

శ్రీయైనమః

శ్రీమతే హయగ్రీవాయనమః

స్తోత్రజాలము

శ్రీమద్వేదాంతదేశికాది

పూర్వాచార్యవిరచితము

ఇది

వంగీపురం, రామకృష్ణమాచార్యులచే

శ్రీసరస్వతీనిలయముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపబడి

వంగీపురం, రంగాచార్యులచే

బ్రకటింపబడియో

౧౮౭౪ సంవత్సరము

(౧)

విషయసూచిక.

విషయసంఖ్య.	పుటసంఖ్య
౧ గరుడదండకము.	౧
౨ అచ్యుతేశతకము.	౩
౩ దేవనాయకపంచాశత్తు	౧
౪ వరదరాజపంచాశత్తు	౫
౫ దేహలీలస్తవము.	౧౬
౬ యథోక్తకారిస్తోత్రము.	౨౦
౭ గోపాలవింశతి.	౨౨
౮ కామాసికాష్టకము.	౨౫
౯ అష్టభుజాష్టకము.	౨౬
౧౦ పరమార్థస్తుతి.	౨౮
౧౧ భూస్తుతి.	౩౦
౧౨ గోదాస్తుతి.	౩౫
౧౩ శరణాగతిదీపిక.	౩౯
౧౪ న్యాసదశకము.	౪౪
౧౫ న్యాసవింశతి.	౫౦
౧౬ న్యాసతిలకము.	౫౫
౧౭ పోడశాయుధస్తోత్రము.	౬౧
౧౮ హరిదినతిలకము.	౬౩
౧౯ త్రయిదోషనివృత్తాభ్యర్థనత్నావళి	౬౮

(౨)

౨౦	గరుడపంచాశత్తు.	...	...	౯౬
౨౧	ప్రమిదోపనిషత్సారము.	...		౧౦౭
౨౨	శ్రీమద్వేదాంతదేశికమంగళాశాసనము			౧౧౨
౨౩	శ్రీమద్వేదాంతదేశికపార్థినాప్తకము			౧౧౪
౨౪	శ్రీమద్వేదాంతదేశికదినచర్య.	...		౧౧౬
౨౫	శ్రీమద్వేదాంతదేశికప్రపత్తి.	...		౧౧౯
౨౬	దివ్యనూరిస్తోత్రము.	...	...	౧౨౧

_____

నమః పన్నగసద్ధాయై కుంతవశవతికానై శ్రు
తిసింధుసుధాత్పదమందరాయగరుత్మతే ॥

ఇతి సద్ధమశ్చ రణః.

ఇతిద్వితీయశ్చరణః.

నమఇదమజహత్సపర్యాయపర్యాయ నిర్యాతపత్రానిలా
 ప్ఫాలనో ద్వేలపాఘోధివీచీ చపేటాహతాగాధపాతా
 శ్చభాంకారసంకుక్తిగ్రాగేంద్రపీడాస్మణీభావభాస్వన్న
 ఖశేణయేచండతుండాయస్మత్యద్భుజంగభ్రువే వజ్రినై
 చంప్రియాతుభ్యమధ్యాత్మవిద్యావిధేయావిధేయాభవ
 ద్దాస్యమాపాదయేధాదయేధాశ్చమే॥

ఇతిత్వతీయశ్చరణః.

మనురనుగతపక్షివక్త్రస్ఫురతారకస్తావకశ్చిక్రభాను
 ప్రియాశేఖరస్త్రాయతాన్నస్త్రైవగాఢపవనప్రమాతిః
 పరవ్యోమధామన్వలద్వేషిదపజ్వలద్వాళఖల్యప్రతిజ్ఞా
 వతీణాస్థిరాంతత్వబుద్ధింపరాంభక్తిధేనుంజగన్ములకం
 దేముకుందేమహానందదోగ్ధిం దధీభాముధాకామహీనా
 మహీనామహీనాంతక॥

ఇతిచతుర్థశ్చరణః.

శ్లో॥ వట్టింశద్గణచరణోసరపరిపాటీనవీనగుంభగ
 ణః । విష్ణురథదండకోసోవిఘటయతువిపక్షవాహినీవ్యూ
 హం॥విచిత్రసిద్ధిదస్సోయంవేంకటేశవిపశ్చితా । గరుద్వజ
 తోహయగీతోగరుడదండకః॥ ఇతికవితాకింకసంహస్యన
 ర్వతంత్రస్వతంత్రస్యశ్రీమద్వేంకటనాథస్యవేదాంతా
 వ్రార్థస్యకృతిషుగరుడదండకస్సంపూర్ణః.

కవితార్కికసంహయకల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః.

శ్రీహయగ్రీవానమః

అస్సద్దేశికవరంపరామైనమః

సిరివేకటానాహంజో కయితంకిల సహసంవతతసత
తో । వెలితాగిలవంటి మహసంజిం యెడసత్తసతిహి
అలమి॥

ఛాయా॥ శ్రీవేకటానాధార్యకవి తామి-కసింహసర్వ
తంత్రీస్వతంత్రః । వేదాంతార్యవర్యోమమసన్నిధితైం
సదాస్వయంహృదయే॥

అంచులసలలి॥ ఛా॥ అచ్యుతకతకం॥

ణమతితిలసాణనాహంనంవదాసాణలంచుతి తిరజోత్తి
గళుడణత్తడతమాళలహిదణలరోసహాలెంకగత్తిద॥౧
ఛా ॥ నమతత్త్రిదశానాం నాథం సత్యందాపానామచ్యు
తంస్థిరజ్యోతిషం । గరుడనదీతటతమాలమహీంద్రనగరా
వధావలైకగజేంద్రం॥౧॥

కికరసంచధుక్షతుహ సలభుగేహిణివిశౌస వాహింతి
మక్ష । ఫణిలపాలెణమవ పజరసులజంపిదవకుణడవ
సాల ౨॥

కేంకరసత్యస్తుతి స్తవన్వయంభుగేహినీ విలాసవ్యాహృతి
మయీ । ఘణితాబాలనమయాపంజరశుకజల్పిత మివక
రోతుప్రసాదం॥౨॥

*

మలిగవిభాసితిమహాకేకరసంచతుహకింతిజోన్మాంపసరే ।
శంగళహడవినుంధిరంఛాసలిశవతివహాసాంతగతి॥౩॥
మలినమపిభాషితంమమకింకరసత్యతవకీర్తిజ్యోత్సాహ
ప్రసరే । లగ్నలభతువిశుద్ధిరథ్యా సలిలమివత్రివధ
గానోతోగతం॥౩॥

*

తంధవిణవిణతవిల సోహడతిలసాణణాహతుంఝస
మాప । వదింతణమహితిమంఝంమిసుశుణ బాలిసా
మంఝుధుశు॥౪॥

*

తత్రవిసయేనస్థాపితాశోభతాంత్రీవశానాం నాథత
వసమాజే । వందిత్వమహితానాంమధ్యేశుతీనాంబాలి
శ్రామమస్తుతిః॥౪॥

*

అహ్మగుళూణఅంచుఅజీహాసేహాసణమిళం ధవడింతో
పడివాఇలపరమంధోవారేసిఅపడితంతణఅహ్మణ॥౫॥

*

అష్టద్గురూణామచ్యుతజిహ్వసింహాసనేలబ్ధప్రతిష్ఠః ।
ప్రతిపాదితపరమాధోవారయిస్యవందితత్వమస్తాకం॥

హిలపసుదేసిఅణ జహ్ణాశళహరిసుపుంణ అదో వపు
డో । కళుసజలేసువహసో కసా అకబురేసుతాసిఅంచు
అణఖణ॥౬॥

హృదయేషు దేశికానాంజాహ్నవీలహరీషు పూణా
చంద్రభవస్ఫుటః । కలుషజలేష్వివహంసః కషాయకర్బు
రేషుతిస్యస్యచ్యుతనక్షణం॥౬॥ *

ఆలమమెంతపమాణో ఆగోపిలణ పరిసణిలమాహ
ంపోనంధహిలహిలతిసుళ హిలదూరములసిణిలసంవ
డోలాతితో॥౭॥ *

ఆగమమాత్రీప్రమాణఆగోపీజనంద్రకాశ నిజమాహ
త్వ్యః । శ్రీద్వధద్భదయసులభోదూరంముంచసితసత్య
డోలాయమానా॥౮॥ *

సఖవిలసతిశ హేలసరణాగతిసంచసంచణాణాద
ఉంశ్శితితివిహత ఉవణిసతిసతిశగాతితిమ ॥౯॥

సంక్షుపితసకలహేయంశరణాగత సత్యసత్యజ్ఞానా
నందం । ఉల్లంఘితత్రివిధాంతముపనివదాం శతానిగా
యంతిత్వాం॥ ౧౦

కుణసింహకీరసికేణవి తావేసిణ సతవింజసిల ఇంణిటిహ
రసిణిజాళి హిరసి అహిదణిరేదతిహజోభిరదో.

కరోషి నక్రియసే కేనాపిస్థానయసినసంస్థాప్యసేన
స్యస్థితః । హరసినిఖరింసహియసేహింద్రనగరేంద్రాన
ఘజ్యోతిస్స్ఫురకా॥ ౧౧

అణుపమలంఘనవిలంఘనసంతీతుహసతిశధారణాశి

వడంతా! దేణవడివంధువుంఱోనుంవసిఅవడిహ అణిఆరీ
ఈసంవగఁ|| ౧౦

అనుపమితస్యావ్యచ్యుత శక్తిస్తవనకలధారణాదిప్ర
యుక్తా । తేనప్రతివస్తుపూణశ్శూక్రియసేప్రతిహతజస్థి
తిస్సర్వగతః|| ౧౦

సలశాణధరణణిఅమణసామింతణణిఅమస రిటసం
వతణా! నుంవసిఅంచుఅసంవోసలదసిఅకంజకారణం
తణకబురో|| ౧౧

సకలానాంధరణనియమనస్వామిత్వని యమసంస్థిత
స్సర్వతనుః । శూక్రియసేచ్యుతసర్వస్వయందశితకా
ర్యకారణత్వకబురః|| ౧౧

పురుసపహణసరిరో భువణాణ హేమాసిఅంచుఅడ
వాఆణ । నిఅసకంపసణా హేమావహసిణి మింతంతణ
విఅంభుఆసంతీ|| ౧౨

పురుషప్రధానశరీరోభువనానాంభవస్య చ్యుతోపా
దానం । నిజనంకల్పసనాథోవహసినిమిత్తత్వమవ్యద్భుత
శక్తిః|| ౧౩

విషమగుణ కుర పఅరే జశవసామంణకాశణత్తుహ
కేళీ! నిఅకంమసంతిణిఅఆఅంచుఅపహాత్తతావరతవిసేస
విషమగుణాంకురప్రకరే జలమివ సామాన్యకారణం
తవకేళిః । నిజకమశక్తినియత్రా అచ్యుతబ్రహ్మాదిస్థావ

రాంతవిశేషాః॥

౧౩

పురుసాతుండు విహూతా అంచులశంభీత ఇందిత
సంతాపాణంధిపరతుంధూణసావిసిరీ హూతాతుండు
కిపుణితిర॥

౧౪

పురుషాస్తవవిభూతీ రచ్యుతలత్యైస్త్రీసంజ్ఞాః ।
నాస్తీపరంయువాభ్యాంసాపిశ్రీర్భవతితవకింపునదితరత్ ।

ణతుమాసరిసంభహిత తాహతుమంపసంపహ్
అసరంణో ఏతవతాణసార ఇతితాడతితనతాహిత
రవితితా॥

౧౫

నఖలుతవసద్యశాభ్యధికాఃనాథత్వమేవనగ్నలోకశ
రణ్యః । ఏతావద్జ్ఞానసారమితిజ్ఞాతుం త్రిదశనాథేతరవి
చింతా॥

౧౬

భాతిఫణిదండరాహివపడివాళ తేనువిపలడవహుంత
ఫలా । అవిదుహిణంపముహేహితిణంతీతుమాళిఫుణిం
జపహావా॥

౧౭

భాతిఫణింద్రపురాధివ ప్రతిపాలయత్స్వపి ప్రకటప్ర
భుత్వఫలా । అపిదుహిణప్రముఖైరాజ్ఞప్తిస్తవాలంఘనీ
యప్రఖావా॥

౧౮

ణిలమవిహేణవడతీసం వాణవిదాససంచడందిసితి
తును । సంద్ధణినుతిదబ హణ సమాహిసింద్ధిమాతితితి

సాభుంతి॥

౧౭.

నియమవిధీనాం ప్రవృత్తి స్సర్వేషామపిదాససత్వో
ద్విశ్వత్వాం శ్రాద్ధనిమంత్రితబ్రాహ్మణ సమాధిసిద్ధంబ
భంతేత్రిదశాభుక్తిం॥

౧౮.

ఆరంభుతిఅసవిశేషఅంచుఅనించణతాసిజయితామతు
మ్ । కంమాణకంపిఅణికాహికంప దరేసు కోణింవేస॥

ఆరాధ్యతిదశవిలయెచ్యుతనిత్యం నతిష్ఠసియది నా
మత్వం । కమణాంకల్పితానాం కరోతికల్పాంతరేషు
కోనివేశం॥

౧౯

కంపేసిక ఖితి కంప దుమోంవసిరిక చణశదాస
హిడు । ఇతిసంచసభిఫలాత్తి నితి ఛాహిణిహింణ నించ
దావతిపలువణో॥

౧౯.

కల్పయసికాంక్షి తానికల్పద్రుమభివశ్రీకాంచనలతా
సహితః । నతసత్యసదాఫలానిజచ్ఛాయానిభిణ్ణనిత్య
తావత్రిభువనః॥

౧౯

సలతాలమాణనింతా సలశసురాణివితి దరోఅం
పాణో । సలశఫలాణవనూ ఈసలశజణాణ సమోఖు
ణిసంచతుమ్॥

౨౦

సకలాగమానాం నిష్ఠాసకలసురాణామవ్యంతరతత్త్వా
సకలఫలానాం ప్రసూతి స్సకలజనానాం నమఃఖలునతనత్య

త్వం॥

౨౦

ఇతి సంచాణ సమా నౌ సంచతి ఓదా ససంచ సత్తి పరి
పుంజో । కిహ వహసి పంఖ వాతి పడవ ము హేను పెసణ
విసహతో॥

౨౧.

ఇతి సర్వేషాం సమానస్స త్యస్థితో దా స సత్య సదా వ
రిపూణః । కథం వహసి పక్ష పాతం పాండవ ప్రముఖేషు
ప్రేమణ మపి సహమానః॥

౨౧

వి సమం మి కం మమం గే వి పరిభ్రష్తాణ వి హళి లక శణా
ణ । ణాహ నిహి లాణ లంజో ణంధి తు మా దోణ ఆసం ద
హంధా శబో॥

౨౨.

విష మేక మణ మా గణ వి పరిష్ట లతాం విహ్వలి తకర
ణా నాం । నాథ నిఖిలా నామ న్యో నా ప్రిత్య త్తన త సత్య హ
స్తాలంబః॥

౨౨

ణాణం న కొల విసదీ అంచు అకళుణా ఎతుం ఝు కొదూ
ర రిదీ । నంతే వి కొ అత్త హ రో తా ఖుడ వా ఓతు ము పి అ స అ సీం
ధో॥

౨౩.

జ్ఞానస్య కొ విషయో చ్యుత కరుణా యాస్త వ కొదూ
రస్థితః । శ క్తైః కొతిభరః తస్మాత్తలూ పాయ స్త్వ మేవ
స్వయం సిద్ధః॥

౨౩.

నకం పకం ణహోక్తి కర సంచ భవ సాల రే అత్త గహీరే

అణ హూతు మఖుపాయో అంపాణకివా సమీరణేణప
ఉంతో॥ ౨౪

సంకల్పకణధారఃకింకరసత్యభవసాగరేతి గభీరే
అసమస్త్ర్వంఖలుపోతలత్తకృపా సమీరణేనప్రయుక్తః॥

అంచుఅణదెంతిమోంఖుళు సరహావేణభావి ఆభర
సురాఃరంతివరివంతేఉశంఖత శేంఖదిణఅరాణ విణఖమ
అచ్యుతనదదతిమోక్షమీశ్వరభావేన భావితా ఇతర
సురాఃరాత్రింపరివతయితుం లక్షమాలేఖ్యదినకరా
ణామపినక్షమం॥ ౨౫

అమితిరససాఅరంసవ అహిదపురణాహణింసుళమ
హంఘాశ్చ తీరతినవిగణెఉఅణంణ సుళహా ఇతుంఝగు
ణరఅణాశ్చ॥ ౨౬

అమృతరససాగరస్యేవాహీంద్రపురనాథనిమలమ
హంఘాణిశక్యంతేనవిగణయితుమనన్యసులభాని తవగు
ణరత్నాని॥ ౨౭

భూసిఅసుత్రసీనుతో భుఅత్తదఉరేనసం వగుణసీమ
తో ఖిలితిసామళమోహూ ముణీణ హిఅపసుపుర
సిసామళమోహూ॥ ౨౮

భూషితశ్రుతిసీమంతో భుజగేంద్రపురేశనర్వగుణసీ
మాంతఃక్షపితత్వమామలమోహూమునీనాంహృదయే
షుస్ఫురసిశ్యామలమహః॥ ౨౯

సుహృంఖణపిరివంఛోసోహసిణింముంతవిరహఖణసి

రివంధో! రణదేవణసవిహగః ఓడంధశః ధృతః డణితీరవణ
సవిహగః॥ ౨౮

శుభలక్షణశ్రీవత్సశ్శోభసేనిముక్తవిరహాక్షణశ్రీవ
త్సః! రణదేవణసవిధగతః డణితీరగరుడనదీతీరవణసవిధగః॥

అడమారజోంవణరిఅహిదడరణాహాహిమహి
ణురూపాణింపసహావసింధసుంవశసూరిమహి అసుహతు
హరుంవ॥ ౨౯.

అశుమారయావనస్థితమహింరపురవాధాభిమతమ
నురూపం! నిత్యంస్వభావసిద్ధంశ్రావ్యతే సూరిమహితం
సుఖంతవరూపం॥ ౩౦.

తేడణతంసవిఆరాఅంచుఅపురుసోంతిఅమగణేంజతా
అథాతుహాఖుసమంథాపరంమిరుంవంమిభూసణంధస
రుంవా॥ ౩౧.

త్రిగుణతస్యవికారా అచ్యుతపురుషశ్చత్యాగమగణ
నీయాః! అర్థాస్తవఖిలుసమథాః పరస్మిన్మయాపేభూష
ణార్థసరూపాః॥ ౩౨.

ణితితుమాదోఅంచుఅణింఖవిఅవివంఖణింతురవరంకమ
ణా! సతవిఅపరమధంమాసాహుపరింతాణసంఫలా ఓ
ఆరా॥ ౩౩.

నిర్వాంతిత్వత్త్యచ్యుతనిక్షపితవిపక్షస్థురపరాక్రమ
ణాః! సంస్థాపితపరమధమాస్సాధువరిత్రాణసన్నలా
అవతారాః॥ ౩౪.

హరిమణిసరింఖణిలరుఇహరిఅతితభుఅఇదడరపెర
తో।కాలేదాసలణాణ కంల్ల హణోహూసిదింణకా
ఘంఝరసో॥ ౩౨.

హరిమణిసదృశనిజరుచిహరితాయమానభుజగేంద్ర
పురపర్యంతః। కాలేదాసజనానాంకృష్ణఘనోభవసిదత్త
కారుణ్యరసః॥ ౩౨

గళుడణఇకంఛరంణేశంఖంజసిశంచి మహిక లేణుమ
ణుహరోదీసతబహుళదాణోదిసాగఇదోవధుడిఅదణు
ఇదదుమో॥ ౩౩

గరుడనదీక చార్ధరణ్యే లక్ష్మ్యసేలక్ష్మీ మహీకరేణుమ
నోహరః।దృశ్యమానబహుళదానోదిశాగజేంద్రఇవతు
టితదనుజేంద్రద్రుమః॥ ౩౩

ముహుఅద మోలిదిణలరమంఝురిఁతుంఝుచిహురభా
రంధలరోఅఘడిఅఘడణాసంతిసంచతావే ఇదాససంచ
సమంగ॥ ౩౪.

ముఖచంద్రమాళిదినకరమభ్యస్థితస్తనచికురభారాంధ
కారః। అఘటితఘటనాశక్తింసత్యంస్థావయతి దాసన
త్యసమగ్రాం॥ ౩౪.

పరిహసిఅపుంజఅద పదుమసరింఖంవసంణలోఅణ
జాఅశః। సకంపిఅదురిఅఇవిసంమరిఅ హరఇదాససంచ

తుహాముహా॥

౩౫

వరిహాసితపూణాచంద్రంపద్మసదృశప్రసన్నలోహ
నయుగళం॥ సంకల్పితదురితాన్యపిసంస్మృతంహరితి దా
ససత్యతవముఖం॥

౩౫

మాహంపతుహామహిఅమగళి అతుళసే కొంయుహం
పముహాణ॥ అంశుఅరీరవణమాళవంభూదాసేఇళంఽచిళంఽభి
ణసుహల॥

౩౬

మాహాన్యంతవచుహితంమాంగళికంతుళసేకాస్తుభ
ప్రముఖానాం॥ అచ్యుతస్థిరవనమాలంవత్సౌదశకాయతి ల
క్ష్మీలక్షణసుభగం॥

౩౬

ణింవిసశ్శణితదావోదేవఅణోదేవ శాలలవిహింపము
హయా॥ సేలళ సదపహూదఛాహితుహవిడళ బాహుకం
పదుమాణ॥

౩౭

నిర్విశతినిర్వృత్తాపోదేవజనోదేవ నాయకవిధిప్రముఖః॥
శీతలసాంద్రప్రభూతాంఛాయాంతవవిపుల బాహుకల్ప
దుమాణాం॥

౩౭

సకంపతిదభోహిఅతిఉణోఅహి విడళబుంబుఅంపతి
రేహి॥ బహుదేహివి భరితి కిరసంచతుహకీసణుకీసణు
అర॥

౩౮

సంకల్పవంత్రి యోభిత శ్రి గుణోదధివిపులబుద్ధ్యున ప్ర
కరైః బ్రహ్మాంజై రపిభరితంకింకర సత్య తవక స్మానుకృ
శముదరం॥ ౩౮

నాహిరుహాతుహాణిణిహులెవ సరణలర నాహ సోహ
జినుహామంఝుతి అబహభ మర వంఛానణశంచిపాలపీర
సరింఛ॥ ౩౯

నాభిరుహంతవనళినంభుజగైశ్వరనగర నాథ శోభ తే
మభగం మధ్యస్థిత బ్రహ్మభ్రమరంవ త్సానలక్ష్మీపాదపీ
త సదృశం॥ ౪౦

దిధపీడితమహుకైడవ సోణితపడళవ రిపా డళేబరఘ
డితి రాతిఇ అంచులముహళార ఇనాహగ ఇదసిఖళాతు
హర సణా॥ ౪౧

దృఢపీడితమధుకైటభశోణితపటలపరి పాటలాంబర
ఘటితా రాజతేమృతముఖరారతి నాథ గజేంద్రశృంఖ
లాతవరశ నా॥ ౪౨

దాసాణ సంఛదీసజ్జదాణవ వీరాణదీహాణిందా సలణతు
ల్లిడలిరంతితిహువణపా సాఅంఖభసంఛలిడారుజుతి॥ ౪౩

దాసానాంసత్యదృశ్యతేదానవవీరాణాం దీర్ఘనిద్రా
శయనంతవోదరస్థితతిభువనపాస్రాద స్తంభ సచ్చాయ
మూరుంకుగం॥ ౪౪

జాణుమణి నం పణెణ అజఘామర అలక లౌ ఇ ఆ ఎ అ ధ ని అ |
అంచు అణము అ ఇ క తీ శ ం భీ వ స రో అ శ ఛ నే తు మా చ శ నే || ౪౨
జాను మణి దర్పణే న చ జంఘామరక తక లౌ చి క యా చ ధ
న్యా | అచ్యుత నముంచతి కాంతిలక్ష్మీ రివ సరోజ లాంఛనా
తవ చరణౌ || ౪౩

సుభ్రసీమ తపసూని సోహ ఇణ అసంచతుర్ముంసం వసరం
ణ | కమణ ఖణ జణి అసురణ ఇవ సమి అతే లోంక పా అ తప
దపదుమ || ౪౩

శుభ్ర సీమంత ప్రసూనం శోభ తే నత సత్య తవ సర్వ శర
ణ్యం | క్రమణ తుణ జనిత సుర నదీ ప్రశమిత త్రేలోక్య పాత
కంపద పద్మం || ౪౩

ఇతి తి హు వణెంక మూళ ఆసా యేతి అణ హా అమి అసా ఉ
ర స ఓ సహి మహి హర పా సే ఉ ఇతి తు ఓ సహి వదా సరు
ఆణ || ౪౪

ఇతి త్రిభువనై కమూల మా సాదయంత్య నఘా అచ్యుత
స్వాదురసం ఓ వధి మహీధర పార్శ్వ ఉడితం త్వమోవ
ధిమి వదా సరుజాం || ౪౪

సింధ జణ వసా మతుంర్ము తేణు ని అవిలో అణే సుఖి వతో |
అంచు అ శంభి ని వా స నిం చ ని డే ధ ని హి వ పెంఛ తి తు మ ||

సిద్ధాంజనమివశ్యామాంతవతనుంజవిలోచనేషు క్షి
వంతః | అచ్యుతలక్ష్మీనివాసంనిత్యనిగూఢంనిధిమివప్రేతుం
తేత్సాం || ౪౫

వివాడిలసిబిడధారోఘడః జ్యోతుః కల్పోఅఎంకగిహ
వతుః | దింతిగఁజాణతుమణమతే సంచణహుతాణ మో
హరితమా || ౪౬

విఘటితనివిధాంధకారోఘటమానజ్యోతిస్త్రిలోకై
కగృహవతిః | దృష్టిగతోయేహంత్వంనమత్సత్యనఖలుతే
హంమోహత్రియామా || ౪౭

వినలరసవివిరంతా విలరజణశైలివి అణమువికీర
తా | జీవతముంకసరిసాలంచులదీసతి పావణాతుహ
ళతా || ౪౮

విషలరసేవిరక్తావికారజననైరపినఖలువిక్రియ మా
ణాః | జీవన్ముక్తసదృశాఅచ్యుతదృశ్యంతేపావనాస్తవభ
క్తాః || ౪౯

గంధంవణలరసివిణలసారింఘ్నీణసీణవణసరితణిణసు
మరత్తితుహగహిఁనరణాగఅసంచసృమఁజీవగఁ || ౫౦

గంధర్వనగరస్వప్న సదృశాణాం శ్రీకాం వనసరి
తాం | సప్తరతిత్వగృహీతశ్శరణాగతసత్య సదామదోజీ
వగజః || ౫౧

ఋమహీతిణాణవతాత రగడిడిరబుంబుల స రింఛాఇ
విహీపముహాణవఅభ్రుణకదళికదక అభిభసమాఇ॥ ౪౯

నమహాయంతిజ్ఞానవంత స్తరంగడిండిరబు ద్బుదసద్భ
తూణి విధిప్రముఖానాంపదానిఘన కందళికందకదలీ స్తం
భసమాని॥ ౪౯

పల్లోభిఅసవర సహావాపురిసా ఘోషాణసామిణోతుహ
సీళణావాణలసంచసఘణాణములతికహవి సంవజణసో
హంద॥ ౫౦

ప్రలోకితస్వవరస్వభావాఃపురుషాగృహీత్వా స్వా
మిసస్తవశీలం । నాథనతసత్యసఘృణానముంచంతికథమ
పిసర్వజనసాహద్దం॥ ౫౦

మాణమపసామంభరదభానూఅభలమరి సల్లోహము
హా । దీప్తిణమోహసుఅదోసాదాసాణాసంచ తుహభం
తాణ॥ ౫౧

మానమదేద్వ్యామత్సరదంభానూయా భయామవణ
లోభముఖాః । దృశ్యం తేనమోహసుతాదోషాదాసానాం
సత్యితవభక్తానాం॥ ౫౧

జాణమశ్రుతిఅరముహీకాల్లోసఅల్లోవి తాణకళివిం
ధారో । జేతుహపతిమిపవణాణంధికిళీణాలనభిజలరవ

౦
ఇతాణ॥

౫౨

యేహంచుతిరితరముఖీ కాలస్సక లోపి తేహంకలినిస్తా
తః । యేతవపదేప్రవణానాస్తి కలిర్నాగపతిసగరవతే
తేహం॥

౫౨

అంచాసంకవిణాసాఅంచుఅపెంఖితి తావన్ భంతల
ణే । మోంఖరు ఈణసుమం గెమూధాదిఅహారమడళమి
వభింద॥

౫౩

అత్యాసన్నవినాశా అచ్యుతపశ్యంతితా వకేభ క్తజ
నె । మోక్షరుచీ నాంసుమా గెమూధాదివసకర మండల
ఇవద్భిద్రం॥

౫౩

ణిఘడిలమంచూణఘణాణింమళగుణఘడిలతారలవం
భారాభాసతభంతిజ్యోణిసంచపురది ణహణిహేతు
హభంతా॥

౫౪

నిస్త్రీతితడుర్కానఘనానిమకలగుణఘటిత తారకా
ప్రాగ్భారాభావమానభ క్తిజ్యోతాన్నివతసత్యస్ఫరం
తినభోనిభాస్తవభక్తాః॥

౫౪

ణవలజమవిసలమిగఈ ణలసంచపతిబుతితుహవ
వంకాణి । విళిఆణవిజహజోంగసంఖాసుంధతకీక రాణవళ
మలఈ॥

౫౫

నశిలుయమవిషయోగతిఃసత సత్యవదాంబుజం తవన్

పన్నానాం స్థలితానామపీయథాయోగ్యం శిక్షాశుద్ధాం
తకింకరాణామివలక్ష్మీమ్ || ౫౫

కంఠగళదోసమహిఆకిఆతహుఉడి హుతిగిదంసణ
తంధా|అంచదితుంఝు చళణైఅంచుఆవంభంటమంమహర
సాసాఆ || ౫౬

కర్మగతిదోషమధితాః కృతాంతభక్తికుటీ భుజంగీద
శానత్రస్తాః|అచాయంతితవ చరణావచ్యుతప్రభ్రష్టమ
స్తధరసాస్వాదాః || ౫౭

ఆశంగగతుహచళణైఅంచుఅవిహితావి అంచణాఆఆ
రిఆ|జాపంకతిపడం తాసేససతిసిరేణపడిగేట్టాసిత ||

ఆలగతితవచరణావచ్యుతవిధినావ్యర్పనాచరితా|యై
కాంతిప్రయుక్తాశేషమివస్వయంశిరసావ్రతిగృహ్ణాసితం

తుహముహజ్యోహ్లాదావిఅమాణససతితవ వహసం
ణిహబాహే|అంచుఅణముఅసిభం లేకడబగోళణిహకటతి
తణిఆగె || ౫౮

తవముఖజ్యోత్స్నా ద్రావితమానసశశికాంతప్రవా
హస్సభబాష్పాః | అచ్యుతనమంచసిభక్తాకదంబ
గోళనిభకంటకితనిజాంగాః || ౫౯

సంవేసువిణింవేరాసరణాగఅసంచగహిఅసాగఅధం
మా | గఅసగాతుహభంతాజతితుమవింవదుంశహృతి

రేహి॥

౫౯

సర్వేష్వపినిర్వైరాశ్శరణాగతసత్వగృహీతశాశ్వత
ధర్మాః। గతసంగస్తవభక్తాయాంతిత్వామేవదుల్భ
మితరైః॥

౫౯

అహివశ్శిలరేదతుమతిసంఘవిగతావసత్తమంగంఝు।
విసవిసువిశంగతాతూరతావిణశహతిడోళతమణా॥

అహిపతినగరేంద్రత్వామాసన్నమపిగగనమివసదా
దుర్ద్రావ్యాం। విషయేషువిలగంతస్త్యరమాణాలపినల
భంతెడోలాయితమసః॥

౬౦

భంతాతావతసేవారసభరిత సులభరంభిణోసుతి
రుత్తరా। కళణాభధరతిచిరకభిమోంఖావి అంచుతితు
వీరవితి॥

౬౧

భక్తస్తావకసేవారసభరితా స్సకలరక్షణోత్సుకరు
చ్యాకరణానిధరంతిచిరంకాంక్షితమోక్షాలప్యచ్యుతత్వ
యాస్థాపితాః॥

౬౧

తిరగుణగిరిజణివీహిసతారేసేణతిసంచణిభంతేహి।
జంమపరివాడిజళహిజగమతిరసేడదసణిజేహిజణే॥౬౨

స్థిరగుణగిరిజనితైస్సంతారయసినతసత్వనిజభక్తైః ।
జన్మపరిపాటి జలధిం జంగమస్థిరసేతుదశా నీయోజా
నా॥

౬౨

ప సమిలభవదరభటవంత వంతహితిపరిపేంఛతా ।
 భావేతితుఁర్భుభంతాపితిభావణసంవవంభినుదిలహ
 ప్రశమితభవాంతరభయాఃప్రాప్తం ప్రాప్తంహిత
 మితిపరివశ్యంతః । భావయంతితవభక్తఃప్రియాతిథిమివ
 నతసత్యపశ్చిమదివసం ।

౬౩

వలడతిమిరమిహువణేవంతపడింతవి అవరమణాణవ
 తువా । నింజతిలంచుల తుపణిలపల సత్తసలివహకల
 కంజా ॥

౬౪

ప్రకటతిమిరేభువనెపాత్రప్రతిస్థాపితపరమజ్ఞానప్ర
 దీపాః । నీయంతెచ్యుతత్వయానిజంపడంసదాస్వయం
 ప్రభంకృతకార్యాః ॥

౬౫

దిథతింవభంతిణలణాపరిపేంఛతాల ఇండకణాహ
 తును । వంతాతుహసాడంజవంతి పూరేతిపంణిర్ ము
 హాణ ॥

౬౬

దృఢతీవ్రభక్తీనయనాఃపరివశ్యంతో హీంరపురనా
 థత్వాంప్రాప్తాప్తవ సాయుజ్యంపజ్జింపూరయంతిప
 న్నగేంద్రముఖానాం ॥

౬౭

సంణలసుశహలంచులసమాహిసోవాణక మవిశబవి
 ముహిల సరణగతూణతుమముం తాముడొడొడఖంతబధుం

పముహాః॥

౬౬

సంసతసులభమచ్యుతసమాధిసోపానక్రిమ విశంబవి
ముఖితాః । శరణంగత్వాత్వాంముక్తాముచుకుందక్షత్ర
బంధప్రచక్షాః॥

౬౭

దేవాణాంపశున మానోజ్ఞత్వాగతూణదేవణా మాతు
హవతి । తేహివిలసంవేహిససరమాణేహి హియాశిసశ్చ
దింబబళి॥

౬౮

దేవానాంపశుసమానోజ్ఞత్వాగతూణదేవనాథతవవ
దం । కైరేవసవైగ్గంసరమాణైభ్యవతి సదాదత్త
బలిః॥

౬౯

మోహధారమహంబవముంభి అమా ఆనహారఅణి
వంచూసో । అంచులతుంగుకడంభోవిముంతిపంథాగవుడ
మవరి అరబధో॥

౭౦

మోహాంధకారమహాణవమూర్ఖితమా యామహార
జనిప్రత్యూషః । అచ్యుతతవకటాక్షోవిముక్తిప్రస్థానవ్ర
థమపరికరబంధః॥

౭౧

మోంఖసుహగుంఖమూళ మోహజరా ఊరమహార
పాలణవవర । సతతమసలైకభైతకికరసంచతుహకిం
తణిమి అణిహా॥

౭౨

మలతండ్లా! వస హేనువనరిఆవిఆసిఅపవహత ఘణకివా
సరిఆవ|| ౭౩

అనుగతసుఖమృగతృష్ణాచ్యుతవిశ్రామ్య తితవమామ
కతృష్ణా! ప్రవాహేమపిస్యతాయా ఆశ్రితప్రవహన్తు
నకృపాసరితః|| ౭౩

విలశ సతతగవిసమేధంమేణఅసంచథ అణి హేధారే
తోక్తారవధఁవిలఖతవశణ్ఘ్రికాలరవిసింతో||

వికల సకలాంగవివమాణధమాన్మత సత్యధ్వజని
భాణధారయన్ | కాంతారపాంధకృష్ణలిచ్చరణ్ఘ్రి
కాతరవిశీర్యమాణః|| ౭౪

తీర్థంమవంమధృతిఅధంమవవ శాణఅంగకధవడం
తీఅఘండతవివడిసారఅంచుఅమహాససి ణాణ శంభిన
మంభ|| ౭౫

స్థిరధర్మవర్మస్థగితమధమప్రవణానామగ్రీహంధప్ర
వృత్తం! అఘటమానవిప్రతీసారమచ్యుతమాంహాససినూ
శంలక్ష్మీసమత్సం|| ౭౫

తరిడఅంచుఅదురితృనుమిదేహ మివం కడలహేవిక
అ! కాళోఅశణ సతతోకళుణావతుంఝుంఘంపంతమ్మి
మో|| ౭౬

తరితునుచ్యుతదురితమస్మిన్ దేహపకవసాపిక్యతం ।
కాలోలంససకలఃకరుణాయాస్తవపూర్ణపా త్రీసుత్య
యం॥ ౨౬

అంచుఅతుంఝగుణాణమహదోసాణవి నింధికుంధవి
గణనాతహవిజఙ్గపడమాణిహిలల్లీణాణ హేమాభిణహు
దోంబంశ్॥ ౨౭

అచ్యుతతవగుణానాంమమదోహణామపి నాస్తికు
త్రాపిగణనాతథాపిజయఃప్రథమానానధికం లీనానాం
భవతినఖిలుదౌర్బల్యం ॥ లీనానామిత్యత్రశ్రితానామితి
క్వచిత్పాతః॥ ౨౮

రంతిదిఅహలంచుఅభుడిఅపడతాఇఅడదుమఖడాత్తి ।
దేంరూణవిదరిఅనుణబాళపండ్లైవిభరసుమలవమంశ్ ॥

రాత్రిండివసమచ్యుత తుక్రితపతమావా న్యాయు
దుక్రిమబండాన్ దృష్టాపిదృష్టమనసంబాలమిదానీమ
పిభరస్వాప్రమత్తః॥ ౨౯

శీసాససకణింజేదేహీపడశతస శిశువిదుసరింఛెజా
ణసిణలసంవతుమజళతకళణెవిదీహజొంవణతండ్లు॥ ౩౦

నిశ్వాసశంకనీయదేహీవటలాంతసలిలబిందుసదృశై
జావాసనతసత్యత్వం జరతరణేపిదీఘా యావనత్య
ష్టాం॥ ౩౧

అముని అనిల కాఅం వతు శంగము నివసుమ విపడి డొళగ
ఇది అనిల సహా విలిత హాడా సాణ సంచణ హు తహ
జంత|| ౮౦

అజ్ఞాత నిజక తాన్యం యదృచ్ఛయా జ్ఞాతేషు మామపి
ప్రతికూలగతిం । ఇతి నిజస్వభావవీరితం హాతుం దాసా
భాంసత్యనఖలుతవయుక్తం|| ౮౦

కోహంకిక రణింజపరిహరణింజ వికిటిజాణ సిసంవతీరసి
అతహిలమహాతిలసే సరకుణసునియహిల అణింభంత||

కోహంకిక రణియంపరిహరణియమపికిమితి జానాసి
సర్వం । శక్నోషి చతద్ధితం మమత్రిద శేశ్వరకురుష్వనిజ
హృదయనిష్ఠీప్తం|| ౮౧

ఏంజ్ఞాతం రివిభ్రమోగుణగహిదూరుపుంతఃం వప
రవసోతం సవిమహాతిలసే సరతీసువికళణేసు హూసుసు
హసకంపో|| ౮౨

ఇదానీముపర్యప్యయంగుణగృహీతాదారుపుత్రికి ఇవ
పరవశః । తస్యాపి మమత్రిద శేశ్వరత్రిష్వపికరణేషుభవ
సుఖసంకల్పః|| ౮౩

ణిలకం మనిలశబ్దలత అంచుల కాడొణమహాపి అపి అవం
గృహీ హూరక లేవరకా రాఘరకు హరణింగతి కా

హి సమం॥

౮౩

నిజకమణిగళయగళమచ్యుతకృత్వామమప్రియా
ప్రియవర్తైకదాఘోరకళేబరకారాగృహమహారనిర్గతం
కరిష్యసిమాం॥

౮౩

హందేతుమమికభివీసమిబహ్వాధమణి మంగణిహి
దదీణిరదింణంగకరలంచులదెంభిహసిదభిడిభవిలమ॥

హదైత్వయికదావిశ్రమితంబ్రహ్మాధమనిమాగణి
ర్యాతందినకదదత్తాగ్రకరమచ్యుతద్రక్ష్యసిదయితడింభ
మివమాం॥

౮౪

కాహెలమాణవతాతంగిముహాతభివాహితిహపు
రిసా । అభిశఘేహితిమిమలంచులతమగహణతిడణమరు
కతార॥

౮౫

కదామానవాంతాలగ్నిముఖాతివాహికాస్తవపు
రుహాః । అతిలంఘయిష్యంతిమామచ్యుతతమోగహనత్రిగు
ణమరుకాంతారం॥

౮౬

శఘేలివిరతిసరితశభిలనభిసుంధ సంతమలసోమత
ణుకలబహ్వాశకారకాహిసిణిలసంచకీరకాహేమ॥౮౭
లంఘేలివిరజాసరితలంభితసదాశుద్ధసత్వమయసా

వ్యతనుంకృత బ్రహ్మలంకారంకరిష్యసి నతసత్యకింకరం
కదామాం॥ ౮౬

సంసారసాలరాదోడంఘంతతిలసదౌహ ఫురిలలోతి
కాహాకాహిసిహిలవ కోఁధుహమణిదంపణవ శంచపుళ
జ్జితి॥ ౮౭

సంసారసాగరాదు క్షిప్తంతిదశేనాథస్ఫురి తాలో
కం కదాకరిష్యసిహృదయెకొస్తుభవణిదర్పణ మివలక్ష్మీ
పులకితం॥ ౮౮

కాహేతుహపదపదుమే హేమిమితిసంచకేళి
కతతిహుశణే । మలిరిడమడడమడనసుర సరి ఆసోంత
సూజ్జిమహుంపవ హే॥ ౮౯

కదాతపపాదపద్మేభవిష్యామినతసత్యకేళిక్రాంతి
భవనె । మదనరిపుమకుటమండనసుర సరిత్సోతస్సూచిత
మధుప్రవాహే॥ ౯౦

ఉపనిస్తతిసీరఉసు ఉంతనేడ్డణతుహవతిబు అజుతి
శే । దత్తబ హేమిమిక జ్జితిదాసోదాపాణ సంచసూరి స
రింఘో॥ ౯౧

ఉపనివదాంశీరఃకుసుమము త్తంసయిత్వా తపపదాం
బుజయ్యుగళం । దయితోభవిష్యామికదాదాసోదాపావాం
సత్యసూరిసదృతుః॥ ౯౨

అఉఁనొఁనిఉంఁతిజోఁగఁటఁఆగవిహారసహకరం తణధని
 అఁఅంపసమభోఅమేంకలఁణుఁబూహా హిసిదేవణాహకా
 హేఁణుఁఖుమ॥ ౯౦

అపుననివృత్తియోగ్యమవతారపహార సహచరత్వ
 ధన్యం॥ అత్తసమభోగమాత్రమనుభావయసిదేవ నాధక
 దానుమాం॥ ౯౦

ఇఅపుడమనోరహమవీఆరిసవఅణమెంతసారవసఅ॥
 కుఁణసుణిఅగుఁగణేహిసంపదాసాణసంపసత్తసంఘదో॥
 ఇతిస్ఫుటమనోరథంమామేతాదృశవచనమాత్రసార
 వివస్వయం॥ కురువ్వనిఁగుఁగణేస్సత్యందాసానాంస
 త్యసదాస్వచ్ఛందః॥ ౯౧

బాళపవటంవతరలోమారుఇజాఇంతిసాలరతరిఉ
 మనో॥పంధేంమితుమలించుఅకఁఖిఅపఅపదుమఖమసుమ
 హకావేఅ॥ ౯౨

బాలప్లవగత్తవతరలోమారుతిజాతిరితి సాగరంతరితు
 మనాః॥ ప్రార్థయామిత్వామమృతకాంక్షితపదపద్మఃకు
 మస్వమమకాపేయం॥ ౯౩

అంచుఅవిసలంకతభవం॥వావంతభమినిధుంతింజత॥
 జణణీధణధఅవిఅనుఁఉంధరిఁఁఁణ సేవనుగలసంఘ॥ ౯౪

అభ్యుతపవయాకాగ్రీంతంభవాణవా వతభ్రమిని
 మ్రిట్టమానం|ననీస్తనంధయమివమామధ్యశ్యశేవస్వ
 స్వయంపథ్యం॥

౯౩

కంమమఅఘంమతఃపిసహమఅతంత్యాహి కాహివితి
 తంత్యాహి| కాశేసుణిండలమకరతసిసిరేహిఅంచుఅకడం
 ఖైహి॥

౯౪

కమమయఘమతాపితంసుఖమ్మగత్పస్తాభిః కదా
 వ్యశ్యస్తాశం|కారయస్వనివృతంమాంకరకాశిశిరైరమ్య
 తకటాక్షైః॥

౯౫

తుహాభితణవిముహాణదిరివిసాణవదసణాదు ముతి
 తో|అమిఅముహాణవితిమఅంచు అభంతాణ శేసుణలణా
 సార॥

౯౬

తవచింతనవిముఖానాందృష్టివిషాదామివదగ్ధనాన్తో
 చయక|అమృతముఖానామివమామమృతభక్తానాంనయ
 స్వనయనాసారం॥

౯౭

విసమిళిలమహుణిశేహిసుఅతణవడిమేసుఅవడింగశే
 ముబళుధితి| అమిఅణిహిమిపఅంచుఅతావేసుతుమమిణిం
 మనుసుహాహిఅతి॥

౯౮

విషమిళితమధునిభేషాచత్యణవ్రతిమేషాచప్రతిగ్

హామప్రలుతితః | అమృతనిధావివామృతస్థాపయత్వయి
నిమమమమహృదయం ||

౬౬

నించిత్రమమికవణే నింఖివసుణమతసంచనిహిసారిం
చైవవహతణహపహేంద్రపసమిలవణమతసజరేతుహవ
శణే ||

౯౭

నిత్యమస్మిక్యవణేనిక్షిపనమశ్శత్యనిధిసద్యతౌ | ప్ర
వహన్నఖప్రభార్కురప్రశమితప్రణమత్సంజ్వరౌ తవచ
రణౌ ||

౯౮

శరణాగః పంచజనిపజణచాపవిజిత్రలంచుతణరంఖసి
మహిమాంజఖుసాలరమోసోసాలరపులిణమితారిసతు
హవలణ ||

౯౯

శరణాగతత్రిజనితేజనవాదేపియద్యమృతనరక్షసి
మాం | భవేత్థలుసాగరమోషస్సాగరపులినెతాదృశం
తవవచనం ||

౧౦౦

నింఖింతోంహ్నిలలగళునిడణేహితుమమితాహకా
ళునిపహి | తెతుమాదెంతూనిపివీభరితణలనంచభరను
అంపాణభర ||

౧౦౧

నిక్షిప్తాస్తిచాగతిర్నిపుజేష్ట్యయినాథకారుణికైః |
తాంస్తనదృష్ట్యప్రియాభృతంనతనత్యభరస్వాత్మనో
భరం ||

౧౦౨

అలసంచపంకణాణి అగళితకీర్తనాభిమణి అకుమార
వణివో! హయాంజితజోవణవహువరోవమ శమానుమ
తెలియించితిని॥

నత సత్యహృదానీతగళితకీర్తనాభిమణి అకుమారమివ
స్మయః! భవిష్యద్భావననధూంవరభివమాంబభస్వ మంత్ర
జనవిజ్ఞాపితం॥

ఇతకభివంతకీర్తనాభిమణి అకుమారమివ శమానుమ
హయాంజితజోవణవహువరోవమ శమానుమ
గుణ॥

ఇతకభివంతకీర్తనాభిమణి అకుమారమివ శమానుమ
హయాంజితజోవణవహువరోవమ శమానుమ
గుణ॥

ఇతకభివంతకీర్తనాభిమణి అకుమారమివ శమానుమ
హయాంజితజోవణవహువరోవమ శమానుమ
గుణ॥

ఇతకభివంతకీర్తనాభిమణి అకుమారమివ శమానుమ
హయాంజితజోవణవహువరోవమ శమానుమ
గుణ॥

కవితాకీర్తనాభిమణి అకుమారమివ శమానుమ

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగుర వేదమః॥

కగణాశ్చిరమాదధానాః॥ ౫॥ ఆజ్ఞాతసీమకమనంతగరు
త్తుదాద్యైస్తంతాం సమాధినియతైరపిసామిదృష్టం ।
తుష్టూషతోమమమనోరథసిద్ధిదాయీ దాసేషుసత్యభ
తిధారయనామధేయం॥ ౬॥ విశ్రాంతియన్తమవిశేషవిదా
మనింద్యామంతర్వతీంగిరమహీంద్రపురాధిరాజః । స్తవ్య
స్తవప్రియభతీవతపోధనోక్తం స్తోతేతివత్సదభిధానమ
వంధ్యయత్వం॥ ౭॥ సంరక్షణీయమమరాధిపతేత్వయైవ
దూరంప్రయాతమపిదుస్త్యజగాథబంధం॥ ఆకృష్టవానసి
భవాననుకంపమానస్సూత్రాను బద్ధశకునిక్రమతస్సస్వి
యంమాం॥ ౮॥ వ్యామోహితావివిధభోగమరీచికాభిర్వి
శ్రాంతిమద్యలభతేవిబుధైకనాథః । గంభీరపూణఃమధు
రంమమధీగ్భవంతంగీష్టేతటాకమివశీతమనుప్రవిష్టా ॥
దివ్యేవదేజలనిధౌనిగమోత్తమాంగేస్వాంతే సతాంసవి
త్యమండలమధ్యభాగే । బ్రహ్మచలేచబహుమానపదేమునీ
నాంవ్యక్తింతవత్ప్రిదిశనాథవదంతినిత్యాం॥ ౧౦॥ తీర్థై
ర్స్వతంవృజినదుర్గతినాశనాహౌశ్శేషక్షమా విహగరా
జవిరించజుష్టైః । నాథత్వయానతజనస్యభవోషధేనప్ర
ఖ్యాతమాషధగిరంప్రణమంతిదేవాః॥ ౧౧॥ స్వాధీనవిశ్వ
విభవంభగవన్విశేషాత్త్వాం దేవనాయకముశంతివరావ
రజ్జాః । పాత్రీయఃప్రదర్శయితుమేతదితిప్రతీమస్త్యగ్భ
క్తీభూషితధియామిహదేవభావం॥ ౧౨॥ తత్త్వానియాని
చిదచిత్ప్రవిభాగవంతిత్రయ్యంత వృద్ధగణితానిసితాని

తాని । దీవ్యంతితాన్యహిపురందరధామనాథదివ్యాస్త్ర
 భూషణతయాతవవిగ్రహేస్తి॥౧౩॥ భూషాయుధైరధి
 గతంనిజకాంతిహేతోర్భుక్తంప్రియాభిరనిమేషవిలోచ
 నాభిః॥ప్రత్యంగపూర్ణసుషమాసుభగంవపుస్తేదృష్ట్యాదృ
 శౌవిబుధనాథనత్యవ్యతోమే॥౧౪॥ వేదేషునిర్జరవతేనిఖలే
 ష్వధీతంవ్యాసాదిభిగృహమతం తవసూక్తమగ్యమ్ ॥
 అంగాన్యమూని భవతస్సుభగాన్యధీతేవిశ్వంవిభోజనిత
 వంతివిరించపూర్వం ॥ ౧౫॥ దేవేశ్వరత్వమిహదర్శయి
 తుంతుమస్తేనాథత్వయాపిశిరసావిదృతఃకిరీటః । పకీకృత
 ద్యుమణిబింబసహసక్రితుల్యోనిగ్నులయన్తనసిమేనిబిడం
 తమిసమ్ ॥ ౧౬॥ ముగ్ధస్తితామృతశుభేనముఖేందునాతే
 సంగమ్యసంసరణ సంజ్వరశాంతయేనః । సంవద్యతేవి
 బుధనాథసమాధియోగ్యాశర్వర్యసౌచటుల కుంతళకాం
 తిరూపా॥ ౧౭॥ బింబాధరంవికచపంకజలోచనంతే లం
 బాశకంలలితకుండలదర్శనీయం । కాంతంముఖంకనకకేత
 కకర్ణపూరంస్వాంతం విభూషయతిదేవపతేమదీయం ॥
 ౧౮॥ లబ్ధాతిథౌక్వచిదియంరజనీకరేణలక్ష్మీస్థిరాసురపతే
 భవతోలలాటే । యత్స్వేదబిందుకణికోద్గతబుద్బుదాం
 తస్త్యక్రీటుఃపురాసపురుషోజనిశూలపాణిః॥ ౧౯॥ లావ
 ణ్యవర్షిణిలలాటతటేఘనాభేబిభ్రత్తటిద్దణ విశేషమివో
 ర్ద్వపుండ్రం । విశ్వస్యనిర్జరవతేతమసావృతస్యమన్యేవి
 భావయసిమాంగళికంప్రదీపం॥౨౦॥ ఆహుశ్శృతింవిబుధ

నాయకతావక్తిసామాశాగణప్రసవహేతుమధీతవేదాః ।
 ఆకర్ణితేతదియమూర్తరవేప్రజానామాశాః ప్రసాధయి
 తుమాదిశతిస్వయంత్యాం॥౨౧॥కందర్పలాంఛనతనుస్త్రై
 దశైకనాథకాంతిప్రవాహరుచిరేతవకర్ణపాశే । పుస్య
 త్యసాప్రతిముఖస్థితదర్శనీయాభూషామయీమకరికావివి
 ధాన్విహారాః॥ ౨౨॥ నేతుంసరోజవసతిర్నిజమాధిరా
 జ్యంసత్యంశామయతిదేవపతేభ్రువాతేప్రవంసచేదఖిల
 జంతువిమోహనాద్ధా కింమాతృకాభవతికామ శరాసన
 స్య॥ ౨౩॥ ఆలక్ష్మ్యసత్వమతివేలదయోత్తరంగమభ్యధి
 నామభిమతప్రతిపాదనాహం । స్నిగ్ధాయతంప్రథిమ
 శాలిసువర్యనాథదుగ్ధాంబుధేరనుకరోతివిలోచనంతే ॥
 ౨౪॥ విశ్వాభిరక్షణవిహారకృతక్షణైస్తైవైమానికాధిపవి
 డంబితముద్ధవక్షైః । ఆమోదనాహిభిరనామయవాక్యగ
 ర్భైర్భాగ్దీభవామృతవషణిభైరపాంగైః॥౨౫॥ ని
 త్యోడతైర్నిగమశ్వసితైస్తవైషానాసానభశ్చరవతేన
 యనాభిసేతుః । ఆమేడితప్రియతమాముఖవర్తగంధై
 రాశ్వాసినీభవతిసంప్రతిముహ్యతోమే॥ ౨౬॥ ఆరుణ్య
 పల్లవితయావనపారిజాతమాభీరయోషిదనుభూతనుమ
 ర్త్యనాథ । వంశేనశంఖవతినాచనిషేవితంతేబింబాధరం
 స్పృశతిరాగవతీమతిర్మై॥౨౭॥ పద్మాలయావలయదక్ష
 సుజాతరేఖాన్వతాగంతిమేచకితశంఖనిభేమతిర్మై । విస్త్రే
 ర్ధావరుచిరావనమాలికేవశ్చైగుణీభవతిదేవపతేత్వదీ

యై॥౨౮॥ ఆజానులంబిభిరలంకృతహేతిజాలైర్జ్వాఘాత
 రాజిరుదైర్జ్జితపారిజాతైః । చిత్రాంగదైస్త్రిదశపుం
 గవజాతసంగాత్వద్బాహుభిర్మమదృఢంపరిభవ్యతేధిః ॥
 ౨౯ ॥ నీలాచలోదితనిశాకరభాస్కరాభేశాంతాహితే
 సురవతేతవశంఖచక్రే । పాణేరమువ్యభజతామభయ
 ప్రదస్యప్రత్యాయసంజగతిభావయతస్సద్భూమ్నా॥
 ౩౦ ॥ అక్షోభణీయకరుణాంబుధివిద్రుమాభంభక్తాను
 రంజనమమర్త్యపతేత్వదీయం । నిత్యావతాధవకితేహృ
 దయేమదీయోదత్తాభయంస్ఫురతిదక్షిణపాణిపద్మం॥ ౩౧॥
 మద్దాంతదైత్యవిశిఖతవశ్రభంగంవీరస్యతేవిబుధనా
 యకబాహుమధ్యం । శ్రీవత్సకౌస్తుభరమావనమాలికాం
 కంచింతానుభూయలభతేదిరితార్థతాంసః ॥ ౩౨॥ వగ్గ
 క్రమేణవిబుధేశ్వరిచిత్రితాంగీష్టైరప్రసూనసుభగావన
 మాలికేయం । హృద్యాసుగంధిరజహత్కమలామణీం
 ద్రానిత్యాతవస్ఫురతిమూర్తిరివద్వితీయా॥ ౩౩॥ ఆర్ద్రం
 తమోమథనమాశ్రితతారకంతేశుద్ధం మనస్సుమనసామ
 మృతందుహాసంతతాదృశంవిబుధవాదసమృద్ధకామంస
 ర్దైష్విదంభవతిచంద్రమసాంప్రసూతిః ॥ ౩౪॥ విశ్వంని
 గీర్వః బుధేశ్వరజాతకార్యమమద్యంవలిశ్రయః కభావ్య
 జగద్విభాగం । ఆమోది నాభినళినస్థలింఛభృంగమాకల్ప
 యత్యుదరబంధివాశయోమే॥ ౩౫॥ నాకాకసాంప్రథమ
 తామధికుర్వతేతేనాభీ సరోజరజసాంపరిణామభేదాః ।

అరాధయద్భిరిహతై ర్భవతస్సమీచీ వీరోచితావిబుధనా
 యకత్త్యభిఖ్యా॥ ౩౬॥ పీతాంబరేణపరివారవతీసుజాత
 మాస్మేనివేశయతిదేవపతేద్భుకౌమే॥ ఐన్యస్తసవ్యకరసం
 గమజాయమానరోమాంచరమ్యకేరణారశనాత్వదీయా॥
 ౩౭॥ స్త్రీరత్నకారణముపాత్తతృతీయవర్గంజైత్యేంద్ర
 వీరశయనందయితోపధానం । దేవేశయావనగజేంద్రక
 రాభిరామమూరీకరోతుభవదూరుయుగంమనోమే॥ ౩౮
 లావణ్యపూరలలితోర్ధ్వపరిభ్రమాభంలక్ష్మీ విహారమణి
 దర్పణలబ్ధసఖ్యం॥ గోపాంకణేషుకృతచంక్రమణంతలై
 తజ్జానుద్వయంసురపతేనజహాతిచిత్తం॥ ౩౯॥ దౌత్యేదు
 మాలహరణేప్రజసుందరీణాం దైత్యానుధావనవిధావపి
 లబ్ధసాహ్యం । కందర్పకాహళనిపంగకళాచికాభంజం
 ఘాయుగంజయతిదేవపతేత్వదీయం॥౪౦॥పాపాణినిమి
 తతపోధనధర్మదారంభస్తన్యపాహితనరేంద్రకుమార
 భావం॥సంవాహితంత్రిదశనాథరమామహీభ్యాంసామా
 న్యదైవతముశంతిపదంత్వదీయం॥౪౧॥ ఆవర్జితాభిరనుష
 క్యనిజాంశుజాలైర్దైవేశదివ్యపదవద్దదళాయితాభిః । అ
 న్యాభిలాష పరిలోలమిదంమదీయమంగీకృతం హృదయ
 మంగుళిభిస్స్వయంతే॥ ౪౨॥ సంకాన్యసామమనిహంతి
 మహస్తరంగైర్గంగాధికాంవిదధతీగరుడస్త్రివంతీం । నా
 కౌకసాంమణికిరీటకైరుపాస్యానాథత్వదీయపదయో
 ర్మఖరత్నవజ్రైః॥౪౩॥ వజ్రద్వజాంకుశసుధాకలశాత

పత్రకల్పదుగ్రహంబురుహతోరణశంఖచక్రైః | మతస్త్వ
 దిభిశ్చవిబుధైశ్చరమండితం తే మాన్యంపదంభవతుమాళి
 విభూషణంసః || ౪౪ || చిత్రంత్వదీయపదపక్వపరాగయో
 గాద్యోగంవిసాపియగపద్విలయంప్రయాంతి | విష్వం
 చిన్మరపతేశిరసిప్రజానాంవేధస్త్వహస్తలిఖితానిదుర
 త్తరాణి || ౪౫ || యేజన్మకోటిభిరుపార్జితశుద్ధధర్మాస్తేహం
 భవచ్చరణభక్తీరసన్యభోగ్యా | త్వజ్జీవితైస్త్రీవశనాయక
 దుర్లభైస్తై రాత్నానమవ్య కథయస్స్వయమాత్మవంతం ||
 ౪౬ || నిష్కం చనత్వధనినావిబుధేశయసన్యస్తస్త్వరక్షణ
 భరస్తవపాదపద్మై | నానావిధప్రథితయోగవిశేషధన్యా
 నాహంతితస్యతకోటితమాంశకత్యై || ౪౭ || అత్తా
 వహారరసికేనమయైవదస్తమన్వైరధార్యమధునావిబు
 ధైకనాథ | స్వీకృత్యధారయితుమహానిమాంస్వకీయం
 చోరోపనీతనిజనూపురవత్స్వపాదై || ౪౮ || అజ్ఞానవారిధి
 మపాయధురంధరంమామాజ్ఞావిభంజనమకించన సార్వ
 భౌమం | విందస్థవాన్విబుధనాథసమస్తవేదికిన్నామపా
 త్రమపరంమనుతేకృపాయాః || ౪౯ || ప్రహ్లాదగోకులగజేం
 ద్రపరీక్షిదాద్యాస్త్రీతాస్త్వయా ననువివత్తిషుతాదృ
 శీషు | సర్వంతదేకమపరంమనురక్షణంతెసంతుల్యతాం
 త్రిదశనాయకకింగరీయః || ౫౦ || వాత్యాశతైర్విషయరా
 గతయావివృత్తైర్వ్యాఘూర్ణమానమనసం విబుధాధిరా
 జానిత్యోవతప్రతితిమాంనిజకర్తృసుర్తైనిర్వేశయస్వపదప

ర్మమధుప్రవాహం॥ ౫౧॥ జయవిబుధవతేత్వందర్శితాభీ
జ్ఞదానస్సహసరసిజవాసామేదిన్త్యాంవశాఖ్యాంనశవ
సమివన్మృద్నౌపావరాశిం నతానాంగరుడసరిదనూప
గంధహస్తీవదీవ్యౌ॥ ౫౨॥ నిరవధిగుణజాతంనిత్యోద్దౌష
మాద్యంనరకమథనదక్షంనాకేనామేకనాథం । వినతవిష
యసత్యంవేంకటేశఃకవిస్తాంస్తుతిపదమధిగచ్ఛన్మోభతే
సత్యవాదీ॥ ౫౩॥ .....*

ఇతిశ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతం
శ్రస్య శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్యకృతి
ఘదేవనాయకపంచాశత్సంఘ్నానా ॥ .....*

కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే।

శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

వరదరాజపంచాశత్.

శ్రీమాద్వేంకటనాథార్చ్యకవితార్కికకేశసరీ।

వేదాంతాచార్యవర్యోమనస్సిధత్తాంసదాహృది॥

ద్విరదశిఖరిసీమ్నా సర్వవాన్సర్వయోనేస్తురగసవన వే
ద్యాంశ్యామలోహవ్యవాహః। కలశజలధికన్యావల్లరీక
ల్పశాఖికలయతుకుశలంనఃకోపీకారుణ్యరాశిః॥ ౧॥ య
స్యానుభావమధిగంతుమశక్తువంతో ముహ్యత్యభంగు
రధియోమునిసార్వభౌమాః । తస్యైవతేస్తుతిఘసాహస
మశ్నువానఃక్షంతస్యేషవభవతాఃకైలవాధ॥ ౨॥ జాన

న్ననాదివిహితానపరాధవగ్ధాన్యమిన్భయాతిగమపివ
 క్తుమహంనశక్తః । అవ్యాజవస్థితథాపినిరంకుశంమాం
 వాత్సల్యమేవభవతోముఖరీకరోతి ॥ ౩ ॥ మచ్ఛక్తిమాత్రగ
 ననెకిమహాస్తిశక్యంశక్యేనవాతవకరీశకిమస్తిసాధ్యం ।
 యశ్చస్తిసాధయమయాతదపిత్యయావాకింవాభవేష్ఠ
 వతికిచిదనీహమానె ॥ ౪ ॥ కింవ్యాహరామివరదస్తుతయే
 కథంవాఖద్యోతవత్ప్రళఘసంకుచితప్రకాశః । తస్మైస
 మర్పయమతించసరస్వతీంచత్వామంజసాస్తుతిభరైర్వ
 దహంధి నోమి ॥ ౫ ॥ స్తోత్రంమయావిరచితంత్వదధీనవా
 చాత్వత్ప్రీతయేవరదయస్తదిదంనచిత్రం । ఆవర్ణయంతి
 హృదయంబలుశిక్షకాణామంజూనిపంజరశకుంతవిజల్పి
 తాని ॥ ౬ ॥ యంచతుషామవిషయంహయమేధయజ్వా
 నాగ్రీమీయసాసుచరితేనదదగ్ధవేధాః । తంత్యాంకరీశక
 రుణాపరిణామతస్తేభూతానిహంతనిఖిలానినిశామయం
 తి ॥ ౭ ॥ తత్తగ్నదైరుపహితేపితురంగమేధేశక్రాదయో
 వరదఘోర్వమలబ్ధభాగాః । అధ్యక్షితేమఘపతౌత్వయిచ
 త్సుమైవహైరణ్యగర్భహవిషాంరసమన్వభూవక ॥ ౮ ॥ స
 ర్గస్థితిప్రళయవిభ్రమనాటికాయాంజైలూషవద్వివిధవే
 షపరిగ్రహంత్యాం । సంభావయంతిహృదయేనకరీశధ
 న్యాస్సంసారవారినిధిసంతరణైకపోతం ॥ ౯ ॥ పా
 ప్రోదయేషువరదత్వదనుప్రవేశాత్పద్మాసనాదిషుశివాది
 షుకంచుకేషు । తస్మాత్తదర్శనవిలోభితశేముష్ణికా

ప్రాదాన్యముగాఢమతయోనివతంత్యధీరాః॥౧౦॥ మధ్యే
 పరించశివయోర్విహితావతారఃఖ్యాతోసితస్సమతయా
 యదిదంసచిత్రం॥మాయావశేసమకరాదిశరీరిణంతాం
 తానేవపశ్యతికరీశయదేషలోకః॥౧౧॥ బ్రహ్మేతిశంకర
 ఇతీంద్రఇతిస్వరాడిత్యాత్మేతిసర్వమితి సర్వచరాచరా
 స్త్వే॥హస్తీశసర్వవచసామవసానసీమాంతాంసర్వకా
 రణముశంత్యనపాయవాచః॥౧౨॥ ఆశాధిపేషుగిరిశేషు
 చతుర్ముఖేష్వప్యవ్యాహతావిధినిషేధమయీతవాజ్ఞా
 హస్తీశనిత్యమనుపాలనలంఘనాభ్యాంపుంసాం శుభాశు
 భమయానిఫలానిసూతే॥౧౩॥ త్రాతాదివఃస్థితిపదంభ
 రణంప్రరోహఃఛాయాకరీశసరసానిఫలానిచత్వం । శా
 ఖాగతత్రిదశబృంద శకుంతకానాంకింనామనాసి మహ
 తాంనిగమదుగ్రమాణాం॥౧౪॥ సామాన్యబుద్ధిజనకాశ్చస
 దాదిశబ్దాస్తత్త్వాంతరభ్రమకృతశ్చశివాదివాచః । నా
 రాయణేత్వయికరీశవహంత్యనన్యమన్వర్థవృత్తిపరికల్పి
 తమైకకంత్యం॥౧౫॥ సంచితయంత్యఖిలహేయవిపక్ష
 భూతంశాంతోదితంశమవతాహృదయేనధన్యాః । నిత్యం
 పరంపరదస్వగతంసుసూక్ష్మంనిష్పందనందధుమయంభ
 వతస్స్వరూపం॥౧౬॥ విశ్వాతిశాయసుఖరూపయదాత్మ
 కస్త్యంభ్యక్తింకరీశకథయంతియదాత్మికాంతే । యేనాధి
 రోహతిమతిస్త్యదుపాసకానాంసాకింత్యమేవతవవేతివి
 తర్కదోలా॥౧౭॥ మోహంధకారవినివర్తకజాగరూకే

దోషాదివాపినిరవగ్రహమేధమానౌ త్వత్తైజసిద్ధిరదతై
 లవతేవిమృష్టైశ్చైత్యైతసంతమసవర్తసహస్రభానుః ॥
 రూఢస్యచిన్మయతయాహృదయేకరీశస్తంబానుకారి పరి
 తామవిశేషభాజః । స్థానేషుజాగ్రతిచతుర్ద్వపిసత్వవం
 తశ్శాఖావిభేదచతురేతవచాతురాత్మ్యే ॥ ౧౯ ॥ నా
 గోచలేశనిఖిలోపనివన్తనీషామంజూషికామరతికంపరిచి
 న్నతాంత్యాం । తస్యహృదిస్ఫురతికాపిశిఖామునీనాంసౌ
 దామనీవనిభృతానవమేఘగర్భాః ॥ ౨౦ ॥ ఔదన్వతేమహ
 తిసత్త్వనిభాసమానేశ్లాఘ్యైచదివ్యసదనైతమసఃపరస్మిన్
 అంతఃకలేబరమిదంసుషిరం సుసూక్ష్మంజాతంకరీశకథ
 మాదరణాస్పదంతే ॥ ౨౧ ॥ బాలాకృతేర్వటపలాశమిత
 స్యయస్యబ్రహ్మాండమండలమథూదుదరైకదేశే । తస్యై
 వతద్వరదహంతకథంప్రభూతంవారాహమాస్థితవతో
 వపురద్భుతంతే ॥ ౨౨ ॥ భక్తస్యదానవశిశోఃపరిపాలనా
 యభద్రాన్యసింహకుహనామధిజగ్నుషస్తే । స్తంభైకవ
 ర్జమథునాపికరీశనూనంత్రైలోక్యమేతదఖిలంసరసింహ
 గర్భం ॥ ౨౩ ॥ కామిన్జగత్కవటవామనతాముపేతస్త్రీ
 ధాకరీశభగవన్నిదధేషదాని । అద్యాపిజంతవత్తమేవిమలే
 నయస్యపాదోదకేనవిధృతేనశివాభవంతి ॥ ౨౪ ॥ యేనా
 చలప్రకృతినారిపుసంక్షయార్థీవారాంనిధింవరదఘోరవ
 మలంఘయస్త్యం । సంవీక్ష్యసేతుమథునాపికరీరవంత
 స్సర్వేషడూర్క్తిబహుళంజలధింతరంతి ॥ ౨౫ ॥ ఇన్ధంకరీశ

మరహ్నావదివ్యభవ్యరూపా నిత్యస్య విబుధాదివిభూతి
 సామ్యాత్ । కేచిద్విచిత్రచరితాభవతోవతారాణాం
 త్యాగదయాపరవశస్యవిదంతినంతః॥౨౬॥ సౌశీల్యభా
 వితధియాభవతాకథంచత్సంభావితానపిగుణాన్వరదత్వ
 దీయాత్ । ప్రత్యక్షయంత్యవికలంతవసన్నికృష్టాఃపత్న్య
 స్త్వీషామివపయోదవృతాన్మయూభాత్॥ ౨౭॥ నిత్యంక
 రీశతిమిరావిలదృష్టయోపసిద్ధాంజనేనభవతైవ విభూషి
 తాక్షాః । పశ్యంత్యుపర్యవరిసంచతతామదృశ్యంమా
 యానిగూఢనిరపాయమహాధింత్యాం॥౨౮॥ సద్యస్త్య
 జంతివరదత్వయిబద్ధభావాఃపైతామహాదిషుపదేన్వపిభా
 వబంధం । కస్తైస్యదేతసుఖసంచరణోత్సుకాయకారా
 గృహేకనకశృంఖలయాపిబంధః॥౨౯॥ హస్తీశదుఃఖవిష
 దిద్ధఫలానుబంధిన్యాబ్రహ్మకీటమవరాహతనంప్రయో
 గే । దుష్కర్తృసంచయవశాద్దురతిక్రమేనఃప్రత్యస్త
 మంజలిరసౌతవనిగ్రహస్తే॥ ౩౦॥ త్వత్పాదపోతమవ
 లంబితుమక్షమాణాంపారంపరంవరదగంతుమనీశ్వరా
 ణాం । స్వైరంలిలంఘయిషతాంభవవారిరాశింత్యామేవ
 గంతుమసిసేతురభంగురస్త్యం॥ ౩౧॥ అశాంతిసంస
 రణఘర్తనిపీడితస్యభాగ్రింతస్యమేవిషయభోగమరీచికా
 ను । జీవాత్తురస్తునిరవగ్రహజ్ఞంభమాణోదేవత్వదీయక
 రుణాన్మృతదృష్టిపాతః॥ ౩౨॥ అంతఃప్రవిశ్యభగవన్నఖి
 లస్యజంతోరాసేదుషస్తవకరీశభృశందవీయాత్ । సత్యం

భవేయమథునాపి సేవభూయస్సాస్త్వభావికీతవదయా
యదినాంతరాయః॥ ౩౩॥ అజ్ఞాతనిర్గమమనాగమవేదినం
మామంధంసకించదవలంబనమశ్నువానం। ఎతావతీంగమ
యితుః పదవీం దయాలోశ్చైషాధ్వలేశనయనేక ఇవాతి
భారః॥ ౩౪॥ భూయోపిహంతవసతిర్యదిమేభవిత్రీయా
మ్యాసుదుర్విషహవృత్తిషుయాతనాను। సమ్యగ్భవిష్యతి
తతశ్శరణాగతానాంనందక్షి తేతిచిరుదంవరదత్వదీయం॥
౩౫॥ పర్యాకులంమహతిదుఃఖపయోనిధౌమాంపశ్యన్క
రీశయదిజోషమవస్థితస్త్యం। స్ఫారేక్షణేపి మిషతిత్వ
యినిర్నిమేషంపారేకరిష్యతిదయాతవదుర్నివారా॥ ౩౬
కింవాకరీశకృపణేమయిరక్షణీయోధత్వాది బాహ్య సహ
కారిగవేషణేన। నన్వస్తివిశ్వపరిపాలనజాగరూకస్సంక
ల్పవివభవతోనిపుణస్సహాయః॥ ౩౭॥ నిర్యంత్రణంపరిణ
మంతినయావదేతేసిరంధ్రదుష్కృతభవాదురితప్రరో
హః। తావన్నచేత్త్వముపగచ్ఛసి శౌజ్ఞధన్వకశక్యంత్య
యాపినహివారయితుంకరీశ॥ ౩౮॥ యావన్నపశ్యతిని
కామమమద్వణోమాంభూభంగభీషణకరాశముఖఃకృ
తాంతః। తావత్పతంతుమయిలేభగవకదయాలోదున్ని
ద్రపన్తకలికామధురాఃకటాక్షాః॥ ౩౯॥ సత్త్వంసేవసర
భసోభవదౌపవాహ్యశ్చక్రం తదేవశితధారమహంచ
పాల్యః। సాధారణేత్వయికరీశసమస్తజంతోఃమాతంగ
మానుషభిదానవిశేషహేతుః॥ ౪౦॥ నిర్వాపయిష్యతికదా

కరిశైలధామకాదుర్వారకర్తవరిపాక మహాదవాగ్నిం ।
 ప్రాచీనదుఃఖమపిమే సుఖయన్నివత్స త్పదారవింజపరి
 చారరసప్రవాహః ॥ ౪౧ ॥ ముక్తస్సయంసుకృతదు
 మ్కృతశృంఖలాభ్యా మర్పిర్ముఖైరధిక్యతైరతివాహితా
 ధ్వా । స్వచ్ఛందకింకరతయాభవతః ప్రతీతస్సాస్విభావి
 కంప్రతిలభేయమహాధికారం ॥ ౪౨ ॥ త్వంచేత్ప్రసీదసిత
 వాస్మి సమీపతశ్చేత్త్వయ్యస్తభక్తిరనఘాకరిశైలనాథ ।
 సంసృజ్యతేయదివదాస జనప్రవృద్ధియస్సంపారవేషభగ
 వన్నవవర్గవవ ॥ ౪౩ ॥ ఆహూయమానమనపాయవిభూతి
 కామైరాలోకలుప్తజగదాంధ్యమనుస్మరేయం । ఆలో
 హితాంశుకమనాకుల హేతిజాలంహైరణ్యగర్భ హయ
 మేధహవిర్భుజంత్యాం ॥ ౪౪ ॥ భూయోభూయఃపుశకని
 చితైరంగతైరేధమానా స్థూలస్థూలాన్నయన ముకుళై
 ర్బిభ్రతో బాష్పబిందూకా । ధన్యాః కేచిద్వరద భవత
 స్సంసదంభూషయంతస్సాన్వంతైరంతర్విలయ నిభృతై
 స్సాన్వదయంతేపదంతే ॥ ౪౫ ॥ వరదతపవిలోకయంతిధ
 న్యాః మరతక భూధరమాతృకాయమాణం । వ్యవగతపరిక
 ర్తవారవాణంమృగమదవంకవిశేషనీలమంగం ॥ ౪౬ ॥ అని
 భృతపరిరంభై రాహితామిందిగాయాః కనకవలయము
 ద్రాంకంతభాగైదధానః ప్రణిపతిశయనీయాదుత్థిత స్త్వం
 ప్రభాతేవరదసతతమంతర్జనసంసన్నిధేయాః ॥ ౪౭ ॥
 తురగవిహగరాజస్యందనాం దోశకాదివృద్ధి కమధికమ

శ్యామాత్మశోభాందధానం । అనవధికవిభూతింహస్తినై
 లేశ్వరంత్యామనువినమనిమేషైర్ద్రోవవై ర్నిర్విశేయం॥
 ౪౮ ॥ నిరంతరంనిర్విశతస్త్యదీయమస్పృష్టచింతావద
 మాభిరూప్యం । సత్యంశపేవారణశైలనాథవైకుంఠవా
 సేపినమేభిలాషః॥ ౪౯॥ వ్యాతవ్వానాశరుణతులసీదా
 మభిస్సామభిభ్యాంమాతంగాద్రామరత కరుచింపుష్ట
 తీమానసేనః । భోగైశ్వర్యప్రియసహచరైఃకాపిలక్ష్మీ
 కటాక్షైర్హృదయశ్శ్యామాభవనజననీ దేవతా సన్నిధ
 త్తాం॥ ౫౦॥ ఇతివిహితముదారంవేంకటేశేనభక్త్యాశ్రు
 తిసుభగమిదంయస్తోత్రమంగీకరోతి । కరిశిఖరవిటంక
 ఛాయినఃకల్పవృక్షాత్ఫలతిఫలమశేషం తస్యహస్తాపచే
 యం॥ ... .. ౫౧॥

ఇతిశ్రీకవితార్కకసింహస్య సర్వతంత్రస్వతం
 త్రస్య శ్రీమద్వేంకటాచార్యవేదాంతాచార్యస్యకృతి
 షువరదరాజపంచాశత్సంపూర్ణా ॥ .....

కవితార్కకసింహాయకల్యాణగుణశాలినే।

శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

శ్రీయైనమః

దేహాళీ శస్త్రవః.

శ్రీమాన్వేంకటనాథార్యఃకవితార్కికకేశరీ|

వేదాంతాచార్యవర్యోమెనన్నిధంతాంసదాహృది||

విక్రమ్యయేనవిజితానిజగంతి భూమ్నా విశ్వస్యయంవర
మకారణమామనంతి| విశ్రాంతియన్నగ్రీణయినాంవివిధా
న్పుమద్ధాన్తోప్తానమేభవతుగోపపురాధిరాజః || ౧|| దే
హశ్యధీశ్వరతవేద్యశమీశ్వరత్వంతుష్టూషతాందిశతిగన్ధ
దితానుబంధం | వాచాలయత్యథచమాంక్వచనక్షపా
యాంతూం తేనదాంతకవిముఖ్యవిమర్దితేన || ౨|| త్వచ్చ
క్రవద్భుక్తిమనేహసిమూర్ఖమానేనిమ్నో న్నతక్రమని
దర్శితవేమివృత్తాః | ఆరాధ్యగోపనగరేకృపయోదితం
త్వాంస్వారాజ్యమగ్యగ్రిమలభంతసురాసురేంద్రాః|| ౩||
ఆకల్పపుచ్చసుభగోన్నతబాహుశాఖః పాదేసదా పరివ
చేళిమసత్ఫలస్త్రవం | పిన్నాతటస్పృశిమృకండుతపోవ
నేష్టింశ్చాయానిలీనభువనోసితమాలశాఖీ || ౪|| చక్ర
స్యదైత్యదనుజాదిమువామభావంశంఖస్యసంక్రితజనేషు
చదక్షిణత్వం | వ్యక్తంప్రదర్శయసిగోపపురాధిరాజవ్య
త్యస్యమానమనయోఃకరసంప్రయోగాత్ || ౫|| దీపేన

కేనచిదశీతరుచౌనిశీధేన్నేహపాప పన్నవరిశుద్ధ గుణా
 ర్పితేన । దహోవ కాశనివిడందదృశుశ్చవంతంస్వాధ్యా
 యయోగకలనాశుచయఃకవీంద్రాః॥౬॥ కాసారపూర్వ
 కవిముఖ్యవిమర్దజన్మాపిన్నా తతేతు సుభగోస్యరసోబ
 హవస్తే । త్వత్పదవత్తమధునిత్వదనన్యభోగ్యేనూనంస
 మాశ్రయతిమాతనశర్కరాత్వం॥ ౭॥ వైరోచనేసదసి
 వామనభూమి కావాన్విక్రాంత తాండవరసేన విజృంభ
 మాణః । చక్రేభవామకరకుండలకర్ణపాశఃశ్యామైక
 మేఘభరితామివసప్తలోకీం॥ ౮॥ చిత్రంనతత్త్రిషుమి
 తానిపదేషుయత్తైవిశ్వాన్యమూనిభువనానివిశంకతేషు ।
 భక్తైస్సహకర్వచిదసౌభవనైకదేశేమాతిష్ఠమూర్తిరమి
 తాతదిహద్భుతంనః॥ ౯॥ భక్తప్రియత్వయితథావరివర్ణ
 మానేముక్తావితానవితతిస్తవపూర్వమాసీత్ । హారావ
 లిఃపరమథోరశనాకలాపస్తా రాగణైదదనుమాత్కేకనూ
 పురశ్రీః ॥ ౧౦॥ భిక్షోచితంప్రకటయస్పృహమాశ్రమ
 త్వంకృష్ణాజనంయవనికాంకృతవాప్రియాయాః । వ్య
 క్తాకృతేస్తవసమీత్యభుజాంతరేతాంతామేవగోపనగ
 రీశజనావిదుస్తే॥ ౧౧॥ సత్కుర్వతాంతవపదంచతురా
 ననత్వంపాదోదకంచశిరసావహతాంశివత్వం । ఏకత్రివి
 క్రమణకర్మణినద్వయంతేదేహశ్యధీశయగపత్ప్రధితం
 పృథివ్యాం॥ ౧౨॥ భక్తోపనుగ్దసహపాదసరోజతస్తేమం
 దాకినీవిగళితామకరందధారా । సద్భ్యస్త్రీవర్గవపవర్గ

మపిక్షరంతీపుణ్యాబధూవపురశాసనమాళిమాలా॥ ౧౩॥
 విక్రాంతకేతుపటికావదవాహినీతేన్యంచంత్సుప్రైతినత
 జీవితశింశుమారం॥ ఔత్తనపాదిమమ్మతాంశుమశీతభా
 నుంహేమాచలంవశుపతింహిమవంతముర్ద్వం॥ ౧౪॥ వే
 థఃకమండలుజలైర్విహితార్పనంతేపాదాంబుజంప్రతిది
 నంప్రతివద్యమానా॥ స్తోత్రప్రియత్రిపథగాదిసరిద్వరా
 కాంపిన్నాబధూవభువనేబహుమానపాత్రం॥ ౧౫॥ స్వ
 చ్ఛందకైతవ సమున్నమితాదముష్మాతోన్మితస్త్రయం
 యదభవత్యవపాదపద్మాత్॥ వేతాశభూతసరసామవది
 శ్యవావంప్రాయేణ తత్ప్రసవభూమి మవావభూయః॥
 ౧౬॥ క్రిడాపరేణభవతావివిధావరాధానారాధకానను
 పరోధమముంచయిష్యత్॥ తారేణపాదనఖరేణతదాండ
 మధ్యేఘంటావధంకమపినూనమవర్తయత్త్వం॥ ౧౭॥ కా
 మావిలేపికరుణార్ణవవిందురేకఃక్షిప్తస్త్వకేళితరసాతవ
 దేహాళీశ॥ త్వత్సంతతేరుభయధావితతింభజ్జ్వలంసార
 దావదహానంశమయత్యశేషం॥ ౧౮॥ ఓదరాన్నిపతితస్య
 శుకార్భకస్యత్రాణేన నాథవిహరన్నివసార్వభౌమః॥ ఆ
 దాయగోపనగరాధిపతేస్త్వయంమాంక్రిడాదయావ్యతి
 కరేణకృతార్థయేత్త్వం॥ ౧౯॥ లీలాశకుంతమివమాంసస్వ
 వదోవలబ్ధైస్సైన్వరంక్షిపత్ మురితపంజరతోగుణస్థం॥
 తత్తాదృశంకమపి గోపపురీవిహారికా సంతోషముల్లలయ
 షాగరసంభవాయాః॥ ౨౦॥ వాతూలకల్పవృజినప్రభ

వైర్వదీయాం వైయాకులీంవిషయసింధుతరంగభంగైః ।
 దాసోపమర్దసహదుర్నిరసాంత్యదన్యైరస్మిత్కృగాఢమ
 నుకంపితుమహాసత్త్వం ॥ ౨౧ ॥ ఏనస్తతీమతిసదామయి
 జాయమానాందేహశ్యధీశద్భవదోపివిలాపయంతీం । నా
 థేనమగ్రశకనేత్వయిజాగమాకేకితేసహితకరుణాక
 రుణామవస్థాం ॥ ౨౨ ॥ ఆత్మోన్నతింపరనికర్షమపీహవాంఛ
 నిమ్నేపిమోహజలభౌనిపతామిభూయః । తన్నాముదం
 చయతమోర్ధ్వరపాదదఘ్నందేహశ్యధీశగుణితేనద
 యాగుణేన ॥ ౨౩ ॥ అక్షీణకల్మషరసోపితవాన్యశంప్యాన్తి
 క్షీసమక్షమపివిజ్ఞవయావ్యభీతః । భక్తోపమర్దసహన
 స్వయమల్పబుధైగృహ్యస్య సేమమహితంతదుపాదదీధాః
 ౨౪ ॥ మన్యేదయార్థగృహ్యదయేనమహాధనం మేవ్యక్తం
 స్వయైవమనపాయషకించనగ్న్వం । యేనస్తనంధయమివ
 స్వహితానభిజ్ఞంన్యాసీకరోషిజపాదనరోరుహేమాం ॥
 ౨౫ ॥ దుర్వారతీవ్రదురితప్రతివాదదూతైరౌదార్యవ
 ద్భిరసఘస్థితదర్శనీయైః । దేహశ్యధీశ్వరదయాభరితైర
 పాంగైః వాచంవిశాపివదసీవమయిప్రసాదం ॥ ౨౬ ॥ అ
 యమనచమసూక్తీరాదిభక్తీగృధావద్విదిగ్నిజమతత్వే
 విశ్వమవ్యాదభవ్యాత్ । రథచరణనిరూఢవ్యంజితానాం
 జనానాందురితమథనలీలాదోహళీదేహళీతః ॥ ౨౭ ॥ ఇయ
 మవితథనర్థావర్ణనీయస్వభావావిదితనిగమసీమ్నా వేం

కటే శేసగీతా । భవభువిమగుత్యష్టాలోలవర్యాకులానాం
దిశతుఫలమభీష్టందేహభీశస్తుతిర్నః ॥ ..... ౨౦॥

ఇతికవితార్కికసింహస్యసర్వతంత్ర స్వతంత్ర
స్యశ్రీమద్వేంకటనాథస్యవేదాంతాచార్యస్యకృతిషుదే
హభీశస్తవస్సంపూర్ణః ॥ .....*

కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః ।

యథోక్తకారిస్తోత్రమ్.

శ్రీమాద్వేంకటనాథార్యఃకవితార్కికశేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యోమేసన్నిధతాంసదాహృది ॥
ఏకంవేగవతీమధ్యహస్తైశైలేచదృశ్యతే । ఉపాయఫల
భావేనస్వయంవ్యక్తంపరంమహః ॥ ౧॥ ఈష్టైగమయి
తుంపారమేషసేతురభంగురః । యత్రసారస్వతంస్రో
తోవిశ్రామ్యతివిశృంఖలం ॥ ౨॥ జయతిజగదేకసేతుర్వేగ
వతీమధ్యలక్ష్మితోదేవః । ప్రశమయతియఃప్రజానాంప్రథి
తాన్సంసారజలధిక్లగ్లోలాన్ ॥ ౩॥ విభాతుమేచేతసివి
ష్ణుసేతుర్వేగావగావేగవిఘాతహేతుః । అంభోజయో
నేర్యదుపజ్జమాసీదభంగరతూహయమేధదీక్షా ॥ ౪॥ చ
తురాననసస్తతంతుగోప్తాసమయేతత్పరిపంధినోనిరుం

ధకా । పరిపుష్పతిమంగళానిపుంసాంభగవాభక్తిమ
తాంయథోక్తకారి॥ ౫॥ శ్రీమాకపితామహవధూపరిచ
ర్యమాణశ్చేతేభుజంగ శయనే సమహాభుజంగః । ప్ర
త్యాదిశంతిభవసంచరణంప్రజానాంభక్తానుగంతు రిహ
తస్యగతాగతాని॥ ౬॥ ప్రశమితహయమేధవ్యావదంప
ద్మయోనేశ్శ్రీతజనవరతంత్రంశేషభోగేశయానం । శ
రణమువగతాస్తస్మాంత నిశ్శేషదోషంశతమఖమణిసే
తుంశాశ్వతంవేగవత్యాః॥ ౭॥ శరణమువగతానాంసో
యమాదేశకారీశమయతి పరితాపం సమ్ముఖస్సర్వజం
తోః । శతగుణపరిణామస్సన్నిధౌయస్యనిత్యంవరవితర
ణభూమావారణాద్రీశ్వరస్య॥ ౮॥ కాంక్షిభాగ్యంకమల
నిలయాచేతసోభీష్టసిద్ధిః కల్యాణానాంనిధిరపకలః కోపి
కారుణ్యరాశిః । పుణ్యానాంసంపరిణతిరసౌభూషయకా
భోగిశయాం వేగాసేతుర్జయతి విపులోవిశ్వ రక్షైక
హేతుః॥ ౯॥ వేగాసేతోరిధంస్తోత్రం వెంకటేశేననిర్మ
తం । యేపఠంతిజనాస్తేషాంయథోక్తంకురుతేహరిః॥౧౦॥

ఇతికవితార్కికసింహస్యసర్వతంత్రస్యతంత్ర
స్య శ్రీమద్వేంకటనాథస్యవేదాంతాచార్యస్యకృతిషు
యథోక్తకారిస్తోత్రంసంపూర్ణం॥.....

కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే!

శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

శ్రీమద్విష్ణుసామంతములు

శ్రీయైనమః.

గోపాలవింశతిః.

శ్రీమాన్వేంకటాచార్యశాస్త్రికవితార్కికకేశవరీ!

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధిత్తాం నదాహ్వాది
 వందేబృందావనచరం వల్లవీజనవల్లభం॥ జయంతీసంభ
 వంధామవై జయంతీవిభూషణం॥ ౧॥ వాచంజాంకరసి
 కాంప్రసమీక్షమాణో వక్త్రాగ్రవిందవినివేశితపాంచజ
 న్మయః॥ వర్ణత్రికోణరుచిరేవరపుండరీకేబద్ధాసనోజయతివ
 ల్లవచక్రవర్తి॥ ౨॥ ఆమ్నాయగంధరుచిరస్ఫురితాధరో
 వ్యమాప్రావిలేక్షణమనుక్షణమందహాసం॥ గోపాలడిం
 భవపుష్పంకుహనాజనన్యాః ప్రాణస్తనంధయమవైమివ
 రంపుమాంసం॥ ౩॥ ఆవిర్భవత్వనిభృతాభరణంపురస్తా
 దాకుంచితైకచరణంనిభృతాన్యపాదం॥ దధ్నానిమంధ
 ముఖదేణినిబద్ధతాళంనాథస్యనందభవనైవనీతనాట్యం॥
 ౪॥ హర్తుంకుంభేవినిహితకరస్వాదుహయ్యంగవీనంద్య
 స్త్వేదామగ్రహణచటులాంమాతరంజాతరోహం॥ హ
 యోదీపత్ప్రచలితపదోనావగచ్ఛన్నతిష్ఠన్విధ్యాగోప
 స్సృపదినయ్యసేమీలయకావిశ్వగోప్తా॥ ౫॥ ప్రజయోషిద
 పాంగవేధనీయంమధురాభాగ్యమసన్యభోగ్యమీదే॥ వసు
 దేవవధూస్తనంధయంతిక్రిమపబ్రహ్మకిశోరభావద్య
 శ్యం॥ ౬॥ పరివర్తితకంధరంభయేనస్తితపుల్లాధరపల్లవంస్త్ర

రామి! బిటపిత్వనిరాసకంకయోశ్చిద్విపులోలూఖల క
 షకంకుమారం॥ ౭॥ నికటేషుఖశామయామినిత్యంనిగ
 మాంతైరథునాపిన్యగ్యమాణం॥యమభాద్వదృష్టబాలకే
 లింయమునాసాక్షికయావసంయువానం॥౮॥ పదవీమద
 వీయసీంవిముక్తైరటవీసంపదమంబువాహాయంతీ॥ అరు
 ణాధరసాభిలాషాంశంకరుణాంకారణమానుషింభజా
 మి॥౯॥ అనిమేషనిషేవణీయమక్షోరజహద్యోవసమావిర
 స్తుచితైః కలహాయితకుంతశంకలాపైఃకరుణోన్మాదకవి
 భ్రమంమనోమే॥౧౦॥ అనుయాయినోజ్ఞవంశనాతైర
 వతుస్పర్శతవల్లవీవిమోహేః । అనఘస్త్రితశీతతైరసా
 మామనుకంపాసరిదంబుజైరపాంగైః॥౧౧॥ అథరాహి
 తచారువంశనాశామకుటాలంబిమయూరపింఛమాలాః ।
 హరిసీలశిలావిభంగలీలాఃప్రతిభాస్సగతుమమాంతిమప్ర
 యాణే॥౧౨॥ అభిలాసవలోకియాఖుకాలాత్తపిఠాధీన
 భుజాంతరస్యయానః । అభిలాషవదంప్రజాంగనానామ
 భిలాపక్రమదూరమాభిరూప్యం॥ ౧౩॥ హృదిముగ్ధశిఖండ
 మండనోలిఖితః కేసమమైషశిల్పినా । మదనాతురవల్ల
 వాంగనావదనాంభోజదివాకరోయువా॥౧౪॥ మహాసై
 మహితాయమాళినావినతేనాంజలిమంజనత్విషే । కల
 యామివిముగ్ధవల్లవీవలయాభాషితమంజువేణవే॥౧౫॥
 జయతీలితవృత్తింశిక్షితోవల్లవీనాంశిథిలవలయశింజాశీ
 తలైఃకస్తతాలైః । అఖిలభువనరక్షాగోపవేషస్యవి

స్తోరధరమణీసుధాయామృతవాక్రవంశనాళః॥ ౧౬॥ చి
 త్రాకల్పశ్రవణికలయకలాంగలీకర్ణపూరంబహుళా
 త్తంసస్ఫురితచికురోబంధుజీవందధానః॥ గుంజాబద్ధాము
 రసిలలితాంధారయకహారయష్టింగోవస్త్రీణాంజయతికి
 తవఃకోపికామారహరి॥ ౧౭॥ లీలాయష్టింకరకిసలయేద
 షీణేన్యస్యధన్యామంసేదేవ్యాః పుత్రక~~మిత్ర~~ సన్నివిష్టా
 న్యబాహుః । మేఘశ్యామోజయతిలలితోమేఖలాదత్త
 వేణుర్ధంజాపీడస్ఫురితచికురోగోపకన్యాభుజంగః॥ ౧౮॥
 ప్రత్యాలీఢస్థితిమువగతాం ప్రాప్తగాఢాంగపాలిం వ
 శ్చాదీపన్తిలితనయనాంప్రియసింప్రేక్షమాణః॥ భస్మా
 యంత్రప్రణిహితకరోభక్తజీవాతురవ్యాద్వారిక్రీడా
 నిబిడవసనోవల్లవీవల్లభోనః॥ ౧౯॥ వాసోహృత్వాదినక
 రసుతాసన్నిధౌవల్లవీనాంలీలాస్తేరోజయతిలలితామా
 స్థితఃకుండళాఖాం । సవీరీడాభిప్రసనువసనేతాభిరభ్యర్థ
 మానే కామీకశ్చిత్కరకమలయోరంజలిం యాచమా
 నః॥ ౨౦॥ ఇత్యనన్యమనసావినిర్మితాంవెంకటేశకవినా
 స్తుతింపతక । దివ్యవేణురసికంసమీక్షతేదైవతంకిమపి
 యావతప్రియం॥ ... .. ౨౧॥
 శ్రీవేదాంతాచార్యస్యకృతిషుగోపాలవింశతిస్సంపూర్ణా
 కవితారికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే
 శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

శ్రీమద్విష్ణుసాధనాధ్యాయములు

శ్రీయోనమః.

కామాసికాష్టకం.

శ్రీమా న్యేకటనాథార్యఃకవితార్కిక కేసరీ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధతాంనదాహృది॥
 శ్రీతీనామస్తరంభాగంవేగవత్యాశ్చదక్షిణం । కామా
 దధివసకజీయాతలశ్చిదద్భుతకేశరీ॥౧॥ తవనేంద్వగ్ని
 నయనస్తాపానపచిన్తోతునః । తావనీయరహస్యానాంసా
 రఃకామాసికాహరిః ॥ ౨॥ ఆకంతమాదిపురుషంకంతీరవ
 ముషరికుంతితారాతిం । వేగోపకంతసంగాద్విముక్తవై
 కుంతబహుమతిముపాసె ॥ ౩॥ బంధుమఖిలస్యజంతో
 గ్బంధురపర్యంకబంధరమణీయం । విషమవిలోచనమీదే
 వేగవతీపులినకేళినరసింహం॥ ౪॥ స్వప్నానేషుమరుగ్గణా
 న్నియమయకస్వాధీనసర్వేంద్రియః పర్యంకస్థిరధార
 ణాప్రకటితప్రత్యక్షుభావస్థితః । ప్రాయేణప్రణిపేదు
 మాంప్రభురసౌయోగంనిజంశిక్షయకామానాతనుతా
 దశేవజగతాంకామాసికాకేశరీ॥౫॥ వికస్వరనఖస్వరు
 క్షతహిరణ్యవక్షస్థలీనిరర్గళవినిర్గళద్రుధిరసింధుసంధ్యా
 యితాః। అవంతుమదనాసికామనుజపంచవక్త్రస్యమా
 మహాంప్రథమికామిథఃప్రకటితాహవాబాహవః॥౬॥ న

టావటలభీషణేనరభాసాట్టహాసోద్భుతే స్ఫురతుక్రథివరి
 స్ఫుటద్భుకుటికేపివక్త్రైకృతే। కృపాకపటకేసరిదనుజ
 డింభదత్తస్తనాసరోజ సదృశాదృశావ్యతిభిషజ్యతే వ్య
 జ్యతే॥౨॥త్వయిరక్షతిరక్షతైఃకిమన్వైస్త్యయిచారక్షతిర
 క్షతైఃకిమన్వైః। ఇతినిశ్చితధిశ్శ్రీయామినిత్యంనృహరే
 వేగవతీతటాశ్రయంత్యాం॥౩॥ ఇన్ధంస్తుతస్సకృదిహాష్టభి
 రేషవన్వైశ్శ్రీవేంకటేశరచితైస్త్రైదశేంద్రవంద్యః। దు
 గ్ధాంతఘోరదురితద్విరదేంద్రభేదీ కామాసి కా సరహరి
 ర్వితనోతు కామం॥ ... .. ౯॥

ఇతికవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్ర స్వతంత్ర
 స్య శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్యకృతిషు
 కామాసికాష్టకం సంపూర్ణం॥ ... ..*

కవితార్కికసింహాయకల్యాణదుఃఖాలినే।

శ్రీమతే వేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

అష్టభుజాష్టకం.

శ్రీమద్వేంకటనాథార్యఃకవితార్కికకేశరీ।

వేదాంతాచార్యవర్యోమే సన్నిధతాం సదాహృది॥

౫జేంద్రరతాత్పరితంభవంతంగాహ్నేరివాహంవిషయై
 ర్వికృష్టః। అపారవిజ్ఞానదయానుభావమాప్తం సతామ

ష్టభుజం ప్రవక్ష్యే ॥ ౧॥ త్వదేక శేషోహమనాశ్చ తంత్ర
 ప్త్యత్పాదలిప్సాం దిశతాత్వదైవ । అసత్సమోవ్యష్టభు
 జాష్టదేశ సత్తామిదానీముపలంభితోస్మి ॥ ౨॥ స్వరూప
 యాపాస్త్రవిభూషణాన్వై యః పరత్వచింతాంత్యయిదుర్ని
 వారాం । భోగేమృదూపక్రమతామభీష్ణ శీలాదిభి
 ర్వారయసీవపుంసాం ॥ ౩॥ శక్తిం శరణ్యంతరశబ్దభా
 జాంసారంచసంతోల్య ఫలాంతరాణాం । త్వద్దాస్యహే
 తోప్త్యయినిర్విశంకం న్యస్తాత్మనాం నాథవిభర్షి భారం ॥
 ౪॥ అభీతిహేతోరనువర్తనీయం నాథత్వదన్యం నవిభావ
 యామి । భయంకుతస్సాన్విత్యయిసానుకం పెరత్రాకుత
 సాన్విత్యయిజాతరోషే ॥ ౫॥ త్వదేకతంత్రంకమలా
 సహాయస్వేనైవనూంరక్షితుమర్హసిత్వం । త్వయిప్ర
 వృత్తై మమకింప్రయానైప్త్యయిప్రవృత్తై మమకింప్ర
 యానైః ॥ ౬॥ సమాధిభంగైర్వపి సంచితత్సు శరణ్యభూ
 తేత్యయిబద్ధకత్యై । అవత్రపేషోధుమకించనోహందూ
 రాధిరోహంవతసంఘనాథ ॥ ౭॥ ప్రాప్తాభిలాషంత్యద
 నుగ్రహోన్మాంషద్భానిషేవ్యేతవపాదపక్ష్యై । ఆదేహపా
 తాదవరాధదూరమాత్మాంత కైంకర్యరసంవిధేయాః ॥
 ౮॥ ప్రపన్నజనపాథేయంప్రపిత్సూనాం రసాయనం ।
 శ్రేయసేజగతామేతచ్ఛ్రీమదష్టభుజాష్టకం ॥ ౯॥ శరణా
 గతసంతాని త్వరాద్భిగృణబాహునా । హరిణావేంక
 టేశీయాస్తుతిస్స్వక్రీయతామయిం ॥ ... ౧౦॥

ఇతిశ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య శ్రీమద్వేంకటాచార్యస్యకృతి
షు అష్టభుజాష్టకంసంపూర్ణం ॥ .....*

కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే।

శ్రీమతే వేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

పరమార్థస్తుతిః.

శ్రీమాద్వేంకటాచార్యఃకవితార్కికకేశరీ।

వేదాంతాచార్యవర్యోమనన్నిధాంతంసదాహృది॥

శ్రీమద్భక్తశ్రీసరస్వీరపారిజాతముపాస్తహాగ్రయత్రతుం
రైరతుంరైశ్చప్రణతైర్భక్త్యాతేఘలం॥ ౧॥ గురుభిస్త్య
దనన్యభోగ్యభావైర్గుణసింధౌకృతసంప్లవాస్త్యదీయే ।
రణపుంగవవందిభావమిచ్ఛన్నహమస్యేతిమనుగ్రహస్స
దంతే॥ ౨॥ ఆభిరక్షితుమగ్రతస్థితంత్యాంప్రణవేపార్థ
రథేచభావయంతః । అహితప్రశమైరయత్నవంద్యైఃక
థయంత్యాహవపుంగవంగుణజ్ఞాః॥ ౩॥ కమలానిరపా
యధర్మచర్మికరుణాన్యాస్వయమృత్విజోగుణాస్తే । అ
వనశ్రయితామహీననాద్యం సచధర్మస్త్యదనన్యసేవ
నీయః॥ ౪॥ భవనాశ్రయభూషణంత్రివర్గంమనసిత్వత్త్వ
యతామమాతనోతి । వపురాహవపుంగవత్వదీయంమ

హిషీణామనిమేషదర్శనీయం ॥ ౫॥ కృతాన్సుధియఃకృ
పాసహాయంశరణంత్వంరణపుంగవప్రపన్నాః । అవవ
ర్తనయాదనన్యభావాద్వరివస్యారసమేకమాద్రీయంతే॥
౬ ॥ అవధీర్యచతుర్విధంపుమర్థంభవదధైవినియూక్తజీవిత
స్సకాలభతేభవతఃఫలానిజంతుర్నిఖిలాశ్శత్రునిదర్శనం
జటాయుః॥ ౭॥ శరణాగతరక్షణప్రతీమాంసవిహతుంరణ
పుంగవార్హసిగ్ధం । విడితంభువనేవిభీషణోవాయదివా
రావణత్వ్యదీరితంతే॥ ౮॥ భుజగేంద్రగుత్సహదిలభ్యై
స్త్యదనుజ్ఞావిభవప్రభావభేదైః । స్వవనేరణపుంగవస్వ
యంకూంవరివస్యవిభవైఃపరివక్త్రయేథాః॥ ౯॥ విమలా
శ్రయవేంకటేశజన్మా రమణీయా రణపుంగవప్రసా
దాత్ । అనసూయుభిరాదరేణ భావ్యాపరమార్థస్తుతిర
న్వహంప్రపన్నైః॥ — ... ౧౦॥

ఇతికవితార్కికసింహస్యనర్వతంత్రస్వతంత్ర
స్య శ్రీమద్వేంకటనాథస్యవేదాంతాచార్యస్యకృతిః
పరమార్థస్తుతిస్సంపూర్ణా॥ ... *
కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతసురవేదనః॥

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రథమోధ్యాయః

శ్రీయైనమః.

భూ స్తు తి ః.

శ్రీమాన్వేంకటనాథార్యఃకవితార్కికకేశరీ।

వేదాంతాచార్యవర్యోమేసన్నిధత్రాంసదాహృది॥
 సంకల్పకల్పలలితామవధింక్షమాంసాస్వేచ్ఛావరాహా
 మహిషీంసులభాసుకంపాం । విశ్వస్యమాతరక్షకించన
 కామధేనుంవిశ్వంభరామశరణశ్శరణంప్రవద్యే ॥ ౧ ॥
 త్వంవ్యాహృతీఃప్రథమతః ప్రణవఃప్రియస్తే సంవేదయ
 త్యఖిలమంత్రగణస్తమేవ। ఇక్ష్యంప్రతీతవిభవామితరేష్య
 దానీంస్తోతుంయథావదవనేకఇహార్హతిత్వాం॥౨॥ నిత్యం
 హితాహితవివర్యయబద్ధభావే త్వద్విక్షణైకవినివర్త్యబ
 హువ్యపాయోద్ధుగ్ధాక్షరైరఖిలధారిణిమోదమానామా
 తస్తనంధయదయాంమయివర్తయేథాః॥ ౩॥ సంకల్పకిం
 కరచరాచరచక్రవాళం సర్వాతిశాయిసమనంతశయ
 స్యపుంసః। భూమానమాస్తవిభవైఃపునరుత్తయంతీవా
 చామభూమిరపిభూమిరసీత్వమేకా॥ ౪॥ వెధస్తృణావ
 ధివిహారపరిచ్ఛదంతేవిశ్వం చరాచరతయావ్యతిభిద్య
 మానం। అంబత్వమాశ్రయతయాపరిపోషయంతీవిశ్వం
 భరస్యదయితాసితదేకవామా॥ ౫॥ సర్వంసహేతివసు
 ధేత్యవలేతినూతర్విశ్వంభరేతిఃపులేతివసుంధరేతి । అ

న్యానియాన్యభిముఖాన్యభిధానవృత్త్యా నామాన్యమూని
 కథయంతితవానుభావం॥ ౬॥ తాపాకాక్షిపకప్రసవితా
 నుమనోగణానాం ప్రచ్ఛాయశీతశతలః ప్రదిశస్సలాని ।
 త్వత్సంగమాద్భవతిమాధవిలబ్ధపోషశ్శాఖాశతై రధిగతో
 హరిచందనోసా ॥ ౭॥ స్నేరేణవర్ధితశరస్యముఖేందునా
 తెనివృందతాంవిజహతోనిజయాప్రకృత్యా । విశ్రాంతి
 జూమిరసితత్వతరంగవజ్రై ర్వేలేవవిష్ణుజలధేర వృథ
 గ్భవంతి ॥ ౮॥ స్వాభావికేవనుమతిమృతిభిర్విభావ్యైవ
 త్యుర్మహిమ్నిభవతీంప్రతివన్నవాసాం । శంకెవిమానవ
 హనప్రతిమాసమానాస్తంబేరమప్రభృతయోపి నహం
 తిసత్త్వాః ॥ ౯॥ సంభావయకమధురిపుః ప్రణయానురో
 థాద్వక్షస్థి లేనవరుణాలయరాజకన్యాం । విశ్వంభరేబ
 హుముఖప్రతివన్నభోగశ్శేషాత్తనాపి భవతీం శిరసాద
 ధాతి॥ ౧౦॥ కీడావరాహదయితేకృతినఃక్షితీంద్రాస్సం
 క్రందనస్తదితరేవిషిశామధీశాః । ఆమోదయంతిభువనా
 న్యభికాశ్రితానామంబత్వదంఘ్రిరజసాం పరిణామభే
 దైః॥ ౧౧॥ భూతేషుయత్త్వదభిమానవిశేషచాత్రంపో
 షంతదేవభజశీవినిభావయంతః । భూతంప్రభూతగుణవం
 చకమాద్యమేతత్ప్రాయోనిదగ్ధనతయాప్రతిపాదయం
 తే॥ ౧౨॥ కాంతస్తవైషకరుణాజలధిః ప్రజానామాజ్ఞాతి
 లంఘనవశాదుపజాతరోషః । అహ్నాయవిశ్వజననిక్షుమ
 యాభవత్యాసర్వావగాహనసహముపయాత్యవస్థాం॥

౧౩ || ఆశ్వాసనాయజగతాంపురుషేపరస్మిన్నావన్నర
క్షణదశామభినేతుకామే । అంతర్నితేతరగుణాదబలా
స్వభావాదౌదన్వతేవయసిషజ్జనమభ్యవైషిః || ౧౪ || పూ
ర్వంవరాహవపుచపురుషోత్తమేనప్రీతేనభోగినదశేన
ముదీక్షితాయాః । పాదాహతాఃప్రళయవారిధయస్త
వాసన్నద్వాహమంగళవిధేరుచితామృదంగాః || ౧౫ ||
వ్యోమాతిలంఘినిభోఃప్రళయాంబురాశౌవేశంతవేశ
త్తవమాతుమశక్యమూర్తైః । సద్యస్సముద్రవసనేసరసై
రకార్షీరానందసాగరమపారమపాంగపాతైః || ౧౬ || దం
ష్ట్రాదిదారితమహాసురశోణితాంకైరంగైఃప్రియప్రవహ
దౌపరిరంభలీలాం । సాలేవయోధిజలకేళిసముత్థితా
యాస్సైరంధ్రీకెవవిదధేనవమంగరాగం || ౧౭ || అన్యో
న్యసంవలనలంభితతూర్యఘోషైస్సంవర్తసింధుసలిలై
ర్విహితాభిషేకా । ఎకాతపత్రయసింశ్వమిదంగుణై
స్సైస్విరభ్యాస్యభర్తురధికోన్నతమంసపీతం || ౧౮ || ప
త్యుప్తమాలరుచిరేభుజమధ్యభాగైవర్యాయమాక్షికవతీ
ప్యవతైఃపయోధేః । తాపానుబంధశమనీజగతాంత్ర
యాణాంతారావతేస్సస్ఫురతితారకితానిశేవ || ౧౯ || ఆస
త్తవాసవశకాసనపల్లవైస్త్యాంసంవృద్ధయేశుభతటిష్ఠుణ
జాలరమ్యైః । దేవేశదివ్యమహిషీంధృతసింధుతోద్భ్రాంతీ
మూతరత్నకలశైరభిషింపతిద్యౌః || ౨౦ || ఆవిర్భువైరమ
రదంతిభిరూహ్యమానాఃరత్నకరేణరుచికాంరశనాగు

జేన । మాతస్త్రిలోకజనగ్రంథమానినీంత్యాంమాయా
 వరాహానుషీషీనువయంతిసంతః॥ ౨౦॥ నిష్కంబకేనవి
 భవేననిషేనణీయాంఛాయావిశేష పరిభూత విపన్నిదా
 ఘాం । స్వర్గాపవర్గ సరణీంభవతీముశంతిస్వచ్ఛందసూక
 రివధూమవధూతపంకాం॥ ౨౧॥ గంధోజ్వలాంగహన
 కుంతళదర్శనీయాం శైలస్తనీంతరళ నిర్దురలంబ హా
 రాం । శ్యామాంస్వతస్త్రియుగసూకరగేహినిత్వం వ్య
 క్తీంసముద్రవసనాముభయ్యాంవిభన్ది ॥ ౨౩॥ సంచోది
 తాకరుణయాచతురఃపుమథాన్వాసితీ వివిధమంత్ర
 గణోపగీతా । సంచంత్యసేవసుమతస్థిరభక్తిబంధైరంత
 ర్బహిశ్చబహుధాప్రణిధానదత్తైః॥ ౨౪॥ నిస్సంశయై
 ర్నిగమసీమనిష్ఠుపత్నిప్రఖ్యాపితం భృగుముఖైర్మనీభిః
 ప్రతీతైః । పశ్యంత్యనన్యపరిశీలనసంస్కృతేన సంశస్య
 మ్మాధినయ సేనతవానుభావం॥ ౨౫॥ క్రీడాగృహీతకమ
 లాదివిశేషవిన్ద్యాంవిశ్రాంతిభీతాభీయకతాం వసుధేస్వతం
 త్రే । దౌర్లభ్యదుర్విషవినాశసుధానదీంత్యాంసంచంత
 య్హిలభ తేధనదాధికారాః॥ ౨౬॥ ఉద్వేలకల్పనపరం
 పరితాదమద్వాదుత్తంసితేనహరిమంజులినాప్రధృవ్యం । ఆ
 కస్తికోయమధిగమ్యతిప్రజానామంబ త్వదీయకరుణా
 పరిణామపవ ॥ ౨౭॥ ప్రత్యేకమబ్జనియుతైరపిదుర్వ్య
 పోహా త్ప్రాప్తే విపాక సమయో జనితాను తాపాత్ ।
 గాఢావరాధనవహోచ్చితస్యజంతోర్గంతుం ఘుకుందవ

రణౌ శరణంక్ష మేత్వం॥ ౨౮॥ ధర్మదుగ్రహంసకలదువక్కు
 తిసార్వభౌమ మాత్మానభిజ్ఞ మనుతాప లవోఽస్మితం
 మాం॥ వై తానసూకరపతేశ్వరణారవిందేసర్వం సహే
 ననుసమర్పయితుంక్షమాశ్వాం॥ ౨౯॥ త్రాణాభిసంధిసు
 లభేపిసదాముకుందేసంసారతంత్రవహనేనవిశంబ మా
 నే । రత్నాః ధౌతనుభృతామనఘానుకంపామాతస్త్వ
 యంవితనుషేమహతీమపేత్నాం॥ ౩౦॥ తావత్త్రయాంసి
 రవధిం భజతాందయాద్ద్రాస్సంసారఘర్షజనితాంసపది
 షీవంతః॥ మాతర్భజంతుమధురామృతవషణమైత్రీంమా
 యావరాహదయితేమయితేకటాక్షాః॥ ౩౧॥ పత్యుర్దక్షీ
 బిపాణివంకజపుటేవిన్యస్తపాదాంబుజావామం పన్నగ
 సార్వభౌమసదృశంప్యంకయంతీభుజం॥ పోత్రస్పృశ
 సగ్గోపాలఫలకాపుల్లారందేక్షణాసామే పువ్యతుమం
 గళాన్యనునంసర్వాణిసర్వంసహం॥ ౩౨॥ అస్యేశానా
 జగతృతియాశ్రామీ తే విష్ణుపత్నీతస్యాస్తోత్రంవిరచి
 తమిదంవేంకటేశేనభక్త్యా॥ శ్రద్ధాభక్తిప్రచయగురుణా
 చేతసాసంస్తువానోయద్యతామస్సపదిలభతేతత్రత
 త్రప్రతిష్ఠాం॥ ... ౩౩॥

ఇతికవితారికాకసింహస్యసర్వతంత్రస్వతంత్ర
 స్య శ్రీమద్వేంకటనాథస్యవేదాంతాచార్యస్యకృతిః
 భూస్తుతిస్సంపూర్ణా॥ .....

కవితారికాకసింహాయకల్యాణగుణశాలినే॥

శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

శ్రీయై నమః.

గోదా స్తుతి:

శ్రీమాన్మేంకటాచార్యఃకవితార్కికకెసరి.

వేదాంతాచార్యవర్యోమేనన్నిధిః సదాహృదిః
 శ్రీవిష్ణుచిత్తమలనందనకల్పవల్లీం శ్రీరంగరాజహరిచంద
 నయోగనృత్యం । సాక్షాత్త మాంకరుణయాకమలామి
 వాన్యాంగోదామనన్యశరణశ్శరణంప్రపద్యే ॥ ౧ ॥ వైదే
 శికశ్రుతిగిరామపిభూయసీనాంవర్ణేషుమాతిమహిమాన
 హిమాద్యశాంతే । ఇన్ధ్రవిదంతమపిమాంసహస్రైవగోదే
 మానదుఃపూముఖరయంతిగుణాస్త్యదీయాః ॥ ౨ ॥
 త్వత్ప్రియసశ్రవణయోరమృతాయమానాంతుల్యాం
 త్వదీయమణినూపురశింజితేన । గోదేవతమేవజననిత్వద
 భిష్టవార్ధాంవాచంప్రసన్నమధురాంమమసంవిధేహి ॥
 ౩ ॥ కృష్ణాన్వయేనదధతీంయమునానుభావంతీతైశ్చర్యభా
 వదవగాహ్యసరస్వతీంతే । గోదేవికస్వరధియాంభవతీ
 కటాక్షోద్వాచస్ఫురంతిమకగందముచఃకవీనాం ॥ ౪ ॥
 అస్మాదృశామపికృతౌచరదీక్షితానామహ్నయదేవిదయ
 తేయదసోముకుందః । తన్నిశ్చితంనియమితస్తవమాళి
 దామ్నాతంత్రీనినాదమధురైశ్చగిరాంనిగుంభైః ॥ ౫ ॥
 శోణాధరేపికుండయోరపితుంగభద్రానాచాంప్రవాహ

విభవేపిసరస్వతీత్యం । అపాక్రృతైరపిరైర్విరజాస్వ
భావాద్గోదాపిదేవికమితుర్మనునర్తదాసి ॥ ౬ ॥ వత్సీకత
శ్శ్రీవణతోవసుధాత్మనస్తేజాతోబభూవసమునిః కవిసా
ర్వభౌమః । గోదేకిమద్భుతమిదంయదమీస్వదంతేవక్త్రా
రపిందమకరందనిభాః ప్రబంధాః ॥ ౭ ॥ భోక్తుంతవప్రియ
తమంభవతీవగోదేభక్తిం నిజాంప్రణయధావనయాగృ
ణంతః । ఉచ్చావపైర్విరహసంగమజైరుదంతైశ్శృంగా
రయంతిహృదయంగురవస్తద్వదీయాః ॥ ౮ ॥ మాతస్సము
త్థితవతీమధివిష్ణుచిత్తంవిశ్వోపజీవ్య మమృతం పచసాదు
హానాం । తావచ్చిదంహిమరుచేరివమూర్తిమన్యాంసం
తఃపయోధిదుహితుస్సహజాంవిదుస్తాం ॥ ౯ ॥ తాతస్తుతే
మధుభీదస్తుతిలేశ వశ్యాతగ్ధామృతైస్తుశ్శతైరనవా
త్తపూర్వం । త్వన్మౌఢ్యగంధసుభగాముపహృత్యమా
లాంలేభేమహత్తరపదానుగుణంప్రసాదం ॥ ౧౦ ॥ దిద్ధక్షి
ణాపివరివక్త్రీనుపుణ్యలభ్యాత్సర్వోత్తరా భవతి దేవిత
వావతారాత్ । యత్రైవరంగవతినాబహుమానపూర్వం
నిద్రాభునాపినియతంనిహితాః టాటూః ॥ ౧౧ ॥ ప్రియే
ణదేవిభవతీవ్యవదేశయోగాద్గోదావరీజగదిదం వయసా
పునీతే । యస్యాంసమేత్యసమయేషుచిరంనివాసాద్భాగీ
రథీప్రభృతయోపిభవంతిపుణ్యాః ॥ ౧౨ ॥ నాగేశయస్సుత
నుపక్షిరభఃకథంతేజాతస్స్వయం వరవతిఃపురుషః పురా
ణాః । ఏవంధాస్సముచితంప్రణయంభవత్యాస్సందర్శ

యంతిపరిహాసగిరస్సఖీనాం॥౧౩॥ త్వద్భుక్తమాల్యమర
 భీకృతచారుమాళేహిత్యా భుజాంతరగతామపి వై జ
 యంతీం । వత్సుస్తవేశ్వరినిభఃప్రతిఘాతలోలబహుళాత
 వత్రదుచిమారచయంతిభృంగాః॥ ౧౪॥ ఆమోదవత్సపి
 సదాహృదయంగమాపిరాగాన్వితాపిలలితాపిగుణోత్త
 రాపి । మాళిసృజితవముకుందకీరీటభాజాగోదేభవత్వ
 ధరితాఖిలువై జయంతీ॥ ౧౫॥ త్వన్నైళిదామనివిభోశ్శ్మర
 సాగృహీతేస్వచ్ఛందకల్పితసపీతిరసప్రమోదాః । మం
 జుస్వనామధులిహూవిదధుస్స్వయంతేస్వాయంవరం
 కమపిమంగళతూర్యఘోషం॥౧౬॥ విశ్వాయమానరజసా
 కమలేననాభావక్షుప్తలేవకమలాస్తనవందనేన । ఆమో
 జితోపనిగమైర్విభురంఘ్రియైర్దృఢతైనతేన శిరసా తప
 మాళిమాలాం॥ ౧౭॥ చూడావదేనపరికృత్యాతవోత్తరీ
 యంమాలామపిత్వదళకైరధివాస్యదత్తాం । ప్రియేణ
 రంగవతిరేషవిభర్తిగోదేసాభాగ్యసంపదభిషేకమహాధి
 కారం॥ ౧౮॥ తుంగైరకృత్రిమగిరస్స్వయముత్తమాం
 గైర్యంసర్వగంధఇతిసాదరముద్వహంతి । ఆమోదమన్య
 మధిగచ్ఛతిమాలికాభి సోపిత్వదీయకుటిలాశకవాసితా
 భిః॥ ౧౯॥ ధన్యేసమస్తజగతాంపితురుత్తమాంగేత్వన్నై
 లిమాల్యభరసంవరణేనభూయః । ఇందీవరప్రజమివాద
 ధతిత్వదీయాన్యాకేకరాణిబహుమానవిలోకితాని॥ ౨౦॥
 రంగేశ్వరస్యతవచప్రణయానురోధాదనోన్య మాల్యవ

తివృత్తిమభిష్టువంతః । వాచాలయంతివసుదేరసికాస్త్రీ
 లోకీన్మ్యానాధికత్వసమతావివయైర్వివాదైః॥౧౦॥దూ
 ర్వాదశప్రతిమయాతవదేహకాంత్యాగోరోవనారుచిర
 యాచతథేందిరాయాః । ఆసీదనుజ్ఞితశిఖావళకంతశో
 భంమాంగళ్యదంప్రణమతాంమధువైరిగాత్రం॥౧౧॥ అ
 ర్చ్యంసమర్చ్యనియమైర్నిగమప్రసూనైర్వాతంత్వ
 యాకమలయాచసమేయివాంసం । మాతశ్చిరంనిరవిశ
 నిజమాధిరాజ్యంమాన్యామనుప్రభృతయోపి మాహీ
 తీతస్తే॥౧౩॥ఆద్రావరాధినిజనేవ్యభిరక్షణార్థంరంగేశ్వ
 రస్యరమయావినివేద్యమానె । పార్శ్వేపరత్రభవతీయ
 చితస్యనాసీత్పాయేణదేవివదనం పరివర్తితంస్యాత్ ॥
 ౧౪॥ గోదేగుణైరపనయన్ప్రణతాపరాధాన్భూక్షేష
 వివతవభోగరసానుకూలః । కర్మానుబంధఫలదానరతస్య
 భర్తుస్సాత్వతంత్య్రదుర్వ్యసనమర్కభిదానిదానం॥ ౧౫॥
 రంగే తటిద్గుణవతోరమయైవగోదేకృష్ణాంబుదస్య ఘటి
 తాంకృపయానువృప్త్యా । దౌర్గత్యదుర్విషవినాశసుధాన
 దీంత్యాంసంతః ప్రవద్యశమయంత్య చిరేణతాపాః ॥
 ౧౬॥జాతాపరాధమపిమామనుకంప్య గోదేగోప్తీయ
 చిత్యమసియుక్తమిదంభవత్యాః । వాత్సల్యనిర్భరతయా
 జననీకుమారంస్తన్యేనవర్ధయతిదప్తపయోధరాపి॥౧౭॥శ
 తమఖిమణి నీలాచారుకల్లార హస్తాస్తనభరన మితాంగీ
 సాంద్రవాత్సల్యసింధుః । అశకవినిహతాభిస్సగ్భిరా

కృష్ణనాథావిలసతుహృదిగోదావిష్ణుచిత్రాత్మజానః॥౨౮॥
 ఇతివికసితభక్తేరుద్ధితాం వేంకటేశాద్భహుగుణరమణీ
 యాంవక్త్రీగోదాస్తుతింయః। సభవతిబహుమాన్యశ్శ్రీమ
 తోరంగభర్తుశ్చరణ కమలసేవాం శాశ్వతీ మభ్యుపే
 వ్యత్॥ ౨౯॥

ఇతికవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్ర
 స్య శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్యకృతిమ
 గోదాస్తుతిస్సంపూర్ణా॥ ... *

కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే।

శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

శరణాగతిదీపికా.

శ్రీమాన్వేంకటనాథార్యఃకవితార్కికకేశరీ।

వేదాంతాచార్యవర్యోమేసన్నిధతాంసదాహృది॥

పద్మాపతేస్తుతిపదేనవిష్యమానం పచ్యంతిహప్రపదన
 ప్రవణామహంతః। తద్వాక్యసంవలితమప్యజహన్స్వభా
 వంమాన్యంయతీశ్వరమహానససంప్రదాయం॥౧॥ నిత్యం
 శ్రీయావసుధయాచనిషేవ్యమాణం నిర్వాజ నిర్భరద
 యాభరితంవిభాతి । వేదాంతవేద్యమిహవేదవతీసమీపే
 దీపప్రకాశఇతిదైవతమద్వితీయం ॥ ౨॥ దీపస్త్యమేవజగ

తాందయితాదుచిస్తేదీర్ఘం తమః ప్రతినివృత్త్యమిదం యు
వాభ్యాం । స్తవ్యం స్తవప్రియతమం శరణోక్తి వశ్యం
స్తోతుంభవంతమభివాంఘటిజంతురేషః ॥ ౩ ॥ వద్మాకరా
దుపగతావరిషస్సజేత్వాంవేగాసరిద్విహరణా కలశాబ్ధి
కన్యా । ఆహుస్తదాప్రభృతిదీపసమావభాసమాజాన
తోమరతకప్రతిమంవపుస్తే ॥ ౪ ॥ స్వామిః గభీరసుభగం
శ్రమహారిపుంసాంమాధుర్యరమ్యమనఘం మణిభంగదృ
శ్యం । వేగాంతరేపితనుతేప్రతిబింబశోభాంలక్ష్మీసరస్సర
సిజాశ్రయమంగకంతే ॥ ౫ ॥ ఆవిశ్వధారయసివిశ్వమము
వ్యయంతా శేషీశ్రియఃపతిరశేషతనుర్నిదానం । ఇత్యాది
లక్షణగణైః పురుషోత్తమంతాంజానాతియోజగతిసర్వ
విదేవగీతః ॥ ౬ ॥ విశ్వంశుభాశ్రయవదీశవపుస్తద్విదీయంస
ర్వాగిరస్త్యయిపతంతితతోససర్వః । సర్వేవవేదవిధయ
స్త్యదనుగ్రహార్థా సుర్వాధికస్త్యమితితత్త్వవిదస్తదా
హుః ॥ జ్ఞానంబలంనియమనంక్షమతాథవీర్యంశక్తిశ్చతేజ
ఇతితేగుణవత్కమాద్యం । సర్వాతిశాయినిహిమోషవనే
శయస్త్రిన్నంతర్గతోజగదివత్స్వయిసద్గుణౌఘః ॥ ౭ ॥ దీపావ
భాసదయయావిధిసూర్వమేతద్విశ్వంవిధాయనిగమాన
పిదత్తవంతం । శిష్యాయితాశ్శరణయంతిముముక్షువస్త్యా
మాద్యంగురుంగురుపరంపరయాభిగమ్యం ॥ ౮ ॥ సత్తాస్థితి
ప్రయతనప్రముఖైరుపాత్తంస్వార్థం సదైవభవతాస్వ
యమేవవిశ్వం । దీపప్రకాశతదిహత్వదవాత్తయేత్వామ

వ్యాజసిద్ధమనపాయముపాయమాహుః॥ ౧౦॥ భోగ్యం
ముకుందగుణభేదమచేతనేషుభోక్తృత్వమాన్యనినివేశ్య
నిజేచ్ఛయైవ । పాంచాలికాశుకవిభూషణభోగదాయా
సమాశ్రిడివాత్స సమయా సహమోద సత్త్వం ॥ ౧౧ ॥
త్వాంమాతరంచపితరంసహజంనివాసం సంతస్సమేత్య
శరణంసుహృదంగతించ । నిస్సీమనిత్యనిరవద్యమబ్రహ్మ
శందీపబ్రహ్మశసవిభూతిగుణంవిశంతి॥ ౧౨॥ జంతోరము
వ్యజననే విధిశంభునృప్తౌ రాగాదిజేవరజసా తమసాచ
యోగః । ద్వైపాయనప్రభృతయస్త్యదవేక్షితానాం
సత్త్వంవిముక్తినియతంభవతీత్యుశంతి ॥ ౧౩॥ కమఃస్వ
నాదివిషమేషుసమోదయాళు స్స్వినైవక్ష్తమపదేశమ
వేక్షమాణః । స్వప్రాప్తయోతనుభృతాంత్వరసే ముకుం
దస్వాభావికంతవసుహృత్త్వమిదంగృణంతి ॥ ౧౪ ॥ ని
ద్రాయితాన్నిగమవత్క నిచారుదర్శి ప్రస్థానశక్తిసహి
తాప్రతిబోధ్యజంతూః । జీణస్తనంధయజడాంధ
ముఖానివాస్తాన్మైతుం ముకుందయతసే దయయాసహ
త్వం॥ ౧౫॥ భక్తిప్రవత్తిరథవాభగవంస్తదుక్తిస్తన్నిష్ఠ
సంశ్రయ్యతీవవికల్పమానం । యంకంచిదేకముపపా
దయతాత్వయైవతాతాస్త రంత్యవసరే భవినోభవా
భిః॥ ౧౬॥ నానావిదైరకవతైరజహత్స్వభావైరప్రా
కృతైర్నిజవిహారవశేనసిద్ధైః । అత్యైరరక్షణవిపక్షపినా
శనాతైఃస్సంస్థాపయన్మనఃజన్మభిరాద్యధర్మం ॥ ౧౭॥

నిమోన్నతానినిఖిలానిపదానిగాఢంమజ్జంతితేషహిమ
సాగరశీకరేషు । నీరంధ్రమాశ్రయసి నీచజనాం ప్రథాపి
శీలేనహంతశిశిరోపవనేశ్వరత్వం॥౧౨॥ కాశీవృకాంధక
శరాసనబాణగంగాసంభూతినామకృతీసంవదనాద్యుదం
తైః । స్వోక్త్యాంబరీషభయశాపముఖైశ్చశంభుంత్వన్ని
ఘ్నమీక్షితవతామిహకశ్వరణ్యః ॥౧౩॥ క్వాసౌవిభుఃక్వ
వయమిత్యవసత్తిభీతాఃజంతూః క్షణాత్త్వదనువు
త్తిషుయోగ్యయంతీ । సంపాప్తసద్గురుతనోస్సుమయో
దయాలోరాత్మావధిర్భవతిసంస్కృతధీఃక్షణంతే॥౧౪॥
యోగ్యంయమైశ్చనియమైశ్చ విధాయచిత్తం సంతోజ
తాసనతయాస్సవశాసువగ్ధాః । ప్రత్యాహతేంద్రియ
గణాస్థిగధారణాస్త్యంధ్యాత్వా సమాధియుగలేన వి
లోకయంతి॥ ౧౫॥ పద్మాభిరామవదనేక్షణపాణిపాదం
దివ్యాయుధాభరణమాల్యవిలేపనంత్వాం । యోగేననా
థసుభమాశ్రయమాత్మవంతస్సాలంబనైన పరిచింత్య న
యాంతిత్వప్తం ॥ ౧౬॥ మానాతిలంఘినుఖిబోధమహాం
బురాశౌమగ్నాస్త్రిసీమరహితేభవతస్స్వరూపే । తా
వత్రయేణవిహతినభజంతిభూయస్సంసారఘర్తజనితేన
సమాధిమంతః॥ ౧౭॥ ధీసంస్కృతాన్విదధతామిహక
మఃభేదాశుద్ధంజితేమనసి చింతయతాంస్వమేకం ।
త్వత్కర్తృసక్తమనసామపి చాపరేషాం నూతేఫలాన్యభి
మతానిభవాప్రసన్నః॥౧౮॥ ఉద్బహుభావమవహా

యయతై వఖర్వః పాశ్రమంఘలం సమభియాచతియోగి
 చింత్య | ఏవంసుదుష్కరము పాయగణంవిహాయస్థా నేని
 వెశయతితస్యవిచక్షణస్తాం || ౨౫ || నిత్యాలసాహామ
 భయంనిరపేక్షమన్యైర్విశ్వాధికారమఖిలాభి మతప్ర
 సూతిం | శిక్షావిశేషసులభంవ్యవసాయసిద్ధాస్సత్కుర్వ
 తేత్వయిముకుందపడంగయోగం || ౨౬ || త్వత్పాత్రీకూ
 ల్యవిముఖాస్సృరదానుకూల్యాఃకృత్వాపునఃకృపణతాం
 విగతాతి శంకాః | స్వామిస్థవస్వయముపాయ ఇతీర
 యంతస్త్వయ్యస్త్వయంతినిజభారమపారశక్తా || ౨౭ || అ
 ధ్ధాంతరేషు విముఖానధికారహానేశ్చక్రిద్ధాధికాం స్వదను
 భూతివిశంబభీతాః | దీవప్రకాశలభసేషుదిరాత్మకృతీ
 వన్యస్తాన్తనస్తవవదేనిభృతాన్ప్రవన్నాన్ || ౨౮ || మం
 త్రైరనుశ్రవముఖైష్వధిగమ్యమానైస్సాన్విధిక్రియాస
 ముచితైర్వదివాన్యవాతైః | నాథత్వదీయచరణౌశర
 ణంగతానాంనై వాయుతాయుతకలావ్యవరైరవాప్యా ||
 ౨౯ || దత్తాఃప్రజాజనకవస్తవదేశికేంద్రైఃవత్సాభినం
 ద్యభవతాపరిణీయమానాః | మధ్యేసతామహితభోగవి
 శేషసిద్ధ్యమాంగల్యసూత్రమివవిభ్రీతికింకరత్వం || ౩౦ ||
 దివ్యేపదేనయితకింకరతాధిరాజ్యం దాతుంత్వయైవదయ
 యావిహితాభిషేకాః | ఆదేహపాతమనఘాఃపరిచర్య
 యాతేయంజానిచింత్యయవరాజపదంభజంతి || ౩౧ ||
 త్వాంపాఠచరాత్రికనయనపృథగ్విధేనవైఘానసేనవప

ధానియతాధికారాః । సంజ్ఞావిశేషనియమేనసమర్థ
 యంతఃప్రీత్యానయంతిఫలవంతిదినానిధన్యాః ॥ ౩౨॥ వ
 ణాశ్రమాదినియమస్థిరసూత్రబద్ధభక్త్యయథార్హ
 వినివేశితపత్రపుష్పా మా లేవకాలవిహితాహృదయంగ
 మాత్వామామోదయత్యనుపరాగధీయాంసవర్యా ॥ ౩౩
 బ్రహ్మగిరీశభిరేవ్యమరాయవేతేనిధూయతాన్నిరయతు
 ల్యఫలప్రసూతీ ॥ పాప్రతవైవపదపద్మయుగంప్రతీ
 తాఃపాతిప్రతీంత్యయిభజంతిపరావరజ్ఞాః ॥ ౩౪॥ నాథ
 త్వదిష్టవినియోగవిశేషసిద్ధంశేషత్వసారమనపేక్ష్యనిజం
 గుణజ్ఞాః । భక్తైషులేవరగుణాణాంపారతంత్యా
 ద్దాస్యంభజంతివిషణివ్యవహారయోగ్యం ॥ ౩౫॥ సద్భిష్ట
 దేశశరణైర్నియతంసనాథాస్సర్వాదివత్త్వదవరాధిషు
 దూరయాతాః । ధీరాస్తృణీకృతవిరించపురందరా
 ద్యాఃకాలంక్షిపంతిభగవత్కరణైరవంద్యైః ॥ ౩౬॥ వా
 గాదికంమనసితత్పవనేసజీవేభూతేష్వయంపునగపాత్వ
 యిత్రైస్సమేతి । సాధారణోత్క్రమణకమసమాశ్రి
 తానాయంత్రాముకుందభవత్రైవయథాయమాదేః ॥
 ౩౭॥ సవ్యాన్యయోరయనయోర్నిశివాసరేవాసంకల్ప
 తాయురవధీనపదిప్రపన్నా ॥ హృద్స్వయంనిజవదే
 వినివేశయిష్యన్నాడింప్రవేశయసినాథశతాధికాం
 త్వం ॥ ౩౮॥ అర్పిద్దినంవిశదపక్షుడదక్ష్రియాణంసంవ
 త్సరోమరుదశీతకరశ్శశాంకః । సాదామిణీజలపతిర్వలజి

యయతై వఖర్వః పాశ్రమంఘలం సమభియాచతియోగి
 చింత్య | ఏవంసుదుష్కరము పాయగణంవిహాయస్థా నేని
 వెశయతితస్యవిచక్షణస్తాం || ౨౫ || నిత్యాలసాహామ
 భయంనిరపేక్షమన్యైర్విశ్వాధికారమఖిలాభి మతప్ర
 సూతిం | శిక్షావిశేషసులభంవ్యవసాయసిద్ధాస్సత్కుర్వ
 తేత్వయిముకుందపడంగయోగం || ౨౬ || త్వత్పాత్రీకూ
 ల్యవిముఖాస్సృరదానుకూల్యాఃకృత్వాపునఃకృపణతాం
 విగతాతి శంకాః | స్వామిస్థవస్వయిముపాయ ఇతీర
 యంత స్వయ్యస్వయంతినిజభారమపారశక్తా || ౨౭ || అ
 ధ్ధాంతరేషు విముఖానధికారహానేశ్చక్రిద్ధాధికాం స్వదను
 భూతివిశంబభీతాః | దీవప్రకాశలభసేసుదిరాత్మకృతీ
 వన్యస్తాత్తనస్తవవదేనిభృతాన్ప్రవన్నాన్ || ౨౮ || మం
 త్రైరనుశ్రవముఖైష్వధిగమ్యమానై స్సన్విధిక్రియాస
 ముచితైర్వదివాన్యవాతైః | నాథత్వదీయచరణౌశర
 ణంగతానాంనై వాయుతాయుతకలావ్యవరై రవాప్యా ||
 ౨౯ || దత్తాఃప్రజాజనకవస్తవదేశికేంద్రైఃవత్సాభినం
 ద్యభవతాపరిణీయమానాః | మధ్యేసతామహితభోగవి
 శేషసిద్ధ్యమాంగల్యసూత్రమివవిభ్రీతికింకరత్వం || ౩౦ ||
 దివ్యేపదేనయితకింకరతాధిరాజ్యం దాతుంత్వయైవదయ
 యావిహితాభిషేకాః | ఆదేహపాతమనఘాఃపరిచర్య
 యాతేయంజానిచింత్యయవరాజపదంభజంతి || ౩౧ ||
 త్వాంపాఠచరాత్రికనయనపృథగ్విధేనవైఘానసేనవప

కర్మాదిమత్రిమకథాం కథమవ్యజానకామాదిమాంస
 శతయాకలుషప్రవృత్తిః। సాకేతసంభవచరాచరజంతు
 రీత్యావీత్యఃప్రభోవిషయవాసితయాస్యహంతే ॥ ౪౭ ॥
 బ్రహ్మాండలక్షశతకోటిగణానంతానేకక్షణేవిపరివర్త్య
 విలజ్జమానాం । మత్పాపరాశిమథనేమధుదర్పహంత్రీం
 శక్తింనియుజ్మ్యశరణాగతవత్సలత్వం ॥ ౪౮ ॥ ఆప్తాంప్ర
 వత్తిరిహదేశికసాక్షికంమేసిద్ధాతమక్రీరనఘాత్వదపేక్ష
 తాద్ధా। న్యస్తస్యపూర్వనిపుణైస్త్యయినన్నిదాసీంపూర్ణై
 ముకుందపునరుక్తఉపాయవిషః॥ ౪౯ ॥ యద్వామదర్థపరి
 చింతనయాతవాహం సంజ్ఞాంప్రపన్న ఇతిపాహసికోవి
 భమిః । ఏవంస్థితేత్వదపవాదనివృత్తయేమాంపాత్రీకు
 రువ్వభవస్సవతఃకృపాయాః ॥ ౫౦ ॥ త్యాగగుణేశశశ
 రణాగతసంజ్ఞనోమేస్త్యానాగసోపసమాపైవ పరిగ్రహే
 వా। కింనామకుత్రభవతీతికృపాదిభిస్తేగూఢంనిరూపయ
 గుణేశతరతారతమ్యం॥ ౫౧ ॥ స్వామీదయాజలనిధిమధు
 రఃక్షమావాంఘ్రిలాధికశ్శ్రితవశశ్శుచిరత్యుదారః। ఏతా
 నిహోతుమనఘానకీలాహాసిత్యంవిఖ్యాతధీరవిరుదామ
 యానహ్రౌవ ॥ ౫౨ ॥ వెలాధనంజయరథాదిషువాచికై
 స్స్వైరారాఘాషితామఖిలలోకశరణ్యతాంతే । జానన్ద
 శాననశతాదధికాగసోపసవ్యామిదత్తమభయంస్వకృతే
 త్వయామె ॥ ౫౩ ॥ రక్ష్యస్త్యయాతవభరోస్త్యహమిత్య
 పూర్వార్థావణానిమానహృదయానపివాచయిత్వామ

ద్వోషనిజితగుణోమహిషీ సమక్షం మాభూస్త్యదన్య ఇ
 వమోనుపరిశ్రమస్త్యం॥౫౮॥ ముఖ్యంచ తత్ప్రసవనం
 స్వయమేవ సాధ్యం దాతవ్యమీశకృపయాతదపిత్వయైవ ।
 తన్నేభవచ్చరణసంగవతీ మువస్థాంపశ్యన్నుపాయ ఫల
 యోరుచితం విధేయాః॥ ౫౯॥ అల్పస్థితైరనుకతైరను
 ఖావసానైర్దుఃఖాన్వితైరనుచితైరభిమానమూలైః । ప్ర
 త్యక్షరాగనుభవైః పరిపూణితం మాంత్వయ్యేవ నాథవ
 రితార్థయనిర్విపక్షం ॥ ౬౦॥ తత్త్వావబోధశమితప్రతి
 కూలవృత్తిం కైంకర్యలబ్ధకరణత్రయసామరస్యం । కృ
 త్వాత్వదన్యపి ముఖం కృపయాస్వయం మాం స్ఫూతిం దృ
 శోః ప్రతిలభస్వజగజ్జనన్యాః ॥ ౬౧॥ ఇథంస్తుతిప్రభృ
 తయోయదిసమ్మతాస్సన్మృత్యుర్వాపరాధపదవీ వ్యభిసం
 విశంతి । స్తోకానుకూల్యకణికావశవతి నస్తే ప్రీతిక్షమా
 ప్రసరయోరహమస్తిలక్ష్యం॥౬౨॥ స్నేహియావపన్నవి
 పయస్స్వదశావిశేషా ద్భూయస్తమిప్ర శమనీం భువి
 వెంకటేశః । దివ్యాంస్తుతిం నిరమమీతసతాం నియోగా
 దీపప్రకాశశరణాగతిదీపికాఖ్యాం॥ ౬౩॥ ఏతాందీపప్ర
 కాశస్తుతిమిహరుచిరామిథమభ్యస్యమానస్సన్మృదృప్తౌ
 శరణ్యప్రభృతినిగదితం న్యానవిద్యాఖ్యతస్త్యం । ప్రత్యా
 సీదద్విముక్తానుభవఫలసముద్భేద లభ్యాకృతార్థః పా
 ప్రేపిండస్యభేదేపరిణమతిపరబ్రహ్మసబ్రహ్మచారి॥౬౪॥

ఇతిశ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్యకృతి
 య శరణాగతిదీపికాసంపూర్ణా ॥ .....*

కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే।

శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

న్యాయసదశకమ్.

శ్రీమాద్వేంకటనాథార్యఃకవితార్కికకేశనరీ।

వేదాంతాచార్యవర్యోమనన్నిధంతాంసదాహృది॥

అహంమద్రక్షణభరోమద్రక్షణఫలంతథా।నమమశ్రీవ
 తేరేవెత్యాత్మానంనిఃపేద్బుధః॥౧॥ న్యస్యాన్యకించన
 శ్రీమన్ననుకూలోన్యవజ్జితః । విశ్వాసప్రార్థనాపూ
 ర్వమాత్మరక్షాభరంత్యయి॥ ౨॥ ప్వామిన్స్వశేషంస్వ
 వశంస్వభరత్వేననిర్భరం । స్వదత్తస్వధియాస్వార్థం
 స్వప్తిస్వస్యసిమాంస్వయం॥ ౩॥ శ్రీమన్నభీష్టవరద
 త్వామస్తిశరణంగతః । ఎతద్దేహవసానేమాంత్వత్పా
 దంపార్శ్వయస్వయం ॥ ౪॥ త్వచ్ఛేషత్వేస్థిరధియంత్వ
 త్వాప్రీత్యేకప్రయోజనం । నిషిద్ధకామ్యరహితంకురు
 మాంనిత్యకింకరం॥ ౫॥ దేవీభూషణహేత్యాదిజుష్టస్యభ
 గవంస్తవ । నిత్యంనిరవరాధేషుకైంకర్యేషునయన్మన్వి

మాం॥౬॥ మాంసుదీయంచనిఖిలంచేతనాచేతనాన్మకం॥
 స్వకైంకర్యోపకరణంవరదస్వీకురుస్వయం॥౭॥ త్వదేక
 రక్ష్యస్యమమత్వమేకకరుణాః॥౮॥ నప్రవర్తయపాపాని
 ప్రవృత్తానివర్తయ॥౯॥ అకృత్యానాంచకరణంకృత్యా
 నాంవర్జనంచమే॥ క్షమస్వనిఖిలందేవప్రణతార్తిహరప్ర
 భో॥౧౦॥ శ్రీమాన్నియతపంచాంగంసుగ్రక్షణభరార్పణం॥
 అచీకరగ్న్వయంస్వస్తిన్నతోహమిహనిష్ఠః॥౧౧॥ సం
 పారావర్తవేగప్రశమనశుభదృద్దేశికప్రేక్షితోహం సం
 త్యక్తోన్మైరుపాయైరనుచితవరితేష్వద్యశాంతాభిసంధిః॥
 నిశ్శంకప్రేత్వదృష్ట్యా నిరవధికదయం ప్రాప్యసంరక్ష
 కంత్యాంనృస్యత్వత్పాదపద్మైవరదనిజభరంనిష్ఠరో నిర్భ
 యోస్మి॥ ... .. ౧౧॥

ఇతికవితార్కికసింహస్యసర్వతంత్రస్వతంత్ర
 స్య శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిః
 న్యాయసదశకంసంపూర్ణం॥ ... .. *

కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే॥

శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

శ్రీమద్విశ్వకర్మసంహితాశ్లోకాని

శ్రీమైనమః.

న్యాసవిశేషః.

శ్రీమాన్వేంకటాచార్యఃకవి తార్కిక కేశరీ।

వేదాంతాచార్యవర్యోమే సన్నిధంతాంసదాహృది॥

సిద్ధంసత్సంప్రదాయెస్థిరధియమన ఘంశో త్రియంబ్ర
హ్మనిష్ఠంసత్వస్థంసత్వవాచంసమయనియతయాసాధు
వృత్త్యాసమేతం । డంభాసూయాదిముక్తంజితవిషయగ
ణందీర్ఘబంధుందయాభుంప్తాలిత్యేశాసితారంస్వపరహి
తపరందేశికంభూష్టురీప్సేత్ ॥ ౧॥ అజ్ఞానధ్వాంతరోధా
దఘపరిహరణాదాత్మసామ్యావహత్వాజ్జన్మప్రధ్వంసి జ
న్మప్రదగరిమతయాదివ్యదృష్టిప్రదానాత్ । నిష్ప్రత్యూ
హాన్మశంస్యాన్నియతరనతయానిత్యశేషిత్వయోగాదా
చార్యసన్నిధిప్రత్యువకరణధియాదేవ వత్స్యమ పా
స్యః॥౨॥సద్బుద్ధిస్సాధునేవీనముచితచరితస్తత్త్వబోధాభి
లాషీశిశూక్రిష్టస్త్యక్తమానః ప్రణివతనపరఃప్రశ్నకాల
ప్రతీక్షః । శాంతోదాంతోనసూయుశ్మరణముపగతశశ్వ
స్త్రివిశ్వాసశాలీశిష్యఃప్రాప్తఃపరీక్షాంకృతవిదభిమతం
తత్త్వతశ్చిక్షణీయః॥౩॥ స్వాధీనాశేషసత్తాస్థితియతనఫ
లంవిద్ధిలక్ష్మీశమేకంప్రాప్యంనాన్యత్ప్రతీయానవశరణ

తయాకంచదన్యంపుణీయాః। వితస్మాదేవపుంసాంభయ
 మితరదపి ప్రేక్ష్యనోఽపిస్తదాజ్ఞామిత్యేకాంతోపదేశః
 ప్రథమమహగురోరేకచిత్రైసధ్యాః ॥ ౪ ॥ మోక్షోపా
 యాహాతైవం భవతిభవభృతాంకస్యచిత్కాపికాలే
 తద్వస్థక్తిప్రవత్యోరధిక్పతి నియమస్తాదృశాస్యాన్నియ
 త్యాశక్తాశక్తాదితత్తత్పురుషవిషయతస్థావ్యతేతద్వస్థ
 వస్థాయచ్చాపమస్తద్వికల్పస్సమగతికతిచిత్రస్థలస్యాపి
 శేషాత్ ॥ ౫ ॥ సానుక్రోశేనమర్థేప్రపదనమృషిభిస్తస్సర్వ
 తేభీష్టసిద్ధ్యైలోకేష్యేతత్ప్రసిద్ధంనచవిమతిరిహప్రేక్ష్య
 తేక్వాపితంతే ॥ తస్మాత్తైముత్యసిద్ధంభగవతితుభర
 న్యాయవిద్యానుభావంధర్మస్థేయాశ్చపూర్వేస్సకృతఘ
 బహుధాస్థాపయాంచకురేవం ॥ ౬ ॥ శాస్త్రప్రామాణ్య
 వాదీననువిధివిషయైనిర్విశంకోధికారివిశ్వాసస్యాంగభా
 వెపునరిహవిదుషాంకింమహత్వంప్రసాధ్యం ॥ మైవంఘో
 రాపకాదైస్సవదిగురుఫలేన్యాసమాత్రేణలభ్యశృంకా
 పాష్టిగ్రహాన్వాశమయితు ముచితాహేతుభిస్తత్తద
 హేః ॥ ౭ ॥ నేహాభికాంతినాశోనచవిమతిరిహప్రత్య
 వాయోభవేదిత్యుక్తంకైముత్యసీత్యాప్రపదనవిషయ
 యోజితంశాస్త్రవిద్భిః ॥ తస్మాత్తేత్రేతదహేనువిదిత
 సమయైదైశికైస్సమ్యగుస్తంమంత్రాఖ్యంముక్తివీజంవ
 రిణితవశతఃకల్పతెసత్ఫలాయ ॥ ౮ ॥ న్యాయవిశేషోక్తిరి
 క్తంతవగతికతితస్సద్వరశ్వాప్యైర్తాహిర్భుభోవ్యవ్య

న్యవాదీదగణిపదాముత్తమంగుహ్యమేతత్ । సాత్వా
 న్మత్తాయచాసౌశ్రుతబహతు ముధాబాధ శంకాగుణా
 ధ్యేతస్మిన్మోహ్యన్యతీష్ఠత్పరిభూతిశయితుంకోటికోట్యం శ
 తోప॥౯॥ నానాశబ్దాదిభేదాదితితుకథయతా సూత్రకా
 రేణసమ్యక్సోపాసేభ క్తేయజనహవనవచ్ఛబ్ధి భే
 దాదభాక్తాత్ । ఆఖ్యాకూపాదిభేదశ్శ్రుతితరసమఃకేచ
 భిన్నాధికాగన్మీమప్రాప్త్యాదిభిస్సృజ్యగురితిచమధూ
 పాసనాదౌవ్యవస్థాం॥ ౧౦॥ యతిగించిద్రక్షణీయంతద
 వననిపుణేన్యన్యతోకేచనస్యప్రస్పృష్టంలాకదృష్ట్యోన్యవ
 గమితఇహ ప్రార్థనాద్యంగయోగః । తస్మాత్కర్మాంగ
 కత్వం వ్యవసయతి పరాపేక్షణాభావ వాదస్సాంగేత్వ
 స్థాంగయోగవ్యవహృతినయతష్టద్విధత్వోపచారః॥ ౧౧॥
 పంచావ్యంగ్యాభిజ్ఞాఃప్రణిజగురపనాభావ భాంజిప్రప
 త్తేఃకైచిత్సంభావితత్వంయదిహానగదితంతస్పృశత్ప్రత్య
 రంస్యాత్ । అంగేష్వంగిత్వవాదఃఫలకథనమిహద్విత్రి
 మాతోక్తయశ్చప్రాశస్త్యంతత్రతత్రప్రణిదధతితత
 స్సన్వవాక్యైకకంత్యం॥ ౧౨॥ రత్నాపిక్షాన్వసాహ్య
 ప్రణయవతి భరన్యాస ఆజ్ఞాదిదక్షేదృష్టేనాత్రప్రవత్తి
 వ్యవహృతిరితితన్మేళనేలక్షణంస్యాత్ । గేహగత్యాది
 మాతేన్రిపతతిశరణాగత్యభిఖ్యోపచారాద్యద్వానెకార్థ
 భావాద్యవతిచవివిధఃపాలనీయత్వహేతుః॥ ౧౩॥ ఆత్మా
 స్తీయస్వరూపన్యసనవనుగతంయోవదిర్ధంముముత్తౌస్త

త్వజ్ఞానాత్మకంతత్ప్రథమమిహవిధేస్సాన్వయపాఠే సమే
తంత్రైకర్యాఖ్యేషు మద్వేష్యనుషజతితదభ్యర్థనా హేతు
భావాత్సాన్వభీష్టానన్యసాధ్యావిధిరీహతు భరన్యాయసఖా
గోంగీభూతః॥ ౧౦॥ న్యాసాదేశేషాధర్మశ్శబ్దజనవచనతో
కించ నానామయోక్తాకార్యణ్యం వాంగముక్తంభజనవది
తరాపెక్షణం వాచ్యపోథం ముస్సాధేశోన్వయమావాక్యచి
దుపశమితావన్యసమ్మేళనేవా బ్రహ్మేస్త్రన్యాయ ఉక్త
స్తదిహనగదితోధర్మజ్ఞాదిసంధః॥ ౧౧॥ ఆదేష్టుంస్వప్ర
వర్తింతదనుగుణగణాద్యన్వితంస్వంముకుందోమా మిత్య
క్తైకశబ్దంవదతితదుచితంతత్రతాత్పర్యమూహ్యం । త
త్సాన్వప్రాపకైక్యంసకలఫలదతోన్యాయతోన్యాయపె
త్తంపాత్రాన్యాయవ్యక్తిచిత్ప్రథయతినపరంశ్రీసఖాము
క్త్యుపాయే॥ ౧౨॥ సాన్వభీష్టపాప్రిహేతుస్సన్వయమిహ
పురుషైస్సన్వకృతసాన్వయపాయశ్శాస్త్రేలోకేచసిద్ధస్స
పునరుభయధాసిద్ధసాధ్యప్రభేదాత్ । సిద్ధోపాయస్తుము
క్తానిరవధికదయశ్శ్రీసఖస్సర్వశక్తిసాధ్యోపాయస్తు భ
క్తిన్యసనమితిపృథక్త్వశీకారసిద్ధ్యై॥ ౧౩॥ అత్యంతా
కించనోహంత్యదవచరితస్సన్నివృత్తోద్యనాథత్వత్సేవై
కాంతభీషాన్వప్రవృత్తిపి శరణమిత్యధ్యవస్యామిగాఢం ।
త్వంమెగోపాయితంస్యాప్రవృత్తిసహితభరోన్యాయమిత్య
ర్చితాత్మాయపైసన్యప్రభారస్సకృదథతు సదానప్రయ
స్యేతదర్థం॥ ౧౪॥ త్యక్తోపాయయపాయానపివరమజ

శ్రీమద్విష్ణుసత్యనాథాచార్యవిరచితాంబుజాక్షరమృతాంజలిః

శ్రీయైనమః.

స్వాసతిలకమ్.

శ్రీమాన్వేంకటనాథార్యకవితార్కికకేశరీ,

వేదాంతాచార్యవర్యోమనస్నిధిశ్చాంసదాహృది॥

ప్రాయఃప్రపదనెపుంసాంపానఃపున్యంనివారయ॥ హ
 ప్రశ్నీకంగభర్తుర్మమవ్యాదభయముద్రితః॥ ౧॥ అనా
 ద్విస్సీమోద్దురితజలధైర్యన్నిగుపమం విదుఃప్రాయ
 శ్చిత్తంయదురఘుధురీణాశయవిదః । తదారంభేతస్యాగ్ని
 రమవదధానేన మనసాప్రపద్యేతామేకాంశ్రియమఖిల
 నాథస్యమహిషీం ॥ ౨॥ మహేంద్రాగ్నిక్షుప్తభృతి
 ఘమహత్త్వప్రభృతివత్ప్రవృత్త్యైవైవరిణమితవై
 శిష్ట్యవిభవాం । అధృవ్యత్వంధూత్వాకమితురభిగవ్య
 త్వజనసంశ్రియంశీతాపాం గామహమశరణోయామిశ
 రణం॥ ౩॥ స్వతస్సిద్ధశ్రీమానమితగుణభూమాకరుణయా
 విధాయబ్రహ్మాదీన్వితరతినిజావేశమపియః । ప్రపత్యా
 సాక్షోద్వాభజనశిరసావాపిసులభంముముత్తమైవేశం
 తమహమధిగచ్ఛామిశరణం॥ ౪॥ బృందానియస్స్వవశ
 యన్వృజసుందరీణాంబృందావనాంతరభువాంసులభోబ
 భూవ! శ్రీమానశేషజనసంగ్రహణాయశేతెరంగభుజం

గళయనేసమహాభుజంగః॥ ౫॥ రంగాస్తీగ్ధభుజంగపుం
 గవవపుః పర్యంకవర్యంకతౌ సర్గస్థిత్యవసానకేళి రసి కౌ
 తౌదంపతీనఃపతీ । నాభీపంకజశాయినశ్శ్రుతిసుఖైరన్యో
 న్యబద్ధస్తితౌడింభస్యాంబుజసంభవస్యవచనై ర్లోం తత్స
 దిత్యాదిభిః॥౬॥ ఘనకరుణారసౌఘభరి తాంపరి తావహ
 రాంసయనమహాశ్చటాంమయితరంగయరంగవతే । దురి
 తహలతాశనస్ఫురి తదుర్దమదుఃఖమషీ మలితవిశ్వసాధ
 దురవహ్నవవర్ణసుధాం॥ ౭॥ దుర్మోచోద్భటకర్తృకోటిని
 బిజ్జోప్యాదేశవశ్యఃకృతోబాహ్యైరైవవిమోహితోస్తి
 కుదృశాంపక్షైర్నవిత్కోభితః । యోమాహానసికోమహా
 న్యతివతేర్నితశ్చతత్పైత్రజానాచార్యానితిరంగధుర్యమ
 యితేస్వల్పవశిష్టాభరః॥ ౮॥ త్వయ్యాచార్యైర్వినిహిత
 తభరాస్తావకారంగనాథ త్వత్కైంకర్య ప్రవణమనస
 స్త్వద్గుణాస్వాదమత్రాః । త్వయ్యేకస్త్విన్నపఃపంజహతోము
 క్తవత్సాధనత్వంత్వచ్చేవత్వస్వర సరసికాస్సూరయో
 మేస్వదంతాం॥ ౯॥ ఆరైష్వాశుఫలాతదన్యవివయేష్య
 చ్చిన్నదేహాంతరావహ్నిదేరనపేక్షణాత్రనుభృతాం
 సత్యాదివద్యాపిసీ । శ్రీరంగేశ్వరయావదాశ్చనియత
 త్వత్పారతంత్యోగితాత్వయ్యేవత్వదుపాయధీరవిహిత
 స్తోపాయభావాస్తుమే॥ ౧౦॥ కల్పస్తోమేవ్యపాస్తత్వది
 తరగతయశ్శక్తిధీభక్తిభూమార్ంగేశప్రాతికూల్యక్షప
 ణపరిణమంనిర్విఘ్నతానుకూల్యాః । త్రాతారంత్యామ

భేద్యాచారణ వరణతో నాథనిర్విఘ్న యంతస్తస్త్విషి
 ప్రాస్తరతాం ప్రతిరభసజుష స్పృశప్రవృత్తింత్యజంతి ||
 ౧౧ || త్యక్తోపాయానపాయాంస్తమభయకరణేసత్ర
 పాకాసానుతాపాకాభూయోపి త్వత్ప్రవృత్త్యాప్రశమిత
 కలుషాకహంత సర్వంసహత్వం | రంగిన్న్యూపాంతరం
 గాఖిలజనహితతా గోచరత్వన్నిదేశ ప్రీతి పాప్రస్వవ
 ర్ణాశ్రమశుభచరితాన్వాసిధన్యాననన్యాన్ || ౧౨ || శో
 కాస్పదాంశమధనాశ్రయతాంభవాద్భారంగా స్పదాం
 శసహజంనరుణత్సిదుఃఖం | నోచేదమీజగతిరంగ ధురీణ
 భూయఃకౌదిస్తభోగరసికాస్తవనస్తరేయః ౧౩ || హే
 తుర్వైధేవిమర్శేభజనవదితరత్కింత్యనుష్ఠానకాలేవేద్య
 స్త్వద్రాప్రభేదోవివిధభిహసయాపాసనాన్యానపేక్షః |
 రంగిన్ప్రాగ్భిభంగాత్ఫలమధికమనావృత్తిరుక్తేష్టి వ
 త్స్యిన్న్యానాశబ్దాదిభేదాన్ప్రదనభజనే సూచితేసూ
 త్రకారైః || ౧౪ || భక్తారంగవతేయథాఖలుపశుచ్ఛాగా
 దివద్వేదనధ్యానోపాసనదగ్ధనాది వచసా మిచ్ఛంత్యభి
 న్నార్థతాం | ఎక్త్యైక్యాచారణాగతిప్రపదనత్యాగాత్సని
 త్కేషణన్యాసాద్యేషుతదైవతంత్రనిపుణైః పర్యాయతా
 స్త్వస్యతి || ౧౫ || విశ్వాసాయాసభూమోన్యన్సనభజన
 యోర్గౌరవేకోవిశేషస్తత్తద్భావేపిధర్మాంతరభవఘటతే
 కర్తృభేదాద్వికల్పః | తద్భేదోరంగశాయిన్ననితరగతితా
 ద్యుత్థిశోకాటరేకా త్సద్విద్యాదౌ వికల్పస్త్యభిమతి భిద

యాతేనతతైక్రికరాశ్యం॥౧౬॥ ధృవమధిక్యతిభేదాత్కూ
 ర్త్వవద్రుంగవాసిస్ఫలఃఫలమనేకంత్వత్పదేభక్తిరేకా శ
 రణవరణవాణీసర్వహేతుస్తథాసౌక్యవణభజననిష్ఠాబుద్ధి
 దౌర్బల్యకాష్ఠా॥౧౭॥ కర్తవ్యంసక్యదేవహంతకలుషంస
 ర్వంతతోనశ్యతిబ్రహ్మేశాదిసుదుర్లభంపదమపిపా
 వ్యంమయాద్రాగితి । విశ్వాసప్రతిబంధచింతనమిదంప
 ర్యస్యతీస్యస్యతాంరంగాధీశరమాపతిత్వసుభగంనారా
 యణత్వంతవ ॥ ౧౮॥ ధీకర్తృభక్తీరసికస్యతదాత్మశక్త్యా
 రంగేశభావకలుషప్రణతిద్వయోక్తేః । మన్యేబలంప్రబ
 లచమగృతశాలినోమేత్వన్మూలదేశికకటాక్షునిపాతమా
 ద్యం॥౧౯॥ అంధౌసంధగ్రహణవశగోయాతిరంగేశయ
 ద్వత్పంగుర్నౌకాకుహరన్గహితోనీయతేనావికేన । భు
 క్తైర్భోగానవిదితస్యపస్నేవకస్యాస్ఫుకాదిప్రస్థంపా
 ప్రాప్తప్రభవతితథాదేశికోమేదయాళుః॥ ౨౦॥ ఉక్త్యాధనం
 జయఃభీషణలక్ష్మణూలేప్రత్యాయలక్ష్మణమునేర్భవ
 తావితీర్ణం । శ్రుత్యావరంతదనుబంధమదావలిప్రైనిత్యం
 ప్రసీదభగవత్ప్రయిరంగనాథ॥ ౨౧॥ సక్యదపివిసతానాం
 సర్వదేసర్వదేహిన్యపనిషదభిధేయేభాగధేయేవిధేయే ।
 విరమతినకదాచిన్తోహతోహోహతోహం విషమవిషయ
 చింతామేదురామేదురాశా ॥ ౨౨ ॥ యావజ్జీవం
 జగతినీయతాదేహయాత్రాభవితీత్యక్తాస్సర్వేత్రిచ
 తురదినస్థానభోగానభోగాః । దత్తైరంగీనిజమపిపదందే

శి కాదేశకాంక్షీకిం తెచిం లేపరమభిమతంఖద్య సెయత్తున
 స్త్వం॥౨౩॥ అపిముహురపరాదై రప్రకంప్యాను కంపె
 వహతిమహతియోగ త్నేమబృందంముకుందే । మదకలుష
 మనీషావజ్ర లేపావలేపాననుగుణయితుమీ హెనప్రభూన
 ప్రభూతా ॥ ౨౪ ॥ మాతర్భారతిముంచమానుషచ
 టూకాహేదేహలబ్ధై రలంబుబ్ధద్వారదురాసికాపరిభవై
 స్తోవంజుపే ధామనః । వాచస్పీమనిరంగధామనిమహానం
 దోన్నమధూమనిస్వామి న్యాత్మనివేంకటేశ్వరక వేస్సేస్వి
 నార్పితోయింభరః॥ ౨౫ ॥ దాస్యంలాస్యవతాసుమత్య
 మనసారంగేశ్వరత్వత్పదేనిత్యంకింకరవాణ్యహంనతుపు
 నఃకుర్యాంకదర్యాశ్రయం । మీలచ్ఛతుషివెల్లితభుగ్రిణి
 ముహుర్దత్తావమానాక్షరేభీమేకస్యచిదాధ్యకస్య వదనె
 భిత్తోపలత్తోంద్యశం ॥ ౨౬ ॥ త్వయ్యేకాంజలికింకరేతను
 భృతాంనిర్వాప్యజసర్వంసహకల్యాణాత్మనిరంగనాథక
 మలాకాంతేముకుందస్థితే । స్వామిపాహిదయస్వదే
 హికుశలంజీవప్రభోభావయేత్యాలాపానవలేపిషు ప్రల
 పితుంజిప్రేతిజిహ్వముమ॥౨౭॥ త్వయిసతిరంగధుర్యశ
 రణాగతకామదుఘ్నిరవధికప్రవాహకరుణా పరిణాహ
 వతి । పరిమితదేశకాలఫలదాన్ఫలదాకృతికానగధమధికు
 గ్మహేవిధిశివప్రముఖానముకా ॥ ౨౮ ॥ ఓమిత్యభ్యుపగ
 మ్యరంగనృపతేనాన్యోచితాం శేషతాంస్వాతంత్యాగ్రిది
 మయ్యాంవృతోహ్యమహాతీమాద్యామవిద్యాస్థితిం । నిత్యం

సంవ్యవసీమభూతిగుణయోర్యాయా మనాయా సతే
 స్సేవాసం పదమిందిరేశ యువయోరై కాంతి కాత్యంతి
 కీ॥ ౨౯॥ ఆచార్యాద్రంగధుర్యద్వయసమధిగమేలబ్ధస
 త్వంత్యయాత్వే విజిప్తజిప్తపూర్వోద్ధర దురిత భరం
 యాపితారబ్ధదేహం । నీతంత్యలైకస్త్యయావానిరవధి
 కదయోద్యుతభోగాదిరూపం త్వద్యోగైకస్వభోగంద
 యితమనుచిరంత్యతృపాంమేకురుష్వ॥ ౩౦॥ విధానం
 రంగేశాదధిగతవతోవేంకటకవేస్సురద్వర్ణంవక్త్రేపరి
 కలయతాంన్యాయసతీలకం । ఇహముత్యాప్యేషప్రణతజన
 చింతామణిగిరిస్సవర్యంకే నెవాందిశతిఫణివర్యంకర
 సికః॥ ... .. ౩౧॥

ఇతికవితారికాకసింహస్యసర్వతంత్రస్వతంత్ర
 స్య శ్రీమద్వేంకటనాథస్యవేదాంతాచార్యస్య కృతిమ
 న్యాయసతీలకంసంపూర్ణం॥ .....

కవితారికాకసింహాయకల్యాణగుణశాలినే।
 శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః।

[illegible]

శ్రీశైవనమః.

పోడశాయుధస్తోత్రమ్.

శ్రీమాన్మహావేంకటాచార్యఃకవితార్కికశేఖరీః
వేదాంతాచార్యవర్యోమేఘనిధిఃతాంసదామృదిః॥

స్వసంకల్పకలాకలైర్పరాయుదైరాయుదేశ్వరః॥ జా
ప్తఘోషశభిర్దివైజ్ఞానావతాంసఃపరఃపుమా॥౧॥ యదా
యత్రంజగచ్ఛక్రంకాలదక్రంచశాశ్వతం । పాతునస్త
త్పరంచక్రంచక్రరూపస్యచక్రీణః॥ ౨॥ యత్ప్రసూతి
శతైరాసాదుగ్మనాఃపరశులాంధనాః । సదివ్యోహే
తిరాజస్యపరశుఃపరిపాతునః॥౩॥ హేలయాహేతిరాజే
నయస్త్రిదైత్యాస్సముద్భుతే । శకుంతాత్మవిధావంతి స
కుంతఃపాలయేతనః॥ ౪॥ దైత్యదానవముఖ్యానాందం
డ్యానాంయైనదండనం । హేతిదండేశదండోపావస్తాకం
దండయేద్విషః॥ ౫॥ అనన్యస్వయంభక్తానాంరుంధన్నా
శామతంగజాః । అసింకుశవిహారీనః పాతుహేతీశ్వ
రాంకుశః॥ ౬॥ సంభూయశలభాయంతేయత్రపాపాని
దేహీనాం । సపాతుశతవక్త్రగ్నిహేతిహేతీశ్వరస్య
సః॥౭॥ అవిద్యాంస్వప్రకాశేనవిద్యాకూపశ్చింతినః । స

మదర్శననిస్త్రీంశస్సాతునస్తత్త్వనర్శనం॥ ౮॥ క్రియాశ
 త్తైగుణోవిష్ణోర్యోభవశ్యతిశక్తిమాణా । అకుంతశక్తిస్సా
 శక్తిరశక్తింవారయేతునః॥ ౯॥ తారత్వంయస్యసంస్థా
 నేశద్వేషపరిదృశ్యతే । ప్రభోఃప్రహరణేంప్రస్యపాంచ
 జన్యస్సపాతునః॥ ౧౦॥ యంసాత్వికమహంకారమామనం
 త్యక్షసాయకం । అవ్యాన్నశ్చక్రరూపస్యతద్ధనుశ్శృంఖ
 ధన్వనః॥ ౧౧॥ ఆయుధేంద్రేణయేనైవవిశ్వసర్వోవిము
 చ్యతే । సనస్సేనర్శనఃకుర్యాత్పాశపాశవిమోచనం ॥
 ౧౨॥ విహారోధనదేవస్యవిశ్వేత్రకృషీవలః । వ్యజ్య
 తేనేనసీరేణాసీరవిజయోస్తువః॥ ౧౩॥ ఆయుధానామ
 హంపజ్జమిత్యగీయతయస్సనః । అవ్యాద్ధేతీశవజ్జోయం
 దధీచ్యప్థినముచ్ఛవః॥ ౧౪॥ విశ్వసంహృతిశక్తిర్యాచిశ్చ
 తాబుద్ధిరూపిణీ । సానస్సేదర్శిసీఘాయాద్భయప్రశమ
 నీగదా॥ ౧౫॥ యాత్యతిక్రోధశాలిత్వంముసలోయేన
 తేననః । హేతీశముసలేనాశుభిద్యతాంమోహమాసలం ॥
 ౧౬॥ శూలిదృష్టమనోర్వాచ్యోయేనశూలయతిద్విషః । భ
 వతాంతేనభవతాత్త్రిశూలేనవిశూలితా ॥ ౧౭॥ అస్త్ర
 గ్రామస్యకృత్సస్యప్రనూతింయంప్రచక్షతే । సోఽ
 వ్యాత్సదర్శనోవిశ్వమాయుధైష్ట్యాడశాయుధః ॥ ౧౮॥ శ్రీ
 మద్వేంకటనాథేనశ్రేయసేభూయసేసతాం । కృతేయ

మాయుధేంద్రస్యపాడశాయుధసంస్తుతిః॥

౧౯॥

కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే!

శ్రీమతేవేదాంతేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

ఇతివేదాంతాచార్యస్యకృతిః

పాడశాయుధస్తోత్రం,

సంపూర్ణం.

శ్రీ

వీకాదశీనిర్ణయః

హరిదినతిలకం.

శ్రీమాన్వేకటనాథార్యఃకవితార్కికశేషరీ!

వేదాంతాచార్యవర్యోమేసన్నిధతాంసదాహృది॥

నిత్యేకామ్యేచథమేనియమగుణవిధి ప్రాప్తమాదై
నిజానామాజ్ఞానుజ్ఞాత్రమేతద్విహరణ ముపధీకృత్య గో
పాయతేః॥ తస్మిన్కాకస్మింశ్చిదాద్యేహరిదినతులసీద్వా
దశీభిఃప్రసాద్యభద్రాణామేః సేతౌభవతుభగవతి శ్రీ
సఖభావనానః॥౧॥ త్రేధాధిక్యాదిభేదాద్భవతితునవధా
తాదృశద్వాదశీతః శుద్ధావిద్ధేతిచాష్టాదశతనురుదితాస
ద్భిరేకాదశీసా॥ ఆద్యానాముత్తరత్రవృతవిధిరుభయో

సౌస్యద్యవ్యవస్థాథ మట్సు ప్రాచ్యాంద్వంద్యే సతు ర్యేవ
 రమిహనియతిస్సత్త్రికేంత్యత్త్రికేప్రాక్॥ ౨॥ ద్వాద
 శ్యుక్తాసుధాత్వావిషమితి దశమీద్విస్సప్తగేకాదశీ సా
 గ్రాహ్యధి క్యేసుధాయాజ్ఞతి జగదురిమానా హురేకేస
 కామే। వృద్ధద్వాదశ్యభావేత్వియమితిచకలాద్వంద్యమే
 కాపివృద్ధిస్సంధిగైతూత్తరస్యాంవ్రత ముపవసనం పార
 శోక్తాపరస్యాం॥ ౩॥ ఉక్తానాద్యశ్చతస్సప్తరుణసముద
 యస్తత్రవేధేదశ్చమ్యాకర్తవ్యోనోపవాసః ఫలమహహి
 వరంమోహినిపర్యవృత్తాత్ । వేధఃపశ్చాద్యదాస్యాశ్చ
 వితురుదయ తస్తస్ఫలం దానవాశాం ప్రోక్తాశ్చప్రత్య
 వాయాఃబహువత్సహతథాప్యాదృతాక్వాపివిద్వా॥ ౪॥ సా
 రాణిక్యాతురుక్తాంగద చరితముఖైః ప్రాప్తగత్యాపద
 వ్యాశుద్ధాంసిద్ధాంతయంతః కతిచనకృతినఃసర్వభోజ్యం
 తివిద్వాంయిక్తంతన్వాప్త్యభూద్వా మునిభిరభిహితాద్వా
 దశీపవ్రతాద్ధారయైతేనాపిముఖ్యస్స దివస విధినాన
 న్యభక్తాకాహరిస్తా॥ ౫॥ శుక్లాయాంతూపవాసస్తదిత
 రవిషయేకేవలాస్యాదభుక్తికర్తవ్యేత్యేవమాహుః కతి
 చనగృహిణాంపుత్రిణాంనిత్యమాశ్రం । ఏతద్విష్ణువ్రత
 స్థేతరవిషయమితి ప్రోచురశ్వేస్సుభోక్తైః ద్విస్సప్తకృ
 ద్వాదశీస్యాదనుపవసనతః క్వాపినక్తంత్విశ్రాంతం।
 ౬ । ఏకాదశ్యానుభుక్తీస్సప్తతిరపివిదైః సన్నియమ్యే

తవాక్యైః విధాయాస్త్యాజ్యతోజ్జేః క్వచిదను మతితః
 క్వాపివిధావచాదాత్ వైధీ త్వే కాదశీస్యాదిజహదజహ
 ల్లక్షణాతోవ్రతాద్వాచాతు మాస్యాదిభేదే పునరపి
 ధయోగౌరవవ్యంజనాథాః॥౧౭॥ వత్సాసిద్ధేతవారప్రభృ
 తిషుః చనై ర్యేషుయేషూవ వాసప్రత్యాప్యేకాదశీ చే
 ద్వక్రితమిద మనఘం ప్రక్రమోక్తంనశేషే । అష్టాంగే
 జ్యావతానుపువస సందినేలుప్త మంగ్యంనిషేధాదేవం
 ప్రాణాగ్నిహూత్రం ప్రథమమువగలే ప్యేవమంత
 ప్రయోజ్యం॥౧౮॥ సిద్ధ్యంత్యశ్చంతపవెత్యపియదనువ
 దంత్యాహితాగ్న్యదివగే తత్తుస్యాద్ద్రాస సంఖ్యా
 నియతిపహతయేనవ్రతత్యాగహేతుః । భుక్తపిస్యాన్నదో
 మఃక్వచిదపివిషయేబాల పృథ్వాతురాదౌశక్త్యైశ్చింతా
 జపాద్యైఃప్రభురనఘదయస్తైఃపిపీణనీయః॥౧౯॥ సూ
 తౌశావెవకార్యోవిధిబలనియఃస్నానపూర్వోవచానో
 నార్పదిప్రతనిత్యశుచిభిరధపరైః కారయేత్కామ్య
 రూపే । శావాద్యంతేతుశ్చక్వాచ్ఛకననిముచితంస్నాన
 పూర్వంప్రదానంమధ్యేచేద్దగ్ధపూణశుక్రి ముఖవిధివ
 తాగౌరయేద్వాధకుర్యాత్॥౨౦॥ అప్రకాశితేవిధేయ
 ప్రతయజన ముఖస్థాన సర్వప్రకారేస్యాత్ప్రకాశిత
 శ్యవాశప్రభృతిహిభగవాన్ కమన్యోగెన్యపేధీత్ ।
 భంగేచాస్య వక్రితస్య త్రిదనమువవసే తాగౌరయేన్ముం
 దనంవా మాండ్యంచైత చ్చిఖావజ్జిత మిద ముఖం ని

మృతిస్తత్రతుస్యాత్ ॥ ౧౧ ॥ తంత్రంతతోపవాసాం
 తరపరిపతనకామ్యతో వాన్యతోవా తద్వత్ప్రీణాగ్ని
 హూత్రంప్రతిదిననియతంత్రితంపారణాదౌ । కా
 లాల్పత్వేతదర్పభవతిలఘుతరానిత్యకర్తాణిచైవంతత్ర
 త్కాలే విదధ్యాత్స్వసమయనియతం కారయేద్వాయ
 ధాహాం ॥ ౧౨ ॥ నానహౌర్భాషణీయంశఘయతిసు
 కృతంసుంత్రపూర్వైస్తథాచప్రాశ్నియాత్పారణా
 దౌమునిదశతుశసీ పత్రధాత్రీఫలాని । శక్తాజాగతుః
 రాత్రావపిహరివరణధ్యానసంకీర్తనాద్యైః ప్రారం
 భేపారణేచప్రృతమిహమునిభిమంత్రపుష్పిర్పణాది ।
 ౧౩ ॥ కాంస్యంమాంసంమశూరంచణకమధుపురీకాశశా
 క్కాదివగానన్యాన్నం కోద్రవాదీన్యతిఘృతమపిచాత్య
 ప్తిముజ్జేద్దశమ్యాం । తాంబూలందంతకాష్ఠంఘృవనమ
 సకృద్వారిపానాదిజహ్యదేకాదశ్యాం దినాచస్వపనమ
 శకనాద్యాశ్రయాభీమనీతిః ॥ ౧౪ ॥ ద్వాదశ్యాంద్వాద
 శోజ్జేద్దివదనమనృతంమైథునం మాంసతైలద్యూతఖ్యా
 యామహింసాస్వపననుపిదివాకాంస్యభుక్తింకురేధంచ ।
 నిమాంసాల్పైర్లంఘనంచ వ్రతహతిగమకంస్యాన్నిషేధే
 నిషేకంకాలాప్రాప్తావ్రీవృత్తైవ్రతమిదమవిదుర్నిత్య
 కామ్యవ్రకారం ॥ ౧౫ ॥ కించోక్తమద్యపానాన్నివృత్తినర
 కేతస్యపాతైవశక్తస్తేకాదశ్యన్నకామఃసహనిజపితృ
 భిఃసార్వకమజ్జతీతివా రాహశ్వాదివిట్ప్రీతనజనితమఘం

పాహురతాన్మభోక్తుర్భుక్తిస్తతాశ్చతశ్చస్త్రతమి
హాహిమహాపాస్తనామాస్పదంతతే ॥ ౧౬ ॥ ఆతిష్ఠేతాసు
యక్షస్తిధిషువిధిబలాచ్ఛాద్ధమస్య నిషిద్ధం పాక్వా
మాన్యావవాదాద్యతుగతినియతిఃసంతతిష్ఠాపనాథాః | ఏ
కైకాత్యంతభ్యా త్విహతు సృషు చతుర్భుక్తి వర్జంత్యి
హేమాక్షం శ్రీయస్సిద్ధ్యైస్వత శ్రీహరిది నతిలకం శేష
భూభృత్ప్రసాదాత్ ॥

౧౭॥

ఇతికవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య
కృతిషు హరిది నతిలకం
సంపూర్ణం

కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే |
శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

శ్రీమద్విష్ణుస్వామీయైశ్వర్యార్చనామయ్య

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతేహయగ్రీవాయనమః.

శ్రుమిదోపనిషత్సామ్యరత్నావళి.

శ్రీమాన్వేకటనాథాగ్నికవితార్కికకేశరి!
వేదాంతాచార్యవర్యోమే సన్నిధతాంసదామృది!

పారస్పరస్య తానాంశతరిపు ఘటితశ్శాంతిశుద్ధాంత
సీమామాయామాయా మనీభిస్స్వగుణ వితతి భిర్బంధ
యంతీంధయంతీ । పారంపారంపరీతోభవజలధిభవన్నజ్జ
నానాం జనానాంప్రత్యక్షప్రత్యక్షయెన్నః ప్రతీనియతిర
మాసన్నిధానంనిధానం॥ ౧॥ పాజ్ఞాన్యమంధతై లేప్ర
థితగుణదురింతేన్ద్రయన్ సంప్రదాయం తత్తల్లభిప్రస
క్తైరనుపధివిబుధై రర్థితో వెంః టేశః । తల్పంకల్పాంత
యూనశ్శతజి దుపనివద్దుగ్ధసింధుం విహద్ధన్ గ్రధాతి
స్వాదుగాధాలహరిదశతేలిగ్ధతంతర్నజాతం॥ ౨॥ పాం
చాలీగాత్రశోభామృతహృదయ వధూవర్గపుం భావనీ
త్యావత్యేవద్వాసహాయే ప్రణయినిభజతః ప్రియసీపా
రతంత్యగ్నిభక్తిశ్శృంగారవృత్త్యావరిణమతిమునే రాభి

వబంధప్రథిమా యోగాత్పగ్గుక్తభావస్థితిరిహ విర
 ఘాదేశికాస్తప్రమాతాః ॥ ౩ ॥ భాషగీతిఃప్రశస్తా
 భగవతివచనా ద్రాజవచ్చోపచారాత్సాచగస్త్య ప్ర
 సూతాత్వితిపరిజగృహేభూమికాభేదయోగ్యా యస్త
 త్కృత్యంశుతీనాం మునిగణ విహితైస్సేతిహస్తిఃపురా
 జేస్తతాసాసత్వసీమ్నశ్శతమథనమునైస్సంహితాసా
 ర్వభాషీ ॥ ౪ ॥ ఆకాశారీరకార్థక్రమమహవిశదంవిశతి
 ర్వక్తిసాగ్రా సంక్షేపాసా విభాగం ప్రథయతివ యు
 చాంచారుపాఠోపపన్నం । సమ్యగ్గీతాను బంధంసకలమ
 నుగతంసామశాఖాసహస్రంసంలక్ష్యంసాభిధేయైర్యజ్ఞ
 రపిదశకైర్భావ్యథర్వారనైశ్చ ॥ ౫ ॥ పాశ్వేసేవాను
 గుణ్యాత్పృథు మహాశతకెమంస్తముకైరుపాయంముక్త
 ప్రావ్యంద్యతీయేమునిరనుబుబుధే భోగ్యతావిస్తరేణ ।
 ప్రావ్యత్వోపాయభావా శుభసుభగతనో రిగ్యవాదీ
 త్తతీయేనన్యప్రావ్యశ్చతుర్థే సమభవదితరైరవ్యస
 న్యామ్యపాయః ॥ ౬ ॥ దేవశ్శ్రీమాంగ్స్వసద్ధేః కరణమితి
 వదన్నైకమర్థంసహసేసేవ్యత్వాదీకదశార్థావృథగి
 హాశతకైర్వక్తితథ్సానసార్థాః । ఐకైకశ్యాత్పరత్వా
 దిముదశకగుణేష్వయితంలేతథాలేతత్తద్దాధాగుణానా
 మనువిదధతితత్పజ్జయఃవజ్జీసంఖ్యాః ॥ ౭ ॥ సేవ్యత్వా
 ద్భోగ్యభావాచ్ఛుభతను విభవాత్సర్వభోగ్యాధికత్వా
 జ్ఞేయైస్తద్ధేతుదానాచ్ఛిత వివశతయా స్వాశ్రితాని

ప్రహృత్వాత్ । భక్తచ్ఛందానువృత్తిరైర్విరుపధిక సుహృ
దభవత సత్పదవ్యాంసాహాయ్యాచ్చ స్వసిద్ధే స్వయ
మహాకరణంశ్రీధరః ప్రత్యపాది॥౮॥ బ్రాత్రేగాథా నమా
సంఘమురమథనగుణస్తోమ గర్భంమునీంద్రః ప్రత్యేకంచా
త్రేగాథాః పరిధిరపిభుగుణాః స్పష్టమధ్యక్షయామః । త
త్రాసంకీర్ణ తత్తద్దశకగుణ గణస్థాపనాచిత్యయుక్తానైదం
పర్యావరుద్ధానగణితగుణితాంత్రద్వనానుద్భవీమః॥౯॥ ఇ
చ్ఛాసారధ్యసత్యాపితగుణకమలాకాంతగీతాంత సిద్ధ్య
చ్ఛుద్ధాంతాచారశుద్ధైరియమనఘగుణగ్రంథిబంధానుబ
ద్ధా । తత్తద్భక్తామప్రణీతతటగతశరణిద్వప్తసర్వీయశా
ఖాగాథాతాత్పర్య రత్నావళిరఖిలభయోత్తరిణీ ధార
ణీయా॥

౧౦॥

తిరువాయ్ మొట్టి-ప్రథమదశకమ్.

నిస్సీమోద్యద్గుణత్వాదమితర సతయానంతరీలాస్పద
త్వాత్స్వయత్తాశేషసత్తాస్థితియతనభిదావైభవాద్వై
శ్వయాప్యాత్ । త్యగ్రికుబ్రహ్మత్తభావాత్సదసదవగతేస్స
ర్వతత్వేషుపూతేః పశ్యన్యోగీపరంతత్పదకమలనతావ
స్యశాదాత్మచిత్తం॥౧॥ స్వామిత్యాత్మస్థిరత్వాన్నిఖిలని
రుపధిస్వాత్మవిద్ధాగ్రహ్య భావాత్తాదృక్స్వానుకూల్యా
చ్ఛ్యవనవదితరప్రీప్యవైషమ్యతత్వాత్ । సర్వత్రాగ్రహ్య
పాతాచ్ఛుభవిభవతయామానసాద్యర్పణభావాత్సంకో
చోన్మోచకత్వాజ్జగదయసతయోపాదిశస్సోపయోగ్యం॥

౨॥ బంధాహంత్వాత్స్వభక్తైరధికతరగుణా నంతది
 వ్యావ తారా త్వర్వేష్వాసక్తి మత్వాన్నత మగ మత
 యాస్వప్రబోధప్రసత్వాత్ । ఖ్యాతాభిఖ్యాసిచహ్నో
 శ్స్వరుచి వితరణా త్వగ్వకాలాశ్ర మత్వా చ్చర్వాదే
 స్సాస్వంగదానాత్ప్రహిత పవతయా నంతసౌలభ్య మా
 హ॥౩॥ త్రాణైబద్ధధ్వజత్వా చ్చుభనయన తయాస్వార్థ
 లాభైభిభావాత్తిమస్తేషుస్వభావా జ్జగ దుపజన సస్థాప
 నాతిప్రియత్వాత్ । కారుణ్యాత్తత్వయోగాదనుగత మ
 హిషీ సన్నిధేస్సంగదైన్యవానాబంధై స్సరతౌపహి
 తగమతయాత్మవ్యతీత్యాహకృష్ణం॥౪॥ సద్భీభవ్యాన్సు
 వాచస్సువరితసుభగాకృష్ణసారూప్యసామ్యాక స్యా
 హరోదారశీలాంస్తమధృతభగవల్లతుణోబాల్యగుప్తాక
 ఛాశ్ర స్వచ్ఛందవృత్తీనభిగతశిశిరానంతరంగోక్తి యో
 గ్యానాచార్యాకృష్ణలభౌశరణమవృణుతప్రియసీదూ
 తనీత్యా॥౫॥ యుద్రాహ్వనాభిముఖ్యాన్నిజమహిమ తిర
 సాగ్రకారాప్ప్రియత్వాత్ సర్వత్రాప్యంఘ్రిదానా
 త్సవిధశయనతః స్వాంఘ్రిసక్తైకరస్యాత్ । గోపాద్యా
 మైర శేషేక్షణ విషయ తయాభక్తవస్తుప్రసక్తైశ్చిష్య
 న్నాశవ్య పోహంతదహిత శమనాత్ప్రహ నాథం సశీ
 లం॥౬॥ ఆక్రీతైరగ్న్యభావాదనియతవిఃసాధ్యర్పనాద
 ల్పతుష్టైః ప్రహ్వవజ్యేకశ భావాత్స్వవిషయ నియతే
 ష్వాదరాత్స్వదుభూమ్నాపాదాసక్తప్రసక్తై స్సకృ

మనవదనే మోక్షకాంక్షాదుః సౌఖ్యేష్టిప్ర క్షిప్తాహిత
 త్వాత్సుకరభజనతాంమాధవస్యాభ్యధత్త ॥ ౭॥ సద్వి
 త్తాకర్షహేతోర ఘనమననిధే నిత్యభౌగ్యా మృతస్య
 త్యాగహేతూర్జ్విశస్యప్రవహదువక్తవే ద్దుస్త్యజస్వా
 మభూతః । త్యాగాకాంతానిరోద్ధుశ్చ శ్రితశ్చానయవృథ
 కారనిత్యాక్షమస్యస్వాత్మజిప్తస్యగాయచ్ఛ్రమహర
 యశసస్సేవనంస్వాద్వనోచత్ ॥ ౮॥ సూరీణాంవైర
 సేవ్యేస్వయమవతర తితుద్రుదవ్యైకనేత్రే గోపాద్య
 ధంభతాద్రాశ్శ్రితతనురసికేవామనీభావద్యశ్యే । సద్వి
 త్తానస్యవృత్తా విభవసమతనా స్వాయుధా రూఢహస్తైః
 చోచ్చగ్రాహ్యపాదేనిరుపది మృజుతాం నీరవశ్లేజగాద॥
 ౯॥ పర్యంతేంతవదృష్టంస్వవిరహవిముఖరిండింభవత్పా
 ర్శ్వలీనందితైక్లప్తప్రవేశంభుజశిఖరగతంతాలు సింహ
 సనథం । చతుర్థధ్యేనివిష్టంస్థితమళిక తటేమస్తకేతస్థ
 వాంసంప్రత్యాహారోక్తరీత్యాపభుమనుబుభుజేసాన్మ్య
 భోగప్రదానాత్ ॥ ౧౦॥ విష్వస్వికాశ్రితదృశ్యంవిగణ
 నమలభంవ్యక్తపూర్వోవకారంస్వాంతవ్యైకాగ్యగ్రహే
 తుంస్వయముదయజుషంబంధమాత్రోవయూతం । చిం
 తాప్రత్యాది లక్ష్మ్యంన తజనసతత శ్లేషిణం దర్శితార్పం
 ప్రుత్యైచితైమివంతంస్వవితరణ మహాదార్యతుష్టాభ్య
 వష్ట॥ ౧౧॥ ఆదావిత్థంపర త్వాదఖిలసమతయాభక్తసౌల
 భ్యభూమ్నానిశ్యేమాగస్యహత్వాత్కృపణ సుఖుట నాచ్ఛ

కృతసంరాధనత్వాత్ । స్వామస్వోపాసనత్వాత్సృక్పతి
 ఋజుతయాసాత్మ్యభోఽప్రదత్వాదవ్యాజోదారభా
 వాదమనుతశతకేమాధవంసెననీయం॥ ౧౨

ద్వితీయదశకమ్.

నిద్రాదిచ్చేదకత్వాదరత్ననన తోజస్రీసంక్షోభక
 త్వానస్వేష్టుంప్రేరకత్వాద్విలయవి తరణాతాశ్వన
 దైన్యాదకృత్వాత్ । చిత్తాత్మేపాద్విసంక్షోభకతడివ
 సంశోషణావజానాభ్యాందృష్టాస్వాద్యశౌరేః క్షణవి
 రహదశాదుస్సహత్వంజగాద॥ ౧౩॥ పూజ్ఞేశ్వర్యా
 వతారంభవ దురితహరంచామనత్వే హహంతంసాభీష
 ద్దోష్ఠవిశ్వంతదనుగుణదృశంకల్పతల్పీకృతాద్భిం । సుప్తం
 న్యగోధవశ్రే జగదవనధియం రక్షణాయావ తీణంరు
 ద్రాదిస్తుత్యలీలంవ్యవృణుతలలితోత్తుంగభావేననాథం॥
 ౧౪ । చిత్రాస్వాదాను భూతిప్రియ ముపకృతిభిదాస్య
 సారస్యహేతుంస్వాత్మన్యాసాహా కృత్యంభజదన్యత
 రసంభక్తచిత్రైకభోగ్యం । సర్వాక్షప్రీణనాహాంసవ
 దిబహుఫలస్నేహమాస్వాద్యశీలం సత్యైస్సానైస్య సృ
 మేతలనిరవిశదగఘాశేషనర్వేకమీకం॥ ౧౫॥ ప్రస్తోదా
 ధైన్యసింహంతుపితవిషదుపావల్లభం క్షిప్తలంకం త్వేష
 ప్రత్యర్థికేతుం శ్రమహరతుళసీమానినందైర్యహేతుం ।
 త్రాణేదత్తావధానం స్వరిపుహతి కృతాశ్వాసనందీప్త
 హేతింసత్ప్రేయోరక్షితారంవ్యసనగరసనంవృక్షకీటికం

జగద || ౧౬ || నృపాప్రస్థానిధికాంతింసుఖతితదమి
 త్తంవిస్ఫురత్తుంఽమూర్తిఃపీఠ్యస్తేహతి భాగ్యంనవఘ
 నసరసంనైకభూషాదిదృశ్యం ప్రఖ్యాతప్రీతిలీలందురభి
 లవరసంసద్గుణా మోదకృద్యం విశ్వవ్యాప్తతిచిత్రం
 ప్రజయవతిగణఖ్యాతనీత్యాన్వభుజ్జ || ౧౭ || స్వాస్వా
 దఖ్యావకత్వాచ్చృత నియత దృశేరైకభోఽప్రదానా
 త్యాగానహాప్రకాశాత్థిర పరిచరణస్థాపనాత్పాపభం
 గాత్ | దుస్సాధార్థస్యసిద్ధివిరహభయకృతేదుర్విభేదా
 త్తయోగాన్నిత్యానేకోపకారాత్స్వవిరహచకితంప్రే
 త్తతాంభోరుహాత్తుం || ౧౮ || సర్వాదిస్సర్వధానస్త్రిభువ
 నజననీవల్లభస్సాస్వశ్రితార్థీర్విష్వగ్వాప్త్యాదిప్రోవిమ
 తనిరసనస్వాంఘ్రిసద్భక్తిదాయా | విశ్వాప్త్యైవామ
 నాంగస్వవిభవర సదస్సాంతనిర్వాహయోగ్యస్సాన్విధే
 హయాబంధమోక్తాస్వజనహిత తయా ద్వాదశాఖ్యాభి
 రూచే || ౧౯ || పాప్ర్యాకారోపపత్త్యాజనిపరిహరణాద్వి
 శ్వసృప్త్యాదిశక్తైర్నిస్సీమానందదేశాన్వయత ఉపజగౌర
 త్తణార్థావతారాత్ | సుప్రఖ్యాతానుభావాద్వివిధవిహ
 రణాద్వాప్త్యప్రీతిచిత్వైవత్వార్థకైర్ద్రోద్వశ్య భావా
 దభిలషలకృతేముక్తిసామ్యముకుందే || ౨౦ || శ్రద్ధాయ
 స్వాంఘ్రియోగంశుభ మతికరదం స్తోత్రసామర్థ్య హే
 తుంస్వార్థీ కారోపకారత్పుతిరసశమితాన్యా దరంప్రీతి
 వశ్యం | పాప్రకాలాత్తమత్వప్రథ మమృతరసధ్యాన

మాత్సాగ్నణాహం వై ముఖ్యాద్వారయంతం వృతపరిచ
రణంచకృపాణింజగాద॥౨౦॥ దీప్తశ్చర్యస్వభావంము
ఖరితజలజంవముకాంభోదవణంవైలచ్చతాభిగుప్తా
శ్రితమతివిలసద్ధేతిమాపీతగవ్యం । సంరంభోత్త్రిప్తభూ
మింప్రణమదనుగుణంపూతనాచేతనాంతం పూర్వాచా
ర్యంశ్రుతీనాంశుభసవిధగిరిస్థానతోనిర్వివేక ॥ ౨౧॥ ఇ
త్యబ్రూతాత్యసహ్యాక్షణవిరహతయా మానుషత్వే పర
త్వాత్సర్వాస్వాదత్యభూమావిససహరతయాస్వాప్తి
సంప్రీతిమత్వాత్ । వైముఖ్యత్రాసయోగాన్నిజను
హృదవనాన్సుక్తిసారస్యదానా మైకంకర్యోద్దేశ్య భా
వాచ్ఛుభనిలయతయాచాతిభోగ్యంద్వితీయే॥ ౨౩॥

తృతీయదశకమ్.

సుశ్లిష్టాకల్పమంగైరనుపమ సుషుమం వక్త్రీస్సీనుదీ
ప్తంస్వాంతస్వాదుస్వదేహంసుఖభజనపదం మండితాం
గంతుహిష్య । స్తోత్రాతిక్రాంతకీర్తికంమలినిమరహితౌ
జ్జల్యమిష్టోపవాహ్యాంవీతాశ్చర్యత్రిణేత్రప్రభృతి సురను
తిందిత్రసాందర్యవిద్ధం॥౨౪॥ సృష్టాక్రాంతాచలోకా
హృతధరణిభ రోనన్యభోగ్యాంఘ్రియృక్షశ్చింతో ద్యనీమ
లయాపోనిరవధిరసదస్సాంఘ్రిరధ్యక్షమూర్తికః॥౨౫॥ తో
పాస్యస్వపాదోనిఖిలవసుమతీ గోపన స్వాంఘ్రివృత్తిం
ముష్ణన్మృతీప్రతీత్యామమవరవశతాంప్రేక్షి లోకై
కనాథః ॥ ౨౬॥ స్థానోత్కమాత్సగ్దిప్తంత్రమహారవ

పుషంస్వాంగవశ్యాప్తభూషంతేజిష్ఠం నీచయోగాత్పు
 ణమితభువనంపావనంసన్నతానాంప్రాప్త్యహాస్థాన
 మంహఃప్రశమనవివయంబంధచేదీపాదంభేజేశీఘ్రా
 భియానక్షమశుభసంతింబంభితార్పాభిముఖ్యః ॥ ౨౬
 ఘాతైస్తతాగ్ర్యమాతైశ్శుభనిజవపుషాదీప్తిమద్భిఃపదా
 తైఃపథ్యాస్వాదోపవనైశ్శుక్రిముఖసుభగాశేషశ
 బ్దిప్రవంచైః । నానాకారైఃపుషతైర్జగదధిపతిభిశ్చేత
 నాచేతనాఘేజఃప్రదోషేరదుప్తంనిఖిలతనుతయాసం
 ప్రతుష్టవతుష్టః ॥ ౨౭ ॥ గ్రాహగ్రస్తేభమోక్షైసురరి
 పుదమనోగులతాణికార్యేగోదార్థోత్సావమదేశసద
 హితమథనేసింధువర్యంకయోగే । త్సోణీభారవ్యపాహీ
 క్షితీధరవసత్సోర్జరా రాధ్యతాయాం విశ్వారంభవశౌ
 రేశ్శుభతనుసుముమోన్మాదకత్వంజగాద ॥ ౨౮ ॥ పద్మా
 క్షీ సావహంత్రీంసునిరుచి మమరాధీశ చింత్యాంఘ్రివ
 ద్భాంతతాదృకుంతశశ్రీసుఘటితమకుటాంభాపుకప్రా
 వ్యపాదాం । శుద్ధాస్వాద్యస్వభావాంయవభటమథసిం
 భక్తిధీవృత్తిభవ్యానీచోచ్ఛాభిప్రవృత్తింహరితనుమవద
 నిమలారావునురక్తః ॥ ౨౯ ॥ స్థితౌలోకాతిభూహ్నా
 వృథుబహుభుజయాదివ్యమూల్యాస్త్రభాజా సద్వస్త్రాక
 ల్పక్ష్మప్ర్యత్రిదశరసకృతారక్షణౌన్ముఖ్యసత్త్వైః । ముక్తై
 రుత్తంసితాఘ్నాస్థిరధృతరమయాశ్యానయా సిత్యస
 త్యాశౌర్యేకాంత్యాజితానాం స్వబహుమతజనస్వామి

తామన్యమంస్త్ర॥ ౩౦ ॥ చిత్రాకృష్టిప్రవీణైరభిలవనసుతైః
స్సంస్కృతాః ఛాందుహానైరాతన్వానైదిదృక్షాః శ్రుతి
హితసహితైరాత్మసత్యాదగాఢేః॥ విశ్లేషకోశకృ
ద్భిస్త్యగదంతిః రైద్రతసాయుశ్యసంగైఃకుర్వాణైర్వా
లలాల్యంమితగుణైర్నిత్యదృశ్యాంగమాహ॥ ౩౧॥
రమ్యస్థానాదియోగాదమితవిభవతస్సగృథప్రాపక
త్వాత్సత్యకాన్యజ్యదానాదనఘవితరణాత్సర్వశేష
త్వదిహోత్త॥ ప్రఖ్యాతాఖ్యాసహస్రైఃవతరణరమై
ర్భుక్తిముక్త్యాభిముఖ్యాస్త్రైలోకోతృదనాచ్యస్తతి
విషయతనుంవ్యాహరన్మందతాన్యః॥ ౩౨॥ పాదీదుర్భా
వానుభావాత్పరిజనవిభవాత్పవనాలంకరీయత్వాజ్జై
త్రవ్యాపారయోగాదఘటితఘటనాదేవభావప్రసిద్ధః॥
ఆశ్చర్యకీడనత్వాత్సరసిజనిలయానందనాచ్చందవృత్తే
రైశ్చర్యవ్యక్తిమత్త్వాదఘశమనతనుంకేశవంవ్యాజహ
ర॥ ౩౩॥ ఏవంసౌందర్యభూమ్నాతనుఃహితజగత్కల్య
ణసౌభాగ్యయోగాత్స్వేచ్ఛాచేవ్యాకృణితాన్నిభులతను
తయోన్మాదదానానాకాంత్యా॥ లభ్యార్పవైభవ
త్వాద్గుణరసికగుణోత్కృష్టానామృతప్రాయత్వత్వా
త్పాదభంగాచ్ఛుభనుభవతనుఃప్రాహనాథతృతీయే॥

చతుర్థసశకమ్.

శ్రీమాన్మారాయణస్సోమ్యనుగుణమగుటోవీరదా
మాంకమాళిదుర్దాదాంతారాతిహంతాద్భుతనియతత

నుఃకల్పపాథోధితల్పః। విశ్వాద్యజ్యోతిరుర్వీధరఫణిశయ
 నోవేదరూపస్యకేతుర్నిర్ధూతాశేషదోషః ప్రభురథకథి
 తస్సుస్థిరైశ్వర్యసీమా॥ 3౫॥ శ్రైత్యాత్సంగంధ్యభూమ్నా
 రుచిరుచితయా పోషణాదాభిరూప్యా త్సందర్భాత్పు
 ష్పసంగాన్తహితతుశసికామాలయాశంఖతశ్చ। చక్రా
 ధీశస్యయోగాద్యటదళశయనాద్యహణీయావదానై
 స్సంపన్నానేకభాగ్యంధిరవిశదజితంకృష్ణమూర్తిశంకరా
 రిః॥ 3౬॥ చేతోగంధానులేపస్తుతివచనకృతసక్రిష్ణటోంజ
 ల్యుపాత్తాలంకారఃప్రాణవాసీకలితవరశిరోభూషణశ్చే
 తనైః। శీఘ్రాసత్పాదపీఠఃస్వతనుసదనతామాత్మయా
 ఔవితన్వగ్నహ్యోన్యాత్మత్వయోగాత్ప్రభురగణిమిథఃశ్లి
 ష్టభావోథతేన॥ 37॥ భూమ్యాదైస్సాగరాదైర్జ్వ
 లనశశిముఖైర్వస్తుభిర్వృక్షపూర్వైర్వృక్షత్యభిసైన్విశ్చ
 లోకాదిభిరథవృధివీక్షిద్భిరాత్మీయదానైః। సాలభైశ్చ
 ర్యవగైరపిచగుణజైర్వాసుదేవోవియోగైస్సీయైస్తు
 లైశ్చభక్తాన్వయథయతి మథుహేత్యబ్రవీత్కరిసూ
 నుః॥ 3౮॥ ఆపన్నానస్యబంధోసరసిజనిలయావల్లభే
 సాంద్రమోదేభక్తాఘర్వంసశీలేతదుచితసమయాశ్వా
 సదానప్రవీణే। కర్పూరాలేపశోభేసమధికరహితేతోష
 కేసర్వపూర్ణైకృష్ణేస్తుత్యాదిభాజాంశతరిపురవదద్ధన్య
 తాంబుందితాన్యః॥ 39॥ ఇచ్ఛాసారధ్యయోగాత్ప్రహ
 రణనవనాచ్ఛ్చతుశస్యాధ్యమాశేస్తున్తాత్మిన్యాగ్నిః

పాదధూళ్యాః స్వజనభజనతత్పాదధూళీనమోభిః । త
 న్ములపాఞ్ఘ్రినుత్యాతః తరభజనత్యాగ పూర్వోపస
 త్యాదేవం ప్రాచిఖ్యవగ్న్వప్రణయిషుభిషజం కేసరసగ్న్వ
 భూషః ॥ ౪౦ ॥ ఆపద్భంధుత్వదీప్తం నిరవధికమహానందదం
 క్రాంతలోకం దుర్దశ్యం దేవతానాం పితరః సుమనః పరిసర్వ
 భూతాంతరథం । పూర్ణజ్ఞానేకమూర్తిః సద్గుణభూతు
 శసీంచకృణాభం శ్రుతీనాం విశ్రాంతిస్థానమీశం విశదబ
 హుగుణం ప్రాహున్నశ్వతారిః ॥ ౪౧ ॥ దుశ్శీలోమాంస
 చతుర్విరవధిమరితోపీతలజ్ఞో విలోలః ప్రేతాహీనోన్య
 సంగాత్కృతమపిలఘయశీలమంతర్దధానః । కర్మజ్ఞా
 నాదిశూన్యోనిరువధి విహితాం జ్ఞానదృష్టిం వినిందాప్ర
 ఖ్యాప్యైవం స్వదోషాన్సతిగుణ రసక ప్రద్దిన్మతాంచ చ
 క్రే ॥ ౪౨ ॥ సౌందర్యాదౌస్వకియేహృదిచ బనికరే పూర్ణా
 తాయాంచ కాంతౌ నమ్యక్ జ్ఞానే ప్రకాశే వలయర శన
 యోర్వత్సృణి స్వస్వరూపే । స్యాద్విష్ణోర్యద్యపేతాత
 దిదమఖిలమున్ములసీయం తదీయైరిత్యూపే కారి నూనస్త
 దుపరికథయం ప్రంశివాద్యాశ్రితాంగం ॥ ౪౩ ॥ కారుణ్యా
 దభిమాణీతదుపరిశయిత ప్రత్యనూనాంగవణః ఖ్యాతౌ
 దార్యస్సదానేరుచిరమణిరుభిర్వేషతోతీవభాగ్యః । ఆ
 త్మత్వేనానుభావ్యోదురధిగమపదో బంధమోక్ష స్వతం
 త్రస్సస్వప్రేమాపరోధీస్వ దత ఇహవిభుస్తత్పదో
 త్కంతితాయ ॥ ౪౪ ॥ తాపైస్సంబంధిదుఃఖై స్సవిభవ

౫౦   శ్రుమిదోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావళి:

మరిజైస్తాపకృద్భోగ్యసంక్రైస్త్యుగః త్యాజ్ఞాతి వృత్తైగని
 తరవిధుతేరింధకాకానిరోధాత్ । ప్రస్వీభావోఽస్మిత
 త్యాత్పరిలఘుసుఖవరివ్యంగతశ్చాతి శోచ్యం విశ్వంద్ర
 ఘ్నంనశక్తోజవదనయనేనాథతిస్తస్వనాథం॥ ౪౫॥ స్వా
 నాంనిగ్వాహకత్వాదహివతిశయనాదభివృద్ధాస్వభావా
 దత్యంతో దారభావాద్వలభి దుపలవద్దర్శనీ యత్వయో
 గాత్ । సన్తౌలిత్వాత్తుశస్యాప్రియకరణముతైరఽడి సృ
 ఘ్టాపటుత్వాత్సుప్రాపత్వాదిభిస్తంభలమతులమవైద్యేజా
 మామేషనాథం॥ ౪౬॥ కల్పంతేపిస్థిత్యాత్సకలమరిగణ
 స్రిష్టభావాజ్జనానాంరతూద్యాపాదకత్వాద్భివృద్ధిభ
 రణాత్సర్వదేవాస్తభావాత్ । తత్తత్కర్మానుకూపంఫ
 లవితరణతోవైనతేయధ్వజత్వాత్సాగ్రంధేయా వనా
 దేఃప్రభుమథాతజిత్రాహసర్వామరోచ్ఛం॥ ౪౭॥ ని
 త్యైశ్వర్యంతతుర్యేసహజబహుళసదోభ్యుపనోన్మస
 క్తంక్షేశాపాదిస్వశుల్యంస్వజనకృతకృతార్థీకృతిం స్నే
 హివైర్యం । సంయుక్తంసద్గుణైః సృజనపరిహృతో
 పెక్ష్యమిష్టాథకూపం శ్రేష్ఠంనిశ్శేషభోగ్యాదమనుతశ
 తకేదేవతాసార్వభౌమం॥

౪౮॥

పంచమదశకమ్.

చక్రస్థాయితగరత్వాత్సృజన విశతయూ రక్షణో
 మ్యుక్తభావాద్భవ్యత్వాత్సాన్వితదానాదమలతనుతయా
 శ్రీగజేంద్రావినాచ్ఛ । నానాబంధుత్వయోగాద్విషదిన

భిక్షయావ్యాజమా త్రాభిలాషా తాగుత్యాధీనవృత్తిం
 కషలశ్చమవై తాగరిసూనుఃకృతార్థః॥ ౪౯॥ పాథోధి
 ప్రాధికాంతోసరసశుభసి కాలం క్షతౌదాశ్చభావేవై
 కుంతత్వేచ చఃప్రహరణవశితాదేంతాస్థాపనాదౌ ।
 స్వానామచ్యావనేహోసకలనియమనే సర్వకమేజ్యభా
 వెనిత్యాసక్తై స్వభక్తై జగదగుశమనం ప్రాహు
 స్థుశతారిః॥ ౫౦॥ జ్యోతీయాపాంగకత్వాస్మరసిజనయ
 నానప్రవిధ్వంసకత్వాప్రేమా మశ్యామశత్యాచ్ఛిశన
 రసరయోత్యుప్తసౌలభ్యయోగాత్ । రత్యాయాంసా
 వధానాత్సుభగతసుతయాసోవకారాస్త్రవత్వాత్స్వ
 నాంప్రేమాతిమాత్రంజనయభిభగవానిత్యవాదీ చ్చతా
 రిః॥ ౫౧॥ ఆవృంధుత్వకీర్త్యాయదుకులజననాద్ధీరవీరత్వ
 కీర్త్యలోకానాంవిక్రమాచ్ఛిశ్రితదురితహృతే రద్భుతై
 శ్చేష్టితైశ్చ । వక్త్రాస్త్రిస్తాస్త్రితత్వాత్తమలనయనరస్సం
 వదావావనత్వాత్తీరాద్భౌశేషశాయీజగదవనమహాదీక్షి
 తోజ్ఞాయితేన॥ ౫౨॥ శంఖాద్యైర్యజ్ఞసూత్రాదిభిరపిచత
 థాశాఙ్గముఖై స్తుశస్యాబింబోష్ఠాదైస్సనా సావ్రత
 తినిరంధిజ్యోతూర్జస్వమూర్త్యా । నేత్రాబ్జాద్యైరశే
 షాభగణసుముఖయావైశ్చభక్తైమనోజ్ఞో దేవస్వా
 నామజస్రస్త్పృతివిషయతయా భాతీచేత్యభ్యధాయి ॥
 ౫౩ ॥ స్రీప్రత్యక్షై జగత్వాస్మకలవిధకలావ
 తకకత్వేన భూతాంత గృహితేన కృత్యుర్థగవరత

యాభూభరాపాక్యతేశ్వ । శైలేందోద్ధారణాద్యై
 స్సజనహితతయాబ్రహ్మరుద్రేం ప్రభావాద్దుష్కర్మై
 న్ములనాద్యైః ప్రగుఢశతమహం బుద్ధిబోధోన్వభావి॥
 ౫౪ ॥ సర్వాధీశేశయత్వాదివరభరణా త్సనుకంప
 త్వయోగాగ్నీత్సహాయ్యాద శేషాంతర నిలయ తయా
 భూసముద్భృత్యుదంతైః । సర్వేషాంతాతభావాదితరజన
 దురాధమతాదేశ్వరణ్యందీనానాంపావ్రావిష్టుంనవశ
 తమధనోదేవతాసార్వభౌమం॥౫౫॥నిస్సహిత్యామృత
 త్వాత్స్వవశజనితయానన్యభావప్రదానామర్యాదాతీత
 కీర్త్యానలినయనతోనాయకత్వాత్సురాణాం । సర్వశై
 స్త్వాదియోగాదనితరగతి తాద్యావహి సన్నభావాద్దా
 స్యేస్యేష్టావయేత్సాన్వరితిశత జిత్థానయామాస
 కృష్ణం॥ ౫౬॥ స్వామిత్యాగ్నోశ్రితానాముషకరణరసా
 త్స్వేష్టసంక్షేపకత్వాత్సర్వాస్వాదత్వభూత్వాకపటవ
 టుతయాదారుణావత్సఖత్వాత్ । దివ్యస్థానోపసత్త్యా
 భ్రమదరిభరణాచ్చాపి నారాయణత్వాదత్యాసన్నశ్శి
 తానాంభవతిహారితిప్రామాణ్యారేస్తమాజః ॥ ౫౭ ॥
 ప్రాదుర్భావాదివృత్తైర్వృషగణరమణా త్పుతనాశా
 తనాద్యైరమోహాభావబౌద్ధకృత్యై గిరివరభజనస్వీ
 కృతేష్టానభేదైః । తేజోధ్వాంతాదిభావాజ్జలనిధి శయ
 నాద్భిక్షణాద్యైస్త్రివిధ్యాఃపీయూషస్పృశ్య నాద్యైశ్శిధి
 లయతిహారిస్వీయహృచ్చేత్యథోచే॥౫౮॥ ఇథ్థంకారుణ్య

నిఘ్నం దురితహరజనం పెక్కిమతీవ్రందుహాసాం లోకా
నాం రక్షితారం ప్రృతివిషయమహంభావనాగోచరంచ ।
దీనానాం సద్ధరణ్యం స్వరసకృత నిజప్రీత్యతా చాచ
ముచేప్రాప్తం శక్తిప్రదం శ్రీపతిమహాశతకేశేయసా
మేక హేతుం ॥ ౫౯ ॥

షష్ఠదశకమ్.

చక్రిత్వా త్స్వమిభావాద్వివదిసఖతయా బింబద్య
శ్యాధర త్వాదభిశ్యామాత్మకాంత్యాదృతతులసేతయా ని
జరాధీశభావాత్ । రక్తాభాస్యాంఘ్రిభావాత్పృథు
మకుటతయా శ్వర్యచర్యాపశేషే స్లంకాధ్వంసాచ్ఛక్మ
ష్టంశతజిదకథయద్దేశికద్వారగమ్యం ॥ ౬౦ ॥ పూణా
త్వాద్దోషనారీజనసులభతయా లోశనాదంబురాశేర్మృ
గోధాశ్రేయత్వా దరిసుభగతయా శ్రీమహీవల్లభ
త్వాత్ । నిర్దోషోస్తుంగభావాన్నిరవధికయశస్సద్వశీకా
రిద్యత్వాన్మేక్షస్పర్శేచ్ఛయాచస్వయమభిసరతీత్యాహ
కృష్ణంశతారిః ॥ ౬౧ ॥ సంవద్దారిద్యభావాదసుఖసుఖ
కృతేః పత్తనగ్రామభావాత్పుణ్యాదిభావాత్కావ
టయుజితయా సర్వలోకాదిభావాత్ । దివ్యాదివ్యాంగ
వత్వాత్సురదితిజగణస్నిగ్ధశత్రుత్వకీర్త్యా చ్ఛాయాచ్ఛా
యాదిభావాదఘటిత ఘటనం ప్రాహకృష్ణంశతారిః ॥
౬౨ ॥ రాసక్రీడాదికృత్యైర్వివిధమురళికావాదనైమ
ల్లభంగైర్దోషీబంధాహాభావాద్వ్రజజననముఖైః కంస

దైత్యాదిభంధైః । పాదుర్భావై నిహీనేవ్యసురభుజ
 వనచ్ఛేదముప్త్యేశ్వరి త్రైరాః వైత్సర్వవిద్యం హరిరితిక
 థయామాసకా రేరవిద్యం ॥ ౬౩ ॥ శంఖాద్విక్రాంతశ్చ
 త్రిదశసురతయాసింభుశాయిత్యభూమా తద్వహ్వదా
 రభావావరుణసరసిజాక్షత్వచిహ్నసదేవః । దేవ్యానం
 సృష్టభావాదతిసుభగతయా సేవ్యత్వస్మిన్ భావాద్భం
 భుశ్చస్వాన్తు గర్విభుటయతిహతాదిద్యోవచచ్ఛతా
 రిః ॥ ౬౪ ॥ పారమ్యైశ్వర్యం చాయుధవిహృతిముఖైశ్చ
 హ్నుణస్సృష్టభావాద్దేవానాం స్వామిభావాదతిసుభ
 గతయాలంకృతేః కుండభంగాత్ । పాదుర్భావైశ్చ స
 ర్వాంతరనిలయతయాహం మమత్వేతిదైర్యంచతుర్యా
 దినిన్యానామవహరతిహరిశ్చేత్యభాణిచ్ఛతారిః ॥ ౬౫ ॥
 పారమ్యైశ్వర్యభావాత్సృగభిహతిముఖైశ్చీశత్రైశ్చర్వ
 భూమా సేహిత్యాదాభిహప్యాచ్ఛతవర వశతాస
 ర్వలోకేశతాద్యైః । ధృత్యాదేరాదిహేతుంశతరిపుగధ
 చవ్యాహరత్సంశ్రితానాం వెదానాగస్త్యభాషావపుషణ్ణ
 దధరచ్ఛ్రియసేదేహీనాయః ॥ ౬౬ ॥ లోకసృష్టత్వశ
 త్వాయుధసుభగతయాజిష్ణు సారథ్యయోగాన్సృగ్భా
 ఙ్గైవేశభావాన్గరుడరథరియాస్సాశ్రితేవక్షపాతాత్ ।
 శాంత్యాసాంమ్రజ్యయోగాదవతిరణదశా సృష్టపార
 మ్యతత్వస్వీయాంత్రస్వభూతిద్వయమథకథయామా
 సదేవంశతారిః ॥ ౬౭ ॥ సర్వాత్మత్వాజ్ఞగత్యాః క్రమణ

తత్తత్సంరక్షణాద్విప్రపానాం శత్రుర్ధ్వం సాత్వరత్వా
 ద్యభిమతదశయావంచధావస్థితత్వాత్ । నిర్వాహావండ
 కోట్యాబుధదయితతయాసర్వశీష్ట్యైకం ఘ్రిదానాన్తే
 తేవోచ్చత్పాదకత్వాద్ధరిమథశరజిద్వక్త్యనవాద్వియో
 గం ॥ ౬౮ ॥ ఆపత్యసంరక్షణాదధ్యువకరణతయోమేఘసా
 మ్యాదిభూమ్నాస్వానాంవిశ్వసదానాత్సరగణభజనా
 ద్వివ్యదేశోపసక్త్యై ప్రాప్యప్రాప్యత్వయోగాత్స్వజ
 నంజనయోస్సప్రవృత్తవ్యభావాదూచేనాథం శరణ్యం
 శుక్రితతవిదితంవేంకటేశంశతారిః ॥ ౬౯ ॥ ఇత్థంసద్వా
 రగమ్యంస్వయమితమసహస్థాయినాయోజనాహం
 కషణంతంవైశ్చరిత్రైర్విఘటితవిజనంస్వాన్వితస్తేయద
 త్తం । ధృత్యాదీనాంనిదానంఘటకవశమహా ఘాతయో
 గ్యంశతారిరైవ ఘట్యస్యోపనహం ప్రవదనసులభం
 ప్రాహుషష్ఠేశరణ్యం ॥ ౭౦

సప్తమ దశకమ్.

నిస్సంఖ్యాశ్చర్మయోగాదతిమధురతయాయోజగత్కా
 రణత్వాన్న్యగోధాహాత్వభూమ్నామృతశపతితయా
 వాఙ్మనస్సన్నిధానాత్ పీయూషస్సృగ్నాద్యైరఖిలపతిత
 యాలోకసంరక్షణాద్యైశ్శాత్యాశంకాం సహేతత్రిత
 నురసురహేత్యాహచింతాంతికస్థః ॥ ౭౧ ॥ శ్రీరంగేసన్ని
 ధానాన్నిఖిలజగదనుసరిప్రతాద్యైశ్శుచిత్యాద్విధ్వస్తా
 నిష్టభావాదురగశయనతఃపూర్వకర్తాను రూపంశమాణా

శక్తిప్రదానాజ్ఞలదతనుతయోప క్రియా తత్పరత్వా
 త్సామీస్వానాంవిగహాముపశమయతి చేత్యాహ ధీ
 మాశతారిః ॥ ౭౨ ॥ పద్మాక్ష త్వేనహృద్ధినిఃపరమఖని
 లయస్వోపకారీవిగర్జచ్ఛంఖోఽప్తప్రహరైదర విలసనకృ
 త్రక్షకోంభోధిదృశ్యః । ఆపస్సంరక్షణశ్రీర్మకరవరలస
 తుగండలస్సంగకాంత్యాస్వేషుస్వంగోస్తృభావంప్ర
 కటయతిహరిశ్చేత్యశంసచ్ఛతారిః ॥ ౭౩ ॥ ఏకాంత్యా
 విష్టపానామమృతమథనతశ్చోధృతేర్ధేతథాశ్యః కల్పే
 లోకాదనావృక్షితిభరహరణా దైత్యరాజ ప్రహారాః ।
 లంకాసంకోచకత్వాదసురభుజవనచ్ఛేదనాల్లోక సృష్టే
 శ్శక్తిత్వాగోవర్ధనాద్రీస్సుఖట జగదవనప్రక్రియం శ్రీశ
 మాహ ॥ ౭౪ ॥ సాకేతేముక్తిమానాత్థిసరచరజనుషాం స
 ర్వశోరక్షకత్వాచ్చైద్యేసాయుజ్యదానాజ్ఞగదుదయకృ
 తేరుధృతేభూమిదేవ్యాః । యాచార్థంవామనత్వాచ్చి
 వభజకమునేమోక్షదానాద్యదంత్రేస్సేషాంసర్వా
 శ్రయంస్వంప్రకటయతిహరిశ్చేత్యథాజ్ఞాయితేన ॥ ౭౫ ॥
 నాభీవద్వోజ్వలత్వాద్విధి శివ భజనీయాంఘ్రి భావాగ్న
 వాంచత్రాణాద్యైస్సర్వభూతాంతరనియమనతస్సంశ్రి
 తేభవ్యభావాత్ । బ్రహ్మహ్యవద్విమోక్షాదసురనిరస
 నాత్త్రితరక్షోనుజత్వాత్స్వీయాశ్రాంతాపహరీ భవ
 తివభగవానిత్యవాదీచ్ఛతారిః ॥ ౭౬ ॥ దృగ్భ్యంపద్మాక్ష
 తిభ్యామమరతరులతానాసికాతోధరేణభ్రూచా పేనస్త్రి

తేనాప్యథమకరలసత్కుండలాభ్యాంవిశిష్టః । ఫాలేనా
 ధేందుభాసామలముఖశశినానేత్ర శోభాదిభాజాశ్రీ
 మాకదేవఃకిరీటీస్తృతివిశదతనుర్భూతిచేత్యభ్యధాయ ॥
 ౭౭॥ భూవైశ్వుంద్రోర్యమాద్యైస్సకలయుగగతైర్వస్తుభి
 శ్చేతనాద్యైఃస్వైర్లోకానానియత్యాత్మరణతదితరోత్పా
 దనాన్తాననాద్యైః। దుష్టేయత్యాత్మస్వభాజాంబహుశు
 భకరణాద్యేదవేద్యత్వభావాచ్ఛ్రీమానాశ్చర్య నానావి
 భవశ్చితితత్త్వీధరః। నత్యపాది ॥ ౭౮॥ స్వామిత్యాశ్చర్యభా
 వాదపివకరుణయాదత్తవాగ్ద్యంభణత్వాదుజ్జీవాపాద
 కత్వాదఘటితఘటనాశక్తివైకుంఠయోగాత్ । శుద్ధ
 స్వాంతత్వచక్రాయుధజలధిసుతావల్లభత్వాత్పితృత్వా
 త్స్వస్తోత్రేవిష్ణురప్రత్యుపకృతి విషయేస్వామ్యసత్త్వీ
 గాయత్ ॥ ౭౯॥ వైకుంఠేనిత్యయోగాచ్ఛ్రీతవివశత
 యానంతకీర్త్యజ్వలత్వాచ్ఛేషేశాయిత్యరుక్మణ్యభిమ
 తసురజిద్బాణదోఃఖండనాద్యైః। గ్రాహగ్రస్తేభరతా
 భిరుచితవిషయేసన్నిధానాచ్ఛుచిత్యాత్మోన్మాదాణాందుః
 ఖజాతంవిఘటయతిహరిస్తేథాపాదోభ్యధాయ ॥ ౮౦॥
 శాత్యాశంకాసహిష్ణుంప్రశమితజనతాగహణం సుష్ట
 రక్షం వ్యాకుర్వంతం స్వరతౌక్రమమఖిలజనస్నేహి
 తాదర్శయంతం । స్వీయాక్రందచ్ఛిదోత్కంఠ్తరణసువి
 శదంవిస్తయాహాద్విభూతిం స్తోత్రేయం జంతమాహ
 స్తుతిమఘవారంసప్తమేనిష్టచోరం ॥

అష్టమదశకమ్.

శ్రాద్ధ్యైవత్యాదిమత్వాద్రఘాయదుకులయోరుద్భ
వాత్స్వాశ్రితేచ్ఛాధీనేహం విగ్రహత్వాత్సకలచినచిదా
మంతరాత్తత్వభూమ్నా । స్వామిత్వాత్సంశ్రితానామ
ఖిలగుణతయాజ్ఞానినామప్యదుఃఖస్థానేచ్ఛాపాదనాద్యై
హారీరకధివరందర్శనేచ్ఛోస్తుదృశ్యః॥౮౨॥ తాత్త్వ్యై
ద్వాహనత్వాచ్ఛుభనయనతయానీలమేఘాకృతిత్వాదా
శ్చర్యోచ్చేష్టితత్వాద్దురవధరతయా యోగిభిర్నిర్దై
శ్చ । స్వేషువ్యాముగ్ధభావాత్ప్రతిహతివిరహోద్వజ్జ
నాదృశ్యభావాన్నిస్సరిగానాం జనానాం సులభతమగ్రితి
పాత్రహనాథశ్చతారిః॥౮౩॥ శ్రీభూమీనాయకత్వాదిసు
కర్షతయాకల్పసిద్ధాశిశుత్వాచ్ఛ్రిష్ఠానేసన్నిధానాత్సుర
హితకరణాచ్ఛ్రివాసత్వయోగాత్ । వికాంత్యావిష్ట
భానాంవిధిదురధిగమాత్స్వేషుసేవలభ్యభూమ్నాచైకాకీ
స్వాశ్రితానాంవిహరణసమయేశ్రీధరఃప్రత్యపాది॥౮౪
దుద్ధాంతేభేద్రభంగాచ్ఛుభ నిలయతయాసామ్యతశ్చే
తరేహంస్వాయత్తత్యేనభానాద్భితహృదిసతతాదేవ
తద్వేషిసంఘేమిత్రామిత్రత్వయోగాజ్జగదుదయకృ
తేదైవతాత్మత్వముఖ్యైశ్శ్రీమాన్వైకుంఠనాథశ్శ్రితవిహీ
తసమగ్రత్వభూమానభావి॥౮౫॥ ఆశ్చర్యేహంస్వితత్వా
చ్ఛుభమకుటతయాస్వామితాభౌశయిత్వాజ్జీమూతశ్చ
మళత్వాచ్ఛ్రితసులభతయాపర్కసూర్యోపమాంగాత్ ।

సారథ్యాత్పాండుసూనోరవనిభరమృతే రంతరాశ్చత్స్వ
 యోగాజ్జీవాపేతావ్రతీయోభవతిత దవనేశ్రీపతిశ్చేత్య
 భాణి౮౬॥ భాతత్వాచ్చీరుశస్యాశ్రితహృదిశయనాధర్మ
 వక్షస్వభావాదాశ్చర్యోపక్రియత్వాత్సురగణభజనాద్వై
 రివిధ్వంసకత్వాత్ । గోవిందత్వాదశేషాభిమతవిషయ
 తోభీష్టసద్బిత్తకత్వాత్సర్వాకారాద్భుతత్వాత్స్వపదవి
 తరిణైసజ్జిత్యాహకృష్ణః॥ ౮౭॥ భవ్యత్వాద్రీక్షకత్వా
 త్త్రీజగదధికకారుణ్యతోగోపభావాన్నీలాశ్లేషిప్రభత్వా
 త్స్వజనకృతనిజాత్మప్రదానప్రభుత్వాత్ । మందస్మిత్యాస్థిత
 త్వాద్ధృదిసుకృతిమచాతరితానుగ్రహత్వాత్స్వానాం
 చిత్తానపాయాత్స్వజనహృదిరతోమాధవశ్చేత్యవోచత్
 ౮౮॥ పాప్రసాధికేనభావాద్ధృదిచవిభుతయాలంకుషా
 మ్నావరత్వాన్మృదుర్యాదేహదేహ్యోదిమచగతతయా
 స్వస్వరూపప్రకాశాత్ । అన్యస్మత్ప్రభావాత్స్వర
 మపూరుషేక్యభిమధ్వంసకత్వాత్ జ్ఞానాజ్ఞానప్రద
 త్వాత్ప్రకటయతి హరిఃపుంసిదాస్యంస్వమూచే॥ ౮౯॥
 వైలక్షణ్యాత్స్వమూరైర్మకుటముఖమహాభూషణైర్భూ
 షితత్వాత్స్వర్ణానేకాయుధత్వాత్ప్రళయసఖితయో
 జ్జీవనైకకర్షత్వాత్ । భవ్యాత్వాద్యైశ్చ సంపన్నరవధికత
 యాశ్చర్యచేష్టత్వయోగాన్నిష్ఠాండాన్యేస్వకీయేప్రకట
 యతిహరిశ్చేత్యథాజ్ఞాయితే॥౯౦॥ వ్యాముగ్ధత్వాత్స్వకీ
 యోష్వమలఘునరుచావామనత్వేనచావశ్యంభుత్వాశ్చర్య

౯౦   ద్రుమిణోపనిషత్తత్పర్యరత్నావళిః.

భావాదహితనిరసనాల్లోకసృష్ట్యాదితైః । అబ్జౌశాయ
త్వయోగాచ్చితదురిత హృతేశ్చాతసీ పుష్పకాంత్యా
త్వాకృష్టేస్వీయదాస్యావధివిశదయతీత్యాహనాథస్స
దాస్యం॥౯౦॥ ఇథంసూరిందిదృక్షోద్గృహిషయమవైస్ని
స్పృహే రేవలభ్యంస్వానాంవిశ్లేషభోగ్యంశ్రితవిహితస
మగ్రత్వభూతింశతారిః । స్వాపేతౌసవ్యపేక్షంస్వవిత
రణవరంహృద్గతంస్పృష్టయంతందాస్యంస్వంతస్యనిష్ఠాంత
దవధిమపిచాప్యప్రమేస్వేప్రవశ్యం॥   ౯౧॥

నవమదశకమ్.

ఆవద్భంధుత్వకీర్త్యాదృఢమతిజననాదైత్య నాశాయ
భూమాజాతత్వాదుత్తరస్యాంపురిమధురవదాలంకృతా
యాందయాజ్ఞైః । బంధోఃకృష్ణస్యపాదాశ్రయణమిహవి
నానోసహాయః పుమథోరతౌసామథ్యవహనెభాన
ఇతిహితంకారిసూనుర్పభాషే॥ ౯౩॥ లక్ష్మీసంబంధభూ
మ్నామితధరణితయావత్తనేత్రత్వయోగాఢ్ఢిన్యాద్యై
వైస్విశ్వరిత్రైస్సహృదవహరణాచ్చిగజేంద్రావనా
చ్చతాత్యైంసాచాధిరుహ్యరిగణిరసనాదైవిదుష్పృ
వకాద్యైర్దుష్కమోన్ముఖనాద్యైస్సుచిరకృతద
యోమాధవశ్చేత్యవోచత్॥ ౯౪॥ వైకశ్రీనామవత్త్వా
జ్జగదుదయసుసంస్థాపనాద్యైహారిత్యాదౌనాస్తోతృ
స్యహేయప్రతిభటఘటకశ్రేణిసంపత్తిమత్త్వత్ । ప్ర

హ్లాదాహ్లాద కత్వాద్వృష గిరికటకే సన్నిధానాదికృ
 త్యైశ్వర్వాదెసస్వింగదానాదకథియమ పతిశీలరత్నా
 కరోసే॥ ౯౫ ॥ లక్ష్మీవక్షస్వభావాన్వజనసులభతా
 వర్వతోద్ధారణాద్యైదుర్జయత్వాత్సరా రెరఖిలవతిత
 యానాకినాంవృద్ధభావాత్ । స్వేషాంహృద్వాసితాయా
 స్వజనవశతయాతత్రచాసక్తిభూమాస్వస్వాదిత్వాది
 బంధాజ్జగదవతిహరిశ్చేత్యభాణిచ్ఛతారిః॥ ౯౬॥ పాణి
 త్వాదద్భుతత్వాదపిచసవిదితత్వేనభవ్యత్వ యోగాల్ల
 క్ష్మీవక్షస్వభావా ద్రిఘుకులజననా నీలరత్నాభిమూ
 ర్త్యాకృష్ణత్వాబ్జాక్షభావాత్పరమవతిదయాచేశ్వరంసం
 శ్రితానామూచేధీమాంశ్చతారిస్స్వగుణగరిమసంసాగ
 రకంసర్వదశీ॥ ౯౭॥ అశ్చర్యేహాన్వితత్వా దఖిలవతిత
 యాచాంతరాస్త్యత్వభూమాశ్చక్యేశక్త్యభూమాజల
 దతనుతయాభవ్యతాకవకత్వాత్ । బౌదార్యాదెర్విశి
 ష్టాదపిచ భవభృతాంరక్షణేతిప్రసంగాద్విస్తృతుం నై
 వశక్యోహరిరితిశతజితంసజేతారమాహ॥ ౯౮॥ రవ్య
 త్వాచ్ఛ్రితుశస్యాశ్రితజన సహితత్వేనపద్మాక్షతాయా
 స్వామిత్యాజ్యోతి రాద్యంపరకథనతశ్శ్రీధర త్వాతికీ
 త్యాఃపుష్పశ్యామత్యభూమూరథవరణము ఖస్వాయు
 థత్వాద్యదంతైశ్మరేధీమాశ్చతారిఘటకము ఖసు
 విసంభవీయత్వమాహ॥ ౯౯॥ వల్లిమధ్యత్వయోగాదపి
 చసువిదితశ్రీవహోవాచ్యభావాద్భూమ్యా ద్యైశ్వర్యభా

వాదవతరణదశాసాహచర్యాస్వభతుః । సంధాత్ప
త్వాత్సుభోధప్రదదురితహరత్వాత్సమానన్న భావాల్ల
త్వైక్యఃకాంతంశతారిఃప్రళయతచసుషజ్జానిభావేన నా
థం॥౧౦౦॥షడ్మాక్షత్వప్రసిద్ధ్యాజగదవనతయాభవ్యతా
ద్యైశ్వసారగ్రాహి త్వాద్వేణునా దైహ్యపితజనత
యాస్వాంగదానాదజాదేః । శ్యామత్వాగ్నవ్యచోరత్వ
తడతసరసస్తేరచెష్టత్వ యామామూట స్థోనోత్రసిద్ధ్య
ముఖసమయతఖ్యాపయామాసకృష్ణం॥ ౧౦౧॥సర్వత్రే
ప్యాత్స్యకీయైరపి జగదవనాదండవండాధి వత్యాన్మిథా
యావల్లభత్వాదమృతవితరణాద్భక్తసుస్సిద్ధభావాత్ ।
దాసానాంసత్యభావాదతిసుజనతయా యోజగత్కార
ణత్వాచ్ఛిమాన్వేళాప్రతీత్యోభవభయహరణేచేత్యభా
ణిచ్ఛతారిః॥ ౧౦౨॥ ఇథంసవైకబంధుంచరకృతకరు
ణంశీలసింధుం వతిత్వాత్సంబంధాద్రక్షితారంస్వగుణ
గరిమసంస్కారకంప్రాహకృష్ణం॥విస్తృతుంచాప్యశక్యం
ఘటకముఖసువిప్రంభణీయం సుమత్యా లత్యైశ్చైష్టం
స్వసిద్ధ్యస్తుఖసమయమనెహఃవ్రతీ తుంసుమిత్రం ॥

దశమదశకమ్.

దైత్యానాంనాశకత్వాద్విధృత తుశసికాన్తాళిభా
వాజ్ఞయిత్వాత్సర్వాధీశేశయిత్వాన్నిరవధికవరజ్యోతిరు
ణ్ణాస్యభావాత్ ।లోకానాంప్రప్యభావాద్దశరథసుతతా
శ్రాంతిహారిత్వముఖ్యైరాకారైస్సంతిస్సృజ్జలదతనురు

చిశ్చేతితేనాభ్యధాయ ॥ ౧౦౦ ॥ ఊచేశ్చీకేశవత్వాద్భు
తచరితఖగా ధీశకేతుత్వ యోగాదాసన్నత్వా త్పతి
త్వాదమరపరిషదామాదభూతత్వభూమ్నా వ్యాపారై
స్సృష్టిముత్యైరపిచభూజగతాయత్వముఖ్యైశ్చగతైర్వ
ద్వైశ్చైశాపమాతాభవతిచభగవానిత్యన న్యశ్చతారిః ॥
౧౦౧ ॥ అంభోజాత్త్వకీర్త్యాకాయదుకుల జతయాచా
త్తనశ్శ్యామశత్వా ద్దోవిందత్వా త్ప్రియోద్యద్వ చన
వరతయాచక్రరాజాయథత్వాత్ స్థిలాశ్చైదిప్రభత్వా
దతిసుభగతయాగోపనిర్వాహ కత్వాదస్థాన స్నేహశం
కాస్పదరసడివితశ్శ్రీవతిఃకారిజేన ॥ ౧౦౨ ॥ శ్రీమద్దా
మోదరత్వాదమరపరిషదామవ్యగవ్య త్వభూమ్నాచ
కాధీశాయథత్వాద్వట దళశయ న్నాగరాజేశ య
త్వాత్ । వక్ష స్పశోన్ముఖత్వాత్పరమపురుష తామాధవ
త్వాదియోగాద్ధుష్ప్రిప్రాయంభజద్భిస్సగమ ఇతిదృఢం
మాధవంసోభ్యధత్త ॥ ౧౦౩ ॥ నామ్నంసంకీర్తనేనస్వ
పరిబృథతయాభావనాతోనువేలం సంస్కృత్యాపుష్పదా
మ్నాధ్యయనసువచనైస్తోత్రీన్యత్యాదికృత్యైః । ధమైర్వ
కాశ్రమోక్తైర్బహువిధభజనప్రక్రియోదీర్ఘబంధు
శ్రీమాన్నా గాయణశ్చేత్య కథయదఖిల దామిడబ్ర
హ్మదశీ ॥ ౧౦౪ ॥ చక్రిత్వాతైశవత్వాదభిరపిచత
ధాశ్రీశనారాయణ త్వాత్సేహిత్యాత్పాండవా నా
మభిమతతుశసేపూజనీయత్వభావాత్ । అంభోజాత్త్వ

౯౪ ద్రుమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావళిః.

గోవిందశ్చితి సుయశసా శ్రీపతిత్వాదిభావైశ్చీమాన తే
 వోవ్యమోయంస్యపదవితరణేచితితేనాభ్యభాషి॥౧౦౯
 అత్యాశ్చర్య స్వభావాద్భుతయగత తయాస్వస్తుతాపై
 రకత్వాత్సామిత్యాత్మ ర్వభూతాంతర నిలయశయా
 స్వస్తుతాకర్తృభావాత్ । ఆప ద్భంధుశ్చయోగాద్భ
 హువిధస విధస్థానవ త్వాదిభావైః శ్రీమాన త్యాదర
 ప్యాత్మజనవరిక రేష్యిత్యథోసంజగాద ॥ ౧౧౦ ॥ ల
 క్ష్మీ కాంతత్వయోగా ద్విపది సఖితయా దివ్యదేశస్థి
 తత్వాన్మోక్షోద్యోగాత్తదర్థం కృతశపథత యాసర్వత
 స్సంన్నిధానాత్ । దృష్ట్యంతస్సన్నిధానాదతివితరణతతి
 ప్సాన్వింఘ్రిభావప్రకాశా త్సామిత్యాత్మశ్చతీత్యంస్వ
 యమనుపతితశ్చీపతిశ్చేత్యగాయి॥ ౧౧౧
 ప్సామిత్యాచ్ఛ్రీశ నారాయణశ్చితియశసావిక్రమాద్విష్ట
 పానాంశ్రీమత్త్వాచ్ఛక్రవత్వాజ్జలనిధిశయనాచ్ఛాపిగో
 విందభావాత్ । వైకుంఠస్వామిభావాదపిచనిజజనాన
 ర్పరాద్యాభ్యగత్యాస్వంలూకం ప్రావయేచ్ఛ్రీపతిరితిక
 థయాంశ్రీశ తారిర్భూవ॥ ౧౧౨॥ బ్రహ్మేశాంతఃప్రవె
 శ్శాజ్జలనిధిసుతయా సన్నిరోధవ్య భావాద్దివ్యశ్రీవిగ్రహ
 త్యాదఖిలతనుతయాత్మప్రపీయూపభావాత్ । పద్మా
 బంధుత్వభూమ్యుద్ధరణకరణతః పుణ్యపాపశితత్వాన్ము
 క్తేద్దాతానుభావోహరిరితితత జిద్ధర్మయన్ముక్తిమాప ॥
 ౧౧౩ ॥ ఏవంస్వానాంగతివ్యర్వజదురితహారాస్థానశం

కార్పూరాగంసుప్రావంభక్తిభాజాంబహువిధభజన ప్ర
క్రియాంశీకృతారిః। తీవ్రోద్యోగంస్వదానేస్వజనతను
కృతాత్యా దరంప్రాహచాంతేస్వేచ్ఛాకృత్యం సుఖార్పి
మౌఖసరణిసఖంమోక్షదంముక్తభోగ్యం ॥ ౧౧౮ ॥ ఇ
త్థంసేవ్యంసుభోగ్యంసుభగశుభతనుం సర్వభోగ్యప్రకృ
ప్తంశ్రేయస్తద్ధేతుభూతంప్రవదనసులభంస్వాశ్రీతానిష్ట
జిష్ణుంభక్తచ్ఛందాను రక్తంనిరుపథినుహృదం సత్పద
వ్యాంసహాయంశ్రీశంప్రాహస్యసిద్ధేస్వయమిహ కర
ణంస్వప్రబంధేశ తారిః। ఇత్థంసత్సంప్రాదాయక్రిమస
మధిగతాశేషవణావావేదశ్రద్ధాశుద్ధా శయానామ
ఘటయదనఘంకౌతుకంవెంకటేశః । సమ్యక్త్వేతస్య
సాత్మాచ్ఛరరిపురథవాసర్వపాక్షీ ససాక్షీసావ్యత్యేపి
సోధుంప్రభవతిహిసతామప్రకంప్యానుకంపః।

ఇతికవి తారిక కసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య

కృతిషుద్రుమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావళి

స్సంపూర్ణా

కవితారిక కసింహాయకల్యాణగుణశాలినే।

శ్రీమతేవెంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః।

శ్రీయైనమః.
శ్రీమతేహయగ్రీవాయనమః.

గరుడవంచాశత్.

శ్రీమాన్ వేంకటాచార్యః కవితారకకేశరీ,
వేదాంతాచార్యవర్యోమేసన్నిధతాంసదాహృదిః

అంగేష్వానందముఖ్యశ్రుతి శిఖరమిశద్దండకంగండ
పూర్వంప్రాగేవాఖ్యస్యపట్నుప్రతిదిశమనఘంన్యస్త
శుద్ధాస్రబంధాః । పక్షివ్యత్యప్రవక్షద్వితయముఖపుట
వ్రస్సుటోదారతారంమంత్రంగారుత్తతంతంహుతవహ
దయితాశేఖరంశీలయామః॥ ౧॥ వేదస్వాధ్యాధియాథోబ
హిరబహియభివ్యక్తిమభ్యేతియస్యాంసద్ధిస్సాం కషణో
పాపరిణమతియయాసావవగత్రివగాన్ । పాణిస్య
పాణిమన్యం ప్రణిహితమనసోయత్రనిధాన్యం యంతి
పాశీసాబ్రహ్మవిద్యాపరిచితగహనాపాతుగారుత్తతీనః॥
౨॥ నేత్రంగాయత్రమూచేత్రివృదితివశిరోనామధేయం
యజాంషిచ్ఛందాంస్యం గానిధిష్ట్యాత్తభిరజనితేషైర్విక్ర
మాయానామదేవ్యం । యస్యస్తామాత్మనోసౌభృహదతర
గరుత్మాదృశామాత్మ పుచ్ఛస్సాన్వచ్ఛంద్యంసః ప్రసూ
తాంశ్రుతిశతశిఖరాభిష్టుతాత్తగరుత్మాన్॥ ౩॥ యో

యంధతైస్సనిష్ఠంవహనమపి వరస్పర్శితో యేన యస్తై
యస్తాద్యప్యాహవశీర్విదధతిభజనంయత్రయతైర్విశం
తః॥ ప్రాయోదెవస్సృజ్యంతహరి గరుడభిదాకర్షితారో
హవాహస్వాభావ్యస్వాత్మభవ్యస్సదిశతుశకునిబ్రహ్మ
సబ్రహ్మతాంసః॥ ౪॥ ఏకోవిష్ణోద్విత్తీయస్త్రీవతురవిదితం
పంచవణీరహస్యంషాడ్యజ్ఞస్తైరసప్తస్వరగతి రణిమా
ద్యప్తసంపన్నవాత్స॥ డేవోద్భవీకరారిదశశతనయనా
రాతిసాహస్రలక్షేవిక్రీడత్వక్షకౌటీర్వికటయక్షుభయం
వీతసంఖ్యోదయోనః॥ ౫॥ సత్యాద్యైస్సాత్వతాదిప్ర
థితమహిమభిః పంచభిర్వ్యాహభేదైః పంచాభిభ్యోని
రుంధణభవగరశభవం ప్రాణినాంపంచభావం॥ పాణీణా
మానాదిభేదాశ్చ్రీతితనుషురుతొదైవతం పంచవృత్తైఃపం
చాత్మపంచధాసాపురుషఉపనిషద్వోపితస్తావయోగ్నః॥
౬॥ శ్లిష్యద్భోగీంద్రభాగేశుగ్రీతి నికరనిధౌమూతీభేద
స్సక్తియవణావ్యక్తీర్విచిత్రాఃపరికలయతియోవక్త్రీబా
హూరుపాదైః॥ పాణిస్సర్వస్యజంతోఃప్రకటితవరబ్ర
హ్మభావస్సృజ్యంతక్షేతంచిందన్తగేశస్సపక్ష విపదినః స
న్నిధింసన్నిధతాం॥ ౭॥ అగ్రేతిష్ఠన్ముదగ్రోమణిముకుర
జ్జివానన్యద్యప్తైమురారైఃపాయాన్యాయాభుజంగీ విష
మవిషభయాద్దాధ మస్తాన్దరుత్కా॥ క్షుభ్యత్తీరా
భిపాధస్సహభవగరశస్పశశంకీసశంకే చ్ఛాయాంధ
తైరుదీయాం హృదిహరిహృదయా రోహదన్యోమణీం

ద్రుః॥౧॥భృతిగరుడపంచాశతివరవ్యూహవర్ణకఃప్రథమః॥

అహతాఽరంసుధాయాదురధిగమ మహాశక్త్యదుర్గ
స్థితాయాజేతారంవజ్రపాణేస్సహ విబుధగణైరాహవే
బాహువెగాత్ విష్ణో సప్తీయమాణే వరవినిమయతా
విశ్వవిఖ్యాతకీర్తిః॥దేవంయూసూతసాసా దిశతుభగవతీ
శర్మదాత్రాయణీనః ॥ ౯ ॥ విత్రాసాద్వీతి హూత్రం
ప్రథమమధిగతేరంతికేమందధామూహాయపైవై వసా
ర్థంభయభరతరలైర్వందితోదేవబృందైః । కల్పాంతత్రౌ
భదక్షంకథమపి కృపయాసంక్షిప్తా ధామచండంభిత్వాం
డంనిజిహానోభవభయమిహనఃఖండయత్వండజేంద్రః॥
౧౦॥ తుమ్మిక్షోణీధరాణితుగ్రితచతురకూపారరమ్యన్
యంతితుగ్రిత్రాసరాసరాణిస్థపుటితవిబుధస్థానకా నిక్షిపే
యుః । పాతాళబ్రహ్మసాధావధివిహితముధావర్తనస్య
స్తదాతిలబ్ధివృద్ధిండస్యాంతరా లేబృహతిభగవతేరగ్భక
క్రీడితాని॥ ౧౧॥ సంవిచ్ఛస్త్రుందిశంత్యాసహవిజయచ
మూరాశిషఃప్రేషయంత్యాసం బద్ధంత్యా తనుత్రంసు
చరితమశనంపక్రంశంనిదేశంత్యా । ఎనోస్తజ్యైస్సతే
యోనుదతువినతయాక్లృప్త రత్రావిశేషః కద్రూసంకెత
దాస్యక్షపణపణసుధాలక్షభైక్షంజిఘ్రత్యుః॥ ౧౨॥ విత్తే
పైఃపక్షతీనామనిభృతగతిభిర్వాదితవ్యో మతుర్యోవాచా
లాంభోధివీచీవలయవిరచితాలోకశబ్దానుబంధః । దిక్-
న్యాకీర్యమాణక్షరదుడు నికరవ్యాజలాజాభిషేకౌ నాకౌ

స్వాధాయగచ్ఛన్నరకమపినమే నాగహం తానిహంతు ॥
 ౧౩. ముత్తాక్షతైవదత్తౌమహిరహిమకరోత్తాశతాశా
 భిఘాతీవేలావాఃకెళిలోలోవిధఘనఘటాకంతుశాఘా
 తశీలః। పాయాన్నఃపాతకేభ్యఃపతగకులపతేః పక్షపతై
 పజాతోవాతఃపాతాశహేలాపటహపటురవారంభసం
 రంభధీః॥ ౧౪॥ కింనిఘాతఃకిమర్కఃపరివతతిదివఃకింస
 మిథ్యాయమాన్యఃకింస్వితార్తస్వరాద్విర్షనువిదితమి
 దంవ్యమవత్కేగరుత్కే। ఆసీవత్యాజిహీర్షత్వభివత
 తిహారత్యత్తిహాతాతహంబేత్పాలాపోద్వ్యక్తభిల్లాకులజ
 తరపుటఃపాతునఃపత్రినాథః॥ ౧౫॥ ఆస్పక్వాపైరస్పగ్భిర్ద
 రుపశమత్యమాశాతనీశాతదంష్ట్రోకోటీలోటతకోటీవి
 కటకటకటారావఘోరావతారా। భింహ్యాత్సార్థంపుళిం
 హ్యాసపదిపరిహృతబ్రహ్మగాజిహ్వాగారేరుద్వెల్లభిల్లప
 ల్లీనిగరణకరణాపారణాకారణంతః॥ ౧౬॥ స్వచ్ఛందస్వ
 ర్విబృందప్రథమతమహాహూత్సాతనిర్హతమోరస్వాం
 తద్వాంతంనిరుంధ్యాధుతధరణిపయోరాశిరాశీవిమారః।
 ప్రత్యుద్యద్భిల్లపల్లీభటరుధిరసురిల్లాలల్లాలమాలాహా
 లానిర్వేశహేలాహలహలబహుళోహర్షకొలాహలానః
 ౧౭॥ సాంక్రక్రొధానుబంధాత్సగసినఖముఖేపాదపెగం
 డశైలేతుండాగ్రైకంతరంధ్రేతదనుచజతరేనిర్విశేషంయూ
 యుత్సు। ఆవ్యాదస్సాగభవ్యాదవిదితనఖరశ్రేణిదంష్ట్రో
 భిఘాతోజీవగ్రాహంగృహీత్వాకమతకరటినౌభక్షయ

స్వశ్చిమల్లః॥ ౧౮ ॥ అబ్జఃకల్పాంతలీలాగటమకటసుధా
 సూరిఖండోబహువానాంనిస్సగప్తైత్పుజాద్రైగనుభవ
 తుముఖామంధనం త్వేషసింధుః । రాకాచంద్రస్తురా
 హూస్సనితకథయతఃప్రేక్ష్యకద్రుకునూ రాకాసాం
 తద్దాసంఖగేంద్రఃసపదిహృతసుధస్త్రాయతామాయతా
 న్నః॥ ౧౯ ॥ ఆరాదభ్యుత్థితైరావణమమితజవోదంబదు
 చ్చైశ్శ్రీవసుంజాతయోభం విమథ్నన్తిశి దిశిఃప
 ద్వాహినిశంతుణేన । భ్రామ్యన్సవ్యాససవ్యంసుమహా
 తిమిషతిస్వగిసాధైసుధార్థంప్రింఖన్నేత్రశ్రియం నః
 ప్రకటయతుచిరంవతువామంధశైలః॥ ౨౦ ॥ అస్థానే
 షుగ్రహాణామనియతవిహితతంకవకాతిచారావిశ్వో
 పాధివ్యవస్థావిగమవిలుళితపాగ్రవాగాదిభేదాః । ద్వి
 త్రాశ్చత్రానుభక్తగ్రహ కలహవిధావండజేంద్రస్య
 చలదాఃపయోత్తేపావివతు తుపణసరభసాశ్శర్మమే నిర్మ
 మీక॥ ౨౧ ॥ తత్తత్ప్రేత్యధిసారావధిఃహితమ్పూషారో
 మగంధారుమంద్రేరకఃకీడన్ననైకైస్సురపతిసుభతై రతు
 తోరతుతాన్నః।అన్యోన్యబద్ధలతోపహరణవిహితామం
 దమాత్సర్యతుంతైరంతైరేవస్వకీయైరహమహామికయా
 మానితోవైనతేయః॥ ౨౨ ॥ అస్తవ్యోమాంతమంతర్హి
 తనిఖలహరిన్తండలంచండభానోర్లుంటాకైరైగ్రకాండే
 జగదటలమిదంశర్వరీవర్వరీతి।ప్రింఖోశస్వర్గగో శస్త్రల
 మదుకరస్రాంధబంధాన్నిరుంధకారంహూభిస్తైర్మం

[illegible]

ఇతి గరుడపంచాశతిలిప్యతాహారణవర్ణకో

ದ್ವಿತೀಯಃ.

భుగ్మభూయభ్యుక్తుభ్యుద్భుతమదమిత గరు త్తొభిత
త్వోంతరిక్షశ్చక్రాత్మోవక్రతుండఃఖరతర నఖరః సూ
రదంష్ట్రోక్రాళః పాయాదస్తానపాయాద్భయభరవిగ
ళద్దందశూకేంద్రశూకశ్చోరేస్సంక్రందనాదిప్రతిభటవృ
తనాక్రందనస్సంధనేంద్రః ౨౬॥ అర్యష్టాధుర్యయో
క్తగ్రహణభయభృతాసాంత్వితోనూ గుబంధాతోగ
దండజ్యోంజిఘృత్యేతిచకితధయూశంకితశ్శంక రేణితల్పే
కల్పేగమాతేన తిరితి హరిణా ప్యాదరేణానునీతఃపక్షీంద్ర
స్త్రీయతాంసఃపరిధరమహిషీపత్రభంగాపహారి ॥ ౨౭॥
భాయూతాద్భ్యాసహీనాంపణ మణిముకుతశ్రేణి విస్ఫుప్త

బింబాంత్రాణాపైతృధృతస్యప్రతికృతి మనసాప్రెత్య
 జాతానుకంపః | తేహందృష్ట్యాథ చెష్టాఃప్రతిగరుడగణా
 శంకయాతుంగరోపస్స ర్పదైర్నోద్ధతోన శ్శమయతుదురి
 తంసర్పనంతానహంతా || ౨౮ || ఉచ్ఛాచ్ఛసాకృష్టతారా
 గణఘటితమృషామృత్తికాకల్పశిల్పః పక్షవ్యాధూతపా
 ధోనిధిజహరగుహాగర్భదత్తావగాహః | దృష్టిందంష్ట్రగ్ర
 దూతంపృథుషుఫణభృతాంప్రేషయ న్నుత్తమాగేవ్వం
 గైరంగనిరుంధన్నవతుపిపతిమఃపత్రిణామగ్రణీర్మః ||
 ౨౯ || ఆవేధస్సౌధశృంగాదనుపరతగతేరాభుజంగేంద్ర
 లోకాచ్ఛ్రేణీబంధంవితన్వకాక్షణపరిణమితాలాత పాత
 ప్రకారః | పాయాన్నంపుణ్యపావప్రవయమయపునగ
 ర్భకుంభీనిపాతాత్పాతాశస్యాంతరా లేబృహతి || ౩౦ || వతే
 ర్నిర్విఘ్నాతోనిపాతః || ౩౧ || ప్రత్యగ్రాక్షీర్ణతక్షేత్పణమణి
 నికరేశంకులాకోటివక్త్రంతుండాగ్రం సంక్షువానఃకుల
 గరికతినైకర్పరేకూర్మభర్తుః | పాతాశక్షేత్రవక్ష్వద్విరస
 నపృతనాశాలివిచ్ఛేదశాలీశైలీన్నస్సప్తశైలీల ఘిమదర
 భసస్సౌతుసాధ్వీంసుపర్ణః || ౩౨ || పర్యసృత్పన్నగీనాంయూ
 గవదసమయానగ్భకాగర్భకోశాద్భ్రహ్మస్తంబత్రకం
 పవృతిషజదఖిలోదన్వదున్నిద్రమౌషం | చతుశ్చతు
 శ్శ్రీనాంసవదిబధిరయత్పాతుపత్రీశ్వరస్య క్షిప్రక్షిప్త
 తుమాభృత్ప్రణఘటితనభస్సోస్థిటమాస్థోటితంనః || ౩౩ ||
 తోయసూంధోన సేఢోస్సమఘటితమిధః పక్షవిక్షేభి

న్మఃపాతాశంనప్రఃష్టంష్మధునివవివరేరశ్చిభిస్తిగ్గురశ్చైః।
 తావద్గ్రస్తాహివక్తగ్రితరితవిషమషీపంకకన్తూరికాం
 కఃప్రత్యాయాతస్వయూద్ధైస్థితభివిదితఃపాతువత్రి
 శ్వరోనః॥ ౩౩॥ బద్ధస్పదైశ్చైరివస్వైర్బహుభిఃభిముఖైశ్చ
 కకంఠంస్తువానేతత్తద్విశ్వోపకారప్రణయిసురగణప్రా
 ధితప్రాణరత్నైః। పాయాన్మఃప్రత్యహంతేకిమపివిషహ
 రంప్రేషయామీతిభీతేసంధితౌసర్పరాజేసకరుణమరు
 తానంతరంభామదివ్యం॥ ౩౪॥ క్వాప్యస్థాశరగారాడ్యం
 క్వచనఘనతరాశ్చక్కుటాశీధుగంధంనిర్దోక్షైఃక్వాపి
 కీణాంవిషయమపరతోమండితంరత్నఖండైః। అధ్యా
 రూఢైస్సృసారైశ్చహమహమికయావధ్యవేషంఽధా
 నైఃకాలేఖలన్భుజంఽకలయతుకుశలంకాద్రవేయాం
 తకౌనః॥

౩౫

ఇతిగరుడపంచాశతినాగదమనవర్ణకస్త్రవీర్యః.

వామేవైకుంఠశయ్యాఫణిపతికటకౌవాసుకిట్ర
 హ్మనూతోగ్రతైన్నస్తక్షకనగ్రధితకటితటశ్చారుకా
 ర్కటహారః। వర్షంశ్చైవసంక్యేప్రధిమవతిమహావర్షమ
 న్యత్రవిభ్రాచూడాయాంశంఖపాలంగులికమపిభుజైద
 క్షిణేపక్షిమల్లః॥ ౩౬॥ వర్త్యాభస్వస్తికాగ్రస్ఫురదరుణ
 శిఖాదీప్తరత్నప్రదీపైశ్చగర్భాద్భిస్తాపమంతర్పహుశవిష
 మషీగంధతైలాభిపూజైః। నిత్యంసీరాజనాశ్చైరిజ
 ఫణఫలకైఃఘూర్ణమానానితూర్ణంభోగైరాపూరయేయ

ర్భుజగకులరిపోద్భూషణానీషణాన్నః॥ ౩౬॥ అంగప్రత్యంగ
 లీనామృతరసవిసరస్వగృహభాదివాంతస్త్రాసాద్ధాసా
 నుబంధాదివనిహజమిథావైరిశంకోత్తరంగాత్ । రుద్రా
 గాఢోపగూఢోచ్ఛ్వసననివిడితస్థానయోగాదివాత్సర్య
 ద్రాయస్యగ్భజంతోభగవతిగరుడేగాఢతాంగూఢపాదః॥
 ౩౭॥ కొటిరెరత్నకొటిప్రతిఫలితతయానైకధాభిన్న
 మూర్తిర్విత్రికస్థాకస్వయూధ్యానభిత ఇవనిజైర్వేష్ట
 నైఃక్లప్తరతుః । యేమంసస్సేతు హేమాచలవిధృతశ
 రన్యైఃపులేఖానుకారీరోచిశ్చూడాలమాదామణిరురగరి
 పారేషమాదాభుంజగః॥ ౩౮॥ ద్రాఘీయఃకర్ణపాశమృ
 తిపరిభవనప్రీతయోవస్వభోగం సంక్షిప్త్యాశ్చస్సమీరం
 దరఃనతముఖోనిశ్చసన్తందమందం । ఆసీదన్తండభిత్తిప్ర
 తిఫలనమిహాత్కాపిగూఢంవివత్తుః క్షిప్రందోషాక్షి
 పెన్నఃఖగవతికుహానాకుండలఃకుండలీంద్రః॥ ౪౦॥ వాలా
 గ్రగ్రంధిబంధగ్రధితవృథుశిరోరత్నసందగ్ధనీయోము
 క్తాశుభ్రోఽరాభోహరిమణిశకలశ్రేణిదృశ్యేతరాంశః ।
 విష్వద్దంభాళిధారావ్రణకింఃషమోత్తంభనస్తబ్ధవృత్తి
 ర్వాప్యథాహారస్యహృద్యోహరతుసమదఘంహారదర్శిక
 రేంద్రః॥ ౪౧॥ వైకత్స్యప్రగ్విశేషశ్చురణపరిణమచ్ఛ
 స్త్రజంధానుబంధోపతుః పీతాశిరూఢోభుజగదమయితు
 ర్భ్రహ్మసూత్రాయమాణః । అశ్రాంతస్వైరనిద్రావిరచి
 తవిధోచాఛ్విసనిశ్వాసవేగాత్తామోచూఛవాకృతిగ్మః

క్షయతుదురితంకోకిక ద్రూకుమాగః॥ ౪౨॥ స్లిష్టద్రు
ద్రాసుకీర్తిప్తనతటముసృణా లేవస క్రాంత సారస్ఫ
రామోదాభిషేకోన్నమితశ్శుభు ఫణాశక్రవాళాభి రా
మః॥ ప్రాయః ప్రేయః చిరద్రుమపటవధియాస్లిష్టపక్షిం
ద్రబాహుఃవ్యాహస్యానస్తదీయంవృజినభగవ సౌభ్యంద
శోదందశూకః॥ ౪౩॥ గ్రస్తానంతర్నివిష్టాస్సణిశ్శవశు
చాగాఢమాస్లిష్టదుఖ్యకాతుణ్ణానేక స్వబంధూకాతుధ
మివకుపితఃపీడయన్వేష్టనేన । వ్యాశస్త్ర్యైరరథోవిపుల
గళగుహావాహిపూతాకరవాత్యాపానఃపున్యేనమాన్యా
త్పునరురరగుహాగేహవాప్తవ్యతాన్నః॥ ౪౪॥ గండాస
క్తో గరుస్తతకటితటనికితై రక్తచండాతకాంకై పక్వా
తాకంచీనుహిమ్నాఫణిమణిమహసాలాహితాం గోభు
జం॥ సత్తాసాంసిద్ధికంనస్సపఃబహువిధంకర్తృభంధంని
రుంధ్యాద్వింధ్యాద్వ్రలీనసంధ్యాఘనఘటిశతటితాకం
తిచాతుర్యధుర్యః॥ ౪౫

ఇతిగరుడవంచాశతపరిమారవర్ణకశ్చతుర్థః.

వేగోత్తానంవితానంవృజనమనుగుణం వైజయతీజ
యంతీమిత్రనిత్యాభ్యుత్రంయథివిజయరిభో యుగ్మ
యోగానపెతుః । దాసోనిప్పర్యదాసోదనుతనయభిదోని
స్సహాయస్సహాయోదోధూయేతాప్తదీయందురితమధరి
తాకాతిపత్రైస్స్వపత్రైః॥ ౪౬॥ ఉత్పాదతాంతకస్యప్తల
తివలజితఃకుంఃరఃఖంజరీతిఃక్లాంతోధాతుశ్శకుంతోనుగజి

తిదయయాసామిరుద్ధస్యవోపి | గ్రాహగ్రస్తద్విపేంద్ర
 తుతభయచకితామంతవైమంతవంతా నాసీరోదారమూ
 ర్తిరక్షరకవిహతయస్తాద్విహంగశ్వరోనః || ౪౭ || వేగో
 ద్వేలస్సవేలేకిమిదమితిమిథోమంత్రితోవానరేంద్రైర్హ
 యామానుష్యలీలామభినయతిహరౌలబ్ధసేవావిశేషః || వై
 దేహీకర్ణపూరస్తబకసురభిణాయస్సమాశ్లేషిదోష్టాన్
 తృష్ణాపారిష్టవానాంసభవతుగరుడోదుఃఖవారిష్టవోనః
 ౪౮ || దుగ్ధోదన్యత్ప్రీణాతస్వకమహిమపురుషిష్టునాకృ
 ణ్ణనామాపిఁ ఛాకల్పానుకల్పస్సమఘటితద్భూయత్ప్రీ
 దిష్టఃకిరీటః | వీరోవైరోచనాస్త్రప్రణకిణగుణితోదగ్రనిష్ఠా
 తఘాతస్సంఘాతం సర్పఘాతీసహరతుమహతామస్త్యద
 త్యాహితానాం || రుంధ్యాశ్శంఖరసంధ్యాఘనపటలకనత్ప
 త్తః | త్సేవహేలావాతూలాస్ఫులతూలాంచలనివయతు
 లాధేయవైతేయలోకః | అస్త్రైకైఃకర్షపాక్షైరభిగతమ
 హితానీకమప్రత్యనీకైర్దీప్యందివ్యాపదావైర్దనుజవిజయి
 నోవైజయంతీశకుంతిః || ౫౦ || యశ్చక్షుస్థాత్రివేదీత్రిగు
 ణజలనిధిర్లంఘ్యతేయద్ధుణజ్జైర్వర్గస్త్రైవర్గికాణాంగతిమి
 హలభతేనాధవర్యత్సనాధః | త్రైకాల్యోపస్థితాత్సత్రియు
 గనిధిరఘాదాయతాత్త్రాయతాన్నస్త్రైతానేకస్త్రిధా
 మ్నస్త్రైదశరీపుచమూమోహనోవాహనేంద్రః || ౫౧ ||
 వైకాంపంచాశతంయామతనుతవినతానందనంనందయి
 వ్యస్సృత్వామాభౌతదాజ్ఞాంకవికథకఘటాకెసరీచేక

తేజః! తామేతాంశీలయంతశ్శమితవిషధరవ్యాధిదైవా
ధిపీడాః కాంతూపారస్త్యలాభాః కృతిమితరఫలైస్తా
మ్యైకల్పాభవంతి॥ ౫౨

ఇతిగరుడపంచాశతిఅద్భుతవర్ణకఃపంచమః,

ఇతికవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య

కృతిష్టు గరుడపంచాశత్సంపూర్ణాః.

కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే!

శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

శ్రీయైనమః.

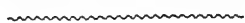
శ్రీమతేహయగ్రీవాయనమః.

ద్రుమిడోపనిషత్సారమ్.

శ్రీమాన్వేంకటనాథాచార్యఃకవితార్కికకేసరీ!

వేదాంతాచార్యవర్యోమేసన్నిధతౌంసదాహృది॥

సేనాయోగ్యోతిభోగ్యశ్శుభసుభగతనుస్సర్వభౌ
గ్యాతిశాయీశ్రేయస్తద్ధేతుదాతాప్రవదనసులభోనిష్ఠ

విద్ధ్వంసశీలః । భక్తచన్దందానుష్ఠానైరుపధికసుహృత్స
త్పదవ్యాంసహాయః శ్రీమాన్సర్వోచితాయా ముపనిషద
మపత్యైషగాధాశతైర్ముః ॥ ౧॥ ఆద్యేషశ్యన్నపాయం
ప్రభుమిహపరమప్రావ్యభూతం ద్వితీయైకల్యాణోదా
రమూర్తైద్వికతయమిదమితి ప్రేక్షమాణ స్త్రీతీయై । వి
శ్వరూడే శ్చతుర్థేవిషమధుతులయా నన్యభోగ్య త్వమి
చ్ఛక్వాషడ్భిస్సాన్వంపంచమద్యైరనిత రగితామాచ చ
త్తేమునీంద్రః ॥ ౨॥ పరంనిర్వైషమ్యంసులభవ పరాధ
ప్రసహనంసుశీలంస్వారాధ్యంసర సభజనంస్వార్జవ గు
ణం । స్వసామ్యస్వానందప్రదమనఘవిశ్రాణనపరంము
కుందంసధ్యామన్తువిరధిజగావాద్యశతకై ॥ ౩॥ ద్వికా
భ్యాంద్విష్టాంఘ్రిమరధిగమనీతి స్థపుటితాయదం త్యామీ
మాంసాశ్రుతిశిఖరతత్వంవ్యవృణుతు । తదాదాగాధాభి
ముఖైరధికవింశాభిరహిసఃకృతీసార గ్రాహంవ్యతిరదిహ
సంగృహ్యకృవయా ॥ ౪॥ పరత్వాద్యైరిన్ధంపరిచరణసక్తో
గుణగణైః ప్రభుంసేవామోగ్యంప్రథమశతకై వీత్యవర
దం । తమేవస్వాత్యర్థప్రియమథచభోక్తుంవ్యవసితోపరే
ణ్యత్వంతస్యప్రథమవరణీయంప్రథయతి ॥ ౫॥ ద్వితీయేతి
క్షైతక్షణవిరహముక్తుంగలలితంమిశశ్శరస్వస్వాధు వ్యసన
శమనంస్వాప్తిముదితం । స్వవైముఖ్యత్రస్తంస్వజనసుహృ
దంముక్తిరసదంస్వకైంకర్యోద్దేశ్యంసులభ గసవిష్టనిర
విశత్ ॥ ౬॥ ఉపాయత్యైకాంతంప్రథమమిహసేవ్యత్వ

మితి తన్నతశ్చ పాశ్రవ్యత్వావధికమతి భోగ్యత్వమవద
తే । ద్వయంతత్స్విసాధాగతనువిశిష్టస్య గణయం
ప్రతీయేవీశ్వేశంశుభనుచగరూపంకదయతి॥ ౭॥ అనీన్య
కౌన్దర్యంతనువిహితసగ్గాదిసుభగంస్వపేవాద్ధాకారం
ప్రగుణవపుషంమోహనతనుం । అవశ్యల్లభ్యాచావిభవ
మదదాస్యావహతనుంసదాదృశ్యంస్తుత్యాకృతిమఘవిరు
ద్ధాంగతిమహ॥ ౮॥ శ్రియః కాంతోనంతశ్శుభశనువిశిష్టః
ఫలమసౌఫలావాప్తేహేతుస్త్వయమితి చనిధ్యార్యశత
తైః । ఇదానీంబుద్ధిస్థ క్రమతేజహయక్త్యామునివరఃఫలత్వం
తస్యైవందృఢయతితదవ్యేమవిముఖః॥ ౯॥ స్థితైశ్వర్యం
తుర్యేసహజబహుభాగ్యంనిరవిశత్కిధశ్శిషాక్షైశావహస
హితతుల్యన్నిరీతరః । కృతార్థంకుర్వంతప్రణయిభిషజఃస
దృహుగుణంస్వహేయత్వోపేత్యంస్వమత ఫలమువైస
స్సవగతం॥ ౧౦॥ ఉపాయత్వంయతత్ప్రీథమశతకేభా
వ్యతవిభౌరనన్యోపాయస్తద్దృఢయతివరంపంచమము
తైః । నిరీహస్తత్రాదౌనిరవధికనిహేతుకదయాసరితోస్త్రి
తఃపద్మంశరణయతినాధస్యచరణః॥ ౧౧॥ దయానిఘ్నం
భక్తైరఘవిమధనంప్రేమజనకంజగత్ప్రత్యదీక్షుంస్త్పతీజు
షమహంభావవిషయం । శరణ్యందీనానాంస్వరసకృతదా
స్యాభ్యుపగమంప్రవఖ్యాతంపాశ్చంతప్రశమనకృతంపం
చమశతే॥ ౧౨॥ అనాద్యంతానందస్వరసకరుణానంసజ్జి
తినఃప్రణైతువ్యాపారఃప్రపదనిపిపాసాహృడిదితిః । త

మాచార్యోవజ్ఞంచరవిఘటితస్వాత్మఘటనస్సృరచ్ఛక్తిం
 షష్ఠైమునిరశరణోయాతిశరణం॥ ౧౩॥ గురుద్వారోపే
 యంస్వయమభిగతంవైరిఘటకంచరిత్రైఃకషణంతం షర
 విఘటనంస్వాన్వితహరంనిదానంధృత్యాదేఘటక వశ
 భూతిద్వయమగాదనహృద్వైర్వైర్వత్వవికలశరణ్యస్థి
 తిమిమా॥౧౪॥ తదేవంషష్ఠాంతంపహితసవిశేషప్రపదనఃఫ
 లాలాభాత్థిన్నస్త్యరితహృదయస్సప్తమశతే । ఆనిష్టోప
 శ్వాసప్రభృతిభిరనిష్టప్రశమనేస్వతస్సిద్ధచ్ఛీలంప్రభుమ
 భిముఖంసన్ముఖయతి॥ ౧౫॥ సహకశాట్యాశంకామువ
 శమితగవాఃప్రకటయకస్వగోస్తృత్వం గుప్తక్రమమ
 ఖిలజంతుప్రణయినంశ్రీతాక్రందచ్ఛతాప్తరణ విశదశ్చి
 త్రవిభవఃస్తుతౌయుంజకస్తాత్రవ్యననజిదదర్శిప్రభువరః॥
 ౧౬॥ అథానిష్టాపుంసాంస్వయముపజిహీషకన్మపివిభు
 ప్రదిచ్ఛాంబాహ్యేషుప్రశమధిషుకామఃక్రమవశాత్ । ని
 జేచ్ఛాసంసిద్ధిస్త్రీవిధచిదవి ద్వస్తువితతి శ్చిత్తేచ్ఛావైచి
 త్రీవశత్తతివదత్యప్తమశతే॥౧౭॥ దిదృక్షౌయాందృశ్యఃప్ర
 భురగణనిస్సంగసులభస్సృజితేషేకాంతఃశ్రుతవిహితపా
 మకల్యవిభవః । అపేక్షాపాపేక్షాస్వవిత రణసజ్జోహృది
 తరస్వదాస్యంతన్నిస్తాతదవధిమవీహప్రకటయక॥ ౧౮॥
 అభీష్టంవిశ్వప్రిక వివమఫలకాంక్షిణ్యవిషమంప్రయచ్ఛం
 తందృష్ట్వాపరమపురుషార్థైకరసికః॥నిరస్తాన్యాపేక్షౌ ని
 ఖిలజగదీశస్మనవమేనిదానం సిద్ధీనాంనిరుపధిసుహృత్వం

గణయతి॥ ౧౯కి అభావ్యేకాబంధుత్వైరకృత దయశ్శీలజల
 ధీఃస్వసంబద్ధాద్దోష్టాస్వగుణ గరిమస్సార్థణ పరః॥ అశ
 క్యోవిప్లర్తుం ఘటకముఖ విస్మభవిషయా న్సు మజ్జానీ
 సిద్ధ్యన్తుఃసమయిచ్చిన్నవసరః॥ ౨౦॥ ఉదంతైరిత్యేవం
 నిరుపధికసాహదృపి శునైరుదన్యాముద్వేలాముపజనిత
 వంతంనిజపదే॥ త్రివగాఽతిక్రాంతస్థిరనగరఘంటా పథగ
 తెస్సహాధీమర్వాణశ్చరమశతకేవిందతిమునిః॥ ౨౧॥ గతిం
 వ్యర్థవైశేషచ్ఛదమపి దశంకాస్పదర సంభజద్భిస్సుప్తా
 త్తంవివిధభజనప్రక్రియమిహ । ఫలేతీవోద్వ్యోగంస్వవి
 పయక్యతాత్యాదరమగాద్యదృచ్ఛాసంతుప్తంసరణిమపు
 నజన్తుసహజం॥ ౨౨॥ పరంప్రాప్యంపశ్యన్పరిచరణ
 హేతుంవిగణయన్వరిమూర్త్యన్నాజ్ఞామనితర శరణ్యశ్శ
 రణయన్॥ అనిష్టప్రర్థ్వంసప్రహృతిమనిదానంచ కథయ
 న్తుకులదేవంలత్యైస్సహితమిహాభేజేమునివరః॥ ౨౩॥
 పురాశోకశ్లోకాభవదితినయాదిత్యుపనిషన్తునః పుణ్యశ్లో
 కాదజని పరభక్తైఃపరిణతిః॥ వ్యపాహ్యాథం భావంహరిచర
 ణసంతానకలికా మపీక్షద్యోగీయస్తదనుమతేను కారు
 ణ్యవివశః॥ ౨౪॥ సతామిథంసారంద్రమిడనిగమస్యాన్వక
 థయర్చవనానాంవిద్యానాంబహుమతిపదంవెంకటవతిః॥
 దిశాసాయశ్శ్రేణీదృఢఘటితజైత్రధ్వజపటిపరామర్శ
 ధృశ్యత్ప్రతిమతనిరాబాధనిగమః॥ ౨౫॥ మనువ్యాస
 ప్రాచేతసపరిషదహోక్తచిదియంసుధాసితాసూక్తిస్స

౧౧౨ శ్రీమద్వేదాంతదేశికమంగళాశాసనం

యముదయహన్విచ్ఛతిజనై నిగుంధ్యః కేవింధ్యాచలవి క
టసంధ్యానటజటాపరిశ్రాంతా పంగోరుపరియదిగంగాని
పతతి॥ ౨౬

ఇతికవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య
కృతిషు న్రమిడోపనిషత్సారంసంపూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే ।
శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

శ్రియైనమః.

శ్రీనయినారాచార్యవిరచిత.

శ్రీమద్వేదాంతదేశికమంగళాశాసనమ్.

శ్రీమాకేవేంకటనాథాః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యపర్యోమే సన్నిధతాం సదాహృతమ్॥

శ్రీసల్లక్ష్యుణయోగీంద్రసిద్ధాంతవిజయధ్వజమ్ । వి
శ్వమిత్రకులోద్భూతం వరదార్యహహంభజేః*** సర్వ
తంత్రస్వతంత్రాయసింహాయకః వాదినాం । వేదాంతా
భాగ్యవర్యాయవేంకటేశాయమంగళమ్॥ ౧॥ నభస్యమా
ః శ్రోత్రాయామవతీకాయసూరయై । విశ్వమిత్రస్య
యాయాస్తువేంకటేశాయమంగళమ్॥ ౨॥ పితాయస్యానం
తసూరిః పుండరీకాక్షయజ్జనః । పాత్రాయస్తనయస్తోతా

రంబాయాస్తస్యమంగళం॥ ౩॥ వెంకటేశావతారోయం
తద్గుంటాంశోధవాభవేత్॥ యతీంద్రాంశోధవేత్యేవం
వితేక్యానాస్తుమంగళం॥ ౪॥ శ్రీభాష్యకాః పంథా
నమాత్మసాదశీతంపునః॥ ఉద్ధర్తుమాగతో మానమిత్య
క్తాయాస్తుమంగళం॥ ౫॥ యోబాల్యేవరదార్యస్య పా
చార్యస్యపరాందయాం॥ అవాప్యవృద్ధింగమితస్తస్మైయో
గ్యాయమంగళం॥ ౬॥ రామానుజార్యాదాత్రీయాన్తా
తులాత్మకలాఃకలాః॥ అనావవింశత్యద్యైస్తస్మైపా
జ్ఞాయమంగళం॥ ౭॥ శ్రుతప్రకాశికాభూమాయేనాదౌప
రిరక్షితా॥ ప్రవతీతాచపాత్రీషుతస్మైశ్రేష్ఠాయమంగ
ళం॥ ౮॥ సాంస్కృతీభిర్ద్రామిడీభిర్బహ్వీభిఃకృతిభిర్జనాః॥
యస్సముజ్జీవయామాసతస్మైసేవ్యాయమంగళం॥ ౯॥
యఃఖ్యాతీలాభపూజాసువిముఖోవైష్ణవేజనె॥ క్రయణీ
యదశాంపాస్తస్తస్మైభవ్యాయమంగళం॥ ౧౦॥ య
స్మాదేవమయాసర్వంశాస్త్రీమగ్రాహినాన్యతః॥ తస్మై
వేంకటనాథాయమమనాథాయమంగళం॥ ౧౧॥ పిత్రీ
బ్రహ్మహ్వసదేష్ట్రీమేగురవేదైవతాయచ॥ పాప్ర్యా
యప్రావకాయాస్తువేంకటేశాయమంగళం॥ ౧౨॥ యః
కృతంవరదార్యేణవేదాంతాచార్యమంగళం॥ ఆశాస్త్రేను
నంసోపిభవేత్కంగళభాజనం॥ ౧౩॥ భాద్రపదమాసగతవి
ష్ణువిమలత్యేవేంకటమహీధ్రపతితీర్థదినఘాతే॥ పాద
రభవజ్జగతిదైత్యరిపుఘంటాహంతకపితారికమృగం

౧౧౪ శ్రీమద్వేదాంతదేశికప్రార్థనాష్టకం.

ద్రగురుమూర్త్యా॥౧౪॥నశంఖచక్రలాంఛనస్సదూర్ధ్వపుం
 ద్రిమండితస్సకంఠలగ్నసత్తుళస్యనఘృపర్వమాలికః॥సి
 తాంతరీయసూత్తరీయయజ్ఞసూత్రశోభితోమమూవిర
 త్తుమానసేగురుస్సవేంకటేశ్వరః ॥ ౧౫॥అనంతసూరి
 సూనవేభినంద్యమానవైభవాద్దిగంతవాదిహం సజైత్ర
 కాళమేఘదేశికాత్ ॥ ఉపాస్తసర్వశాసనాయహంతవ
 ష్కవింశతౌపునఃపునర్నమసిగ్రీయాస్తు వేంకటేశసూ
 రయే॥౧౬॥గురౌవాదిహంసాంబుదాచార్యశిష్యేజనాభ
 క్తిహీనాయతీంద్రాప్రియాస్యః॥యతీంద్రాప్రియావిష్ణు
 కారుణ్యదూరాఃకుతోముక్తివార్తాహితాద్భగ్విభానామ్॥

ఇతినయినారాచార్యస్యకృతిమ
 శ్రీమద్వేదాంతదేశికమంగళాశాసనం
 సంపూర్ణమ్.

శ్రీమైనమః.

శ్రీమతేనగమాంతమహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్వేదాంతదేశికప్రార్థనాష్టకమ్.

శ్రీమల్లక్షుణయోగీంద్రసిద్ధాంతవిజయధ్వజం । వి
 శ్వామిత్రకులౌద్భూతంవరదార్యమహంభజే ॥ త్రయీ
 మాడాగురోస్వామికృపాభోరాశినాత్వయా । విజ్ఞా
 పనంమామకీనంశ్రోతవ్యంశ్రీతవత్సల॥ ౧ ॥ త్రయ్యంతా

శ్రీమద్వేదాంతదేశికప్రార్థనాష్టకం. ౧౧౫

ర్యభవత్పాదపంకెరుహజుహంసతాం। స్వయంమయిన
దాణాయాదమగ్రహపరంపరా॥ ౧ ॥ శ్రీసంయమీంద్ర
సిద్ధాంతనిధిః త్రైకదీక్షితః। నియతంకురుదాసం మాంసర్వ
తంత్రస్వతంత్రతే ॥ ౩ ॥ జ్ఞానభక్త్యాదిసత్సంపన్నీదా
యిన్యానుకంపయా। ప్యాదసావితివీక్షుస్వవేదాంతాచా
ర్యవర్యమాం॥ ౪ ॥ శ్రీవేంకటేశఘంటాత్మకాయతీంద్రశ
తజిత్ప్రయః। రహస్యత్రయసారోక్తాంస్థాం శ్రేష్ఠాంప్ర
యచ్ఛమే॥ ౫ ॥ త్వత్కృతిష్వాగమాంతార్యసమ్యక్కృత
పరిశ్రమైః। నిత్యయోగోమహాభాగైస్త్వదేకాంతభిరస్తు
నః॥ ౬ ॥ కదాచితాహ్వాపితేనాపికివితారికసంహమాం।
శ్రీకాంతతత్పరాచార్యేష్వప్రసక్తాగసంకురు॥ ౭ ॥ శ్రీ
మద్వేంకటనాథార్యత్వదీయచరణద్వయం। భవత్వత్ప్రప
రతాప్రపిమదీయంశరణంసదా॥ ౮ ॥ సాదరంవ్యాహరేదే
తత్ప్రత్యహంప్రార్థనాష్టకం। వేదాంతాచార్యపాదాబ్జ
భక్తిరత్నాకరోభవేత్॥ ౯ ॥ జయతిశ్రుతిమాధార్యశ్రీ
మానద్భుతచంద్రమాః। సకలాయత్రహికలానిమలాలా
నిత్యపుష్కలాలాః॥

౧౦॥

ఇహేనయినారాచార్యకృతిషుశ్రీమద్వేదాంతదేశిక

ప్రార్థనాష్టకంసంపూర్ణమ్.

శ్రీయైనమః!

నయినా రాచార్యవిరచితా
శ్రీమద్వేదాంతదేశికదినదర్శానుబంధము

శ్రీమల్లత్తుణయోగీంద్రసిద్ధాంతవిజయభవజంః
విశ్వామిత్రకులదూభతంవరదార్యమహంభజే॥

కాంచీపురీయస్యహిజన్మభూమిర్విహారభూ ర్నైక
టభూధరేంద్రః॥వాసస్థలీరంగపురీతమీధ్యం శ్రీవే కపి
శంగురుమాశ్రయామః॥ ౧ ॥ సంభావనాయస్యహి కాళ
మాటస్సభాభుజంగీకుణవంతరుణ్యః । స్వాద్రవంరా
జగృహంనజీయాచ్చిరంగురుర్వైకటనాధనామా ॥ ౨ ॥
యఃప్రాతరభ్యత్యహరింశుచీనిద్రవ్యాణ్యుపాదాయశు
చిఃకృతేజ్యః । స్వాధ్యాయయుక్తానిశియోగ రూపాంశి
దాస్రంసమారోహతితంసతాత్పన్యః॥ ౩ ॥యామేతురీయేయ
తవగ్రజన్యావిహాయ శయ్యాం విహితాంఘ్రిశుద్ధిః ।
యోత్యాదరేణాస్థితయోగశేషస్తంబెంకటేశంగురుమా
నమామః॥ ౪ ॥ తతోనుసంధాయతతింగురుణాం తంచా
పిదేవంరమణంరమాయాః॥తత్తాలయోగ్యానితథాఽథా
నిహృద్యానివద్యానిపతంతమీదే॥ ౫ ॥ ఉత్థాయగేహాదు
వగమ్యరమ్యాంకవెరకన్యాంకలితాంఘ్రిశుద్ధిః॥తతోవిశో

ధ్యాన్సుమజ్జశుభ్రంవస్తుంపానంతమహంస్తరామి ॥
 ౬ ॥ ధృతోర్ధ్వపుండ్రాణీఃరోజవీజమాలామవంధ్యాం
 సముపాస్యసంధ్యాం పావిత్రమీశంసనితుః పురస్తాత్
 స్తువంతమేకాగ్రధియాస్తుదేతం ॥ ౭ ॥ తతస్సుపూర్వా
 హ్నికనిత్యకర్మానిర్వర్త్యనిత్యేష్టనివృత్తిమాగః । శ్రీ
 రంగధామోపసమేత్యసేవాక్రమేణ రంగేశ్వరపాద
 మూలం ॥ ౮ ॥ పాగ్భోధికిభిఃప్రతిభోధ్యగీభిః ప్రసాద్య
 తద్దద్యముఖైఃప్రబంధైః । ఆశాస్యతన్మంగళమాప్రవా
 క్యైరాపాదచూడంకలయంతమీడే ॥ ౯ ॥ తీర్థప్రసాదా
 దిమత్రలబ్ధ్యావిజ్ఞాప్యదేవాయతతోవిస్మయః । తనైరుపే
 త్యాశ్రమకల్పమాత్మకృహంసుఖాసీనమహం స్తరామి ॥
 ౧౦ ॥ వ్యాఖ్యానశాలాముపగమ్య చాథోశిష్యౌనసన్యాక
 శ్రవణాభిముఖ్యాక । సంగ్రహయంతంసకలాంతంత్రా
 క్యతందితంతంసురుమాశ్రయేహం ॥ ౧౧ ॥ తాస్సంస్కృ
 తద్రామిడదవ్యసూక్తీఃప్రసన్నగంభీరతయాప్రసిద్ధాః ।
 తత్తద్రుచిభ్యస్తనియాపశేవంప్రశౌమిదాంతంప్రతిపా
 జయంతం ॥ ౧౨ ॥ శిష్యేరుపాదానపరైరసన్వైస్సమపి
 తంభక్తిపురస్కరంయత్ । తేనైవశుద్ధనయతోదితేనతు
 వ్యంతమీడేతువతుల్యరుక్తం ॥ ౧౩ ॥ ఇన్ధ్రంహ్యుపాదాయ
 చశాస్త్రశితౌ తాంచాప్యపాదానపదేనివేశ్య । మా
 ధ్యాహ్నికంకర్మ సమాప్యపశ్చాద్వందయజంతంవక్ష
 దంసదారం ॥ ౧౪ ॥ అతస్కరంగ్రహ్యపవిత్రపాత్రేరని

ప్రియోన్మాదకరై హావిభిః । ఆరాధ్యదేవంకమలాస
హాయమారాధయతంవిహితానుయాగం॥౧౫॥ యామే
చతుర్థేనిహతారివగళంప్రబంధనిర్మాణవిలోకనాద్యైః
తథాపురాణాద్యవలోకనైశ్చకాలంక్షిపంతంకలయేగు
రుంతం॥ ౧౬॥ సాయంతనంకమహాసమాప్య పశ్చాత్సమే
త్యచశ్రీవరదాహ్వయస్య సహంతరంగైఃకులదైవతస్య
సమీపమారాత్పణితంప్రరామి॥ ౧౭॥ ఆశాస్యచాస్తై
బహుమంగళానితైస్తైఃప్రబంధైశ్చతదీయవజ్జీః॥ సుత్వై
కతానంప్రతికృత్యాతీర్థప్రసాదమేనంకృతకృత్యమిడే ॥
౧౮॥ అథాంతరంగైరుపదేవగేహమధ్యాస్య పీఠంసర
స్వైర్వచోభిః॥ తెహంసుసూక్ష్మాధ్యవిశేషశితౌంకుర్వాణమి
డీమహివేంకటేశం॥ ౧౯॥ శిష్యాననుజ్ఞాప్యసుసూక్ష్మబు
ద్ధీనకృతప్రణామానకృపయాగృహేభ్యః॥ అధ్యాస్యశు
ద్ధంశయనీయమత్రయోగాయసన్నద్ధమహంప్రరామి ॥
౨౦॥ హృత్పుండరీకేవరదంసదారంనివేశ్యతత్పదనరో
జయగై॥ ఆబద్ధ్యచిత్తంసుసుఖంశయానమారాధయేదేశి
కమస్తదీయం॥ ౨౧॥ యోగస్వరూపామనుభూయనిద్రాం
యామేతురీయేప్రతిబుద్ధ్యభూయః॥ స్వస్వామిభావాకల
నాన్మయోగంభజేభజంతంగురువేంకటేశం॥ ౨౨॥ ఇత్యే
వమేతామిహాసరస్వతంత్రస్వతంత్రవేదాంతగురూత్తమ

శ్రీమద్వేదాంతదేశికప్రపత్తిః

౧౧౯

స్య నిత్యాభిజప్త్యాంశుభనిత్యచర్యాంజపంతియేతే దురి
తంతరంతి ॥ ౨౩

భతినయినారాచార్యేణ కృతంశ్రీమద్వేదాంత
దేశికదినచర్యాస్త్రీత్రంసంపూర్ణం.

నయినారాచార్య విరచితా
శ్రీమద్వేదాంతదేశికప్రపత్తిః.

శ్రీమల్లక్షుణయోగీంద్ర సిద్ధాంతవిజయధ్వజం ।

విశ్వామిత్రకులౌద్భూతంవరదార్యమహంభజే ॥

విద్వత్సతంగజశిఖాభరణాయమానావిశ్వ తిశాయ
మహిమాంబునిదానభూతౌవిద్వేషివాదిమకుటీకృతకుట్ట
నాతౌవేదాంతసూరిచరణౌశరణంప్రవద్యే॥ ౧॥విశ్వంభ
రామతితరామపిభాసయంతౌవిన్యాసతోవివిధసజ్జనతా
నుభావ్యావిప్రారసంస్మృతిమహార్ణవకణఽధారౌవేదాంత
సూరిచరణౌశరణంప్రవద్యే॥ ౨॥విశ్వాంతరాంధతమసక్ష
పణప్రవీణౌవిద్యోతమానసఖరేందుమయూఖజాలైః । వి
ఖ్యాతతామరసశంఖరభాంగవిన్దౌవేదాంత సూరిచరణౌ
శరణంప్రవద్యే॥విద్వేషమానమదమత్సరవిద్విషా యావి
ష్టౌలయానుగమన్తోత్తమనిత్యకృత్యౌవేదాంతవృద్ధవిహి
తాంజలిగౌచరౌతౌవేదాంతసూరిచరణౌశరణంప్రవద్యే
౩॥ విష్ణ్వర్షితాత్మజనభాగ్యవిపాకభూతౌ విభాజమాన

నవకోకనదానుకల్పాః। వెదాంతరోషగతప్లవతప్లజౌతౌ
 వెదాంతసూరిచరణౌశరణంప్రవద్యే॥౫॥ వెదోముఖైరపి
 మరైర్విహితప్రతణామావేలాతిలంఘిసుముమానుకుమా
 రభావే। విష్నైరకేసరలసన్నమథాంగుళీ కౌవేదాంత
 సూరిచరణౌశరణంప్రవద్యే॥౬॥ ద్రావితోద్భుటవికార
 జోసుశౌతౌవిఖ్యాతభూరివిభవేనరజఃకణేన। చిన్మోవకార
 కరణౌయకృతావతారౌవేదాంతసూరిచరణౌశరణంప్ర
 వద్యే॥౭॥ విష్ణ్వంఘ్రినిర్గతపరిత్పవరానుభావ్యావిద్యావి
 శీతజనితైర్విమలైస్సత్తీర్థైః। వ్యానమశిష్యజనరక్షణజాగ
 రూకౌవేదాంతసూరిచరణౌశరణంప్రవద్యే॥౮॥ వీధీషురం
 గనగరేకృశచంక్రమాతౌవిష్ణూశ్చవేముచిదానవసేవితే
 ము। విద్యానితజనతావిహితానుసారౌవేదాంతసూరిచ
 రణౌశరణంప్రవద్యే॥౯॥ విశ్వాసవిష్ణువదభక్తివిరక్తిశూ
 న్యంవిభ్రష్టకృత్యమపిమాంవిషయేషుప్రకం। విద్యశ్చభాను
 గతియోగ్యమహాదధానౌవేదాంతసూరిచరణౌశరణం
 ప్రవద్యే॥

నయినారాచార్యవిరచితా

శ్రీమద్వేదాంతదేశికప్రవృత్తి స్సంఘాతాః

కవితారికాకసంహాయకల్యాణగుణశాలినే।

శ్రీమతేవేంకటేశాయవేదాంతగురవేనమః॥

శ్రీమతే వేదాంతగుః వెనమః

బ్రహ్మతంత్రస్వతంత్రస్వామివిరచిత.
దివ్యసూరిస్తోత్రమ్.

శ్రీమాన్వేంకటనాథార్యఃకవితార్కికకేశరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యోమెనన్నిధస్తాంసదాహృది ॥
శ్రీమల్లత్క్షణయోగీంద్రసిద్ధాంతవిజయధ్వజం ।
ఓశ్వామిత్రకులోద్భూతఃపరదార్యమహాంభజే ॥

పర్యాయభాష్యకారాయప్రణతాతిఃవిభూన్వతే ।
బ్రహ్మతంత్రస్వతంత్రాయద్వితీయబ్రహ్మజేనమః॥శ్రీమ
ద్వేదాంతసిద్ధాంతస్థాపనానిత్యదీక్షితం । శ్రీమన్నారా
యణంపదేభాంతంసూరిగురూర్దమైః॥ ౧॥తులాయాంశ్ర
వణేజాతంకాంచ్యాంకాంచనవారిజాత్ । ద్వాపరేపాంచ
జన్యాంశంసరోయోగినమాశ్రమే ॥ ౨ ॥ తులాశ్రవస్తా
సంభూతంభూతంకల్లోలమాలినః । తీరేపుల్లోత్పలాన్త
ల్లావుర్యమీడెగదాంశకం ॥ ౩ ॥ తులాశతభిషడ్జాతం
మయూరపురకైరవాత్ । మహాతంమహదాఖ్యాతంపం
దేశీనందకాంశకం॥౪॥మఖాయాంమకరేమాసేచక్రాం
శంభాగవోద్భవం । మహీసారిపురాధీశంభక్తిసారమ
హంభజే॥ ౫ ॥ వైశాఖాతుపశాఖాయాంకురుకాపురికా

రిజం॥ పాండ్యదేశేకలేరాదేశతారింసైన్యవంభజే॥ ౬ ॥
 పైతేద్రిత్రాసముద్భూతంపాండ్యదేశేగణాంశకం॥ శ్రీ
 పరాంకుశసద్భక్తంమధురంకవిమాశ్రియే॥ ౭ ॥ కుంభేపు
 సర్వసుభవంకరలేచోళపట్టణే॥ కాస్త్రభాంశంధరాధీశం
 కులశేఖరమాశ్రియే॥ ౮ ॥ జ్యేష్ఠస్వాతీభవంవిష్ణురథాం
 శంధన్వినఃపురే॥ ప్రపద్యేశ్వశురంవిష్ణోవిష్ణుచిత్రంపుర
 శ్శీఖం॥ ౯ ॥ ఆషాఢేపూర్వఫల్గున్యాంతుళసీకాననోద్భ
 వాం॥ పాండ్యవిశ్వంభరాంగోదాంవందెశ్రీరంగనాయ
 కాం॥ ౧౦॥ కొదండజ్యేష్ఠనక్షత్రేమండంగుడిపురోద్భవం
 చోళోర్వాంవనమాలాంశంభక్తాంఘ్రిరేణుమాశ్రియే
 ౧౧॥ కాతికెరోహిణీజాతంశ్రీపాణంనిచుళాపురే॥ శ్రీ
 వత్సాంశంగాయకేంద్రంమునివాహనమాశ్రియే॥ ౧౨॥
 కాతికెకృత్తికాజాతంచతుషగవిశిఖామణిం॥ పట్టరిం
 ధకృతంశౌర్జణమూర్తింకలియమాశ్రియే॥ ౧౩ ॥
 జ్యేష్ఠేనురాధాసంభూతంవీరనారాయణేపురే॥ గజవ
 త్రాంశమాచార్యమాద్యంనాథమునింభజే॥ ౧౪ ॥ ఆషా
 ఢేచోత్రరాషాధాసంభూతంత్రనైపురే॥ సింహాననాం
 శంవిఖ్యాతంశ్రీయామునమునింభజే॥ ౧౫॥ పైత్రాద్రాక్ష
 సంభవంవిష్ణుద్వర్కనస్థాపనోత్సుకం॥ తుండీరమండలేశేష
 మూర్తికంరామానుజంభజే॥ ౧౬॥ తులాయాంవెంకటా
 ద్రౌతుపూర్వాషాధాసముద్భవం॥ కురుకేశంప్రచండాం
 శంవందెశ్రీశైలపూర్ణంజం॥ ౧౭ ॥ పైతేద్రిత్రాద్భవం

కాంచ్యాం దేవరాజగురోస్సుతం | సుభద్రాంశం మహా
దారం వరదంగురుమాశ్రయే || ౧౮ || దైత్యాద్రాసం
భవం కాంచ్యాం సుప్రతిష్ఠాంశం మద్భుతం | వందెరామాను
జార్యం శ్రీనిగమాంతగురోగురుం || ౧౯ || సభస్యమాసి
శోణాయామనంతార్యగురుద్భవం | శ్రీవేంకటేశఘం
టాంశం వేదాంతగురుమాశ్రయే || ౨౦ || శ్రీవణేమాసిరో
హిణ్యాంజాతం వేంకటదేశికాత్ | విశ్వామిత్రాన్వయా
భీందుం వరదార్యమహంభజే || ౨౧ || బ్రహ్మశంత్రీన్వతం
తోక్తాం దివ్యసూరిః రస్తుతిం | యః పఠేత్ పూతరుథాయ
సభవే ద్విష్ణవోత్తమః || ౨౨ || ఆచార్యానుగ్రహేత్సద్య
స్సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే | దృష్టే మనోరథాన్ప్రప్యత్వ
దృష్టే మోక్షమాపుయాత్ ||

౨౩

ఇతి శ్రీబ్రహ్మశంత్రస్య శంత్రయోగీంద్రకృతం

దివ్యసూరస్తోత్రమ్

సంపూర్ణం

కవితాకీకరిసింహాయకల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥

